Gazetemizin düzenlediği "TÜRKİYE'DE ANARŞİ" konulu açık oturum başarıyla yapıldı

Konuşmacılar anarşinin kaynağının iki süper devlet olduğu noktasında birleştiler

● *Konuşmacılar MHP'yi ve Rusya'nın güdümündeki akımları anarşiyi yaratmakla suçlarken özgürlüklerin kısıtlanmasına karşı çıktılar*

ANKARA (ÖZEL)
Gazetemizin Ankara'da Arı sinemasında düzenlediği "Türkiye'de Anarşi" konulu açık oturum başarıyla yapıldı. Açık oturumu 2000'e yakın kişi dikkat ve ilgiyle izledi. Açık oturuma Hürriyet Gazetesi yazarlarından Cüneyt Arcayürek, Kontenjan Senatörü ve Günaydın gazetesi yazarlarından Hüsamettin Çelebi, Milliyet gazetesi yazarlarından Örsan Öymen ve gazetemizden Doğan Yurdakul katıldı. Konuşmacılar Türkiye'deki anarşinin, iki süper devletin ülkemizdeki emellerinden kaynaklandığı
(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

AÇIK OTURUMUN TAM METNİ 2. SAYFADA

ÇİN'DE YENİ UZUN YÜRÜYÜŞ

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

- *Mao Zedung, Kültür Devrimi, dogmatizm ve Dörtlü Çete*
- *Dörtlü Çetenin sanatçılar üzerindeki baskıları*
- *Efsanevi "Demir Kızlar"*

BUGÜN 8. SAYFADA

★★★
Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
PAZARTESİ 11 ARALIK 1978
300 KURUŞ

"Şah'a ölüm, zafer yakındır"

İRAN'da bütün halk yürüyor

● Bütün şehirlerde İranlılar Şah rejimine karşı yürüdü

Zalim Şah'ı devirmeye azmetmiş milyonlarca İranlı dün hep bir ağızdan haykırdı "Zafer Yakındır!".

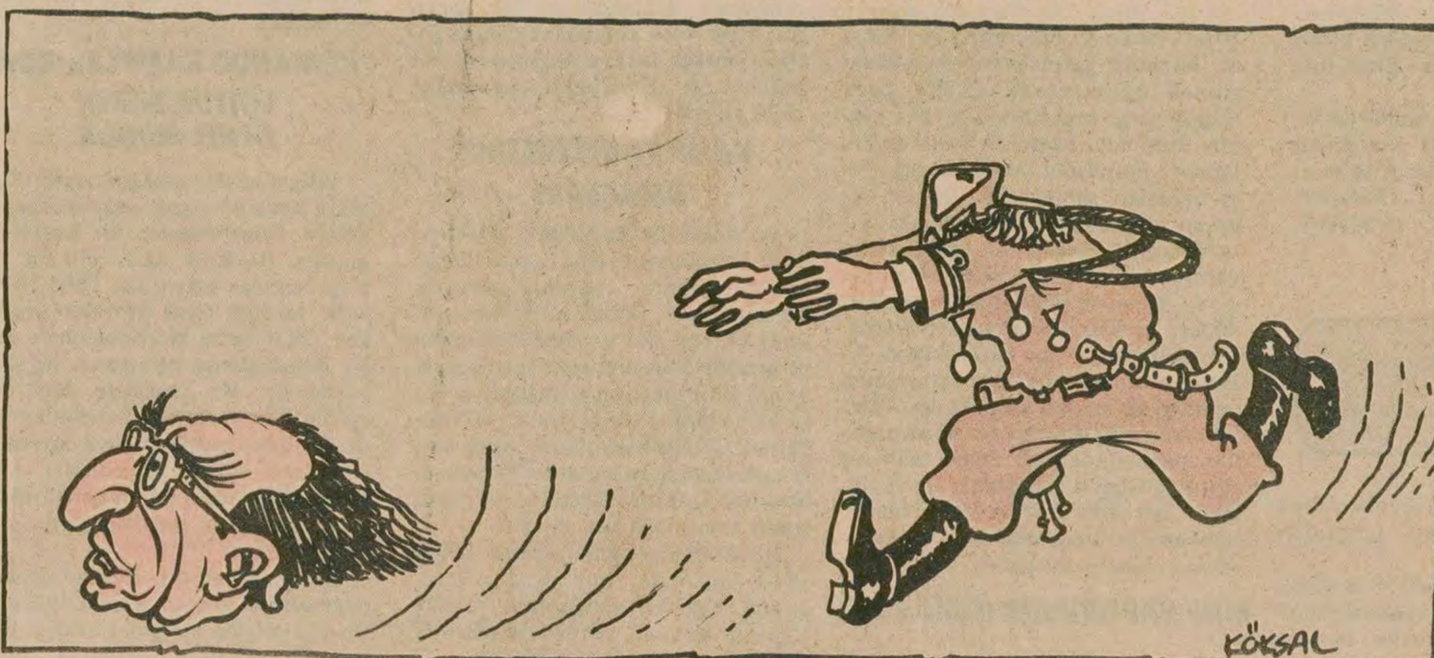
- Tahran, İsfahan, Tebriz Meşhed ve Kum kentlerinde milyonlarca gösterici yürüyüşe geçti
- Askeri birlikler caddeleri boşalttı
- Amerikalılar panik içinde ülkeyi terkediyor
- Köylerden ve kasabalardan halk kamyonlarla şehirlere aktı

TAHRAN (AJANSLAR)
Dün İran halkı, büyük bir tarihi gün yaşadı. Başkent Tahran ve ülkenin öteki kentlerinde milyonlarca İranlı, Şah rejimine karşı protesto gösterileri yaptı.

Pazar sabahı Tahran'da, siyah yas elbiseleri giymiş yüzbinlerce İranlı, şehrin 8 ayrı yerinden harekete geçti. Tahran'ın Hayyam meydanına doğru yüzer kişilik sıralar halinde ilerleyen kitlelere, kentin öbür yanından gelen yeni gruplar katıldı.

Kilometrelerce uzunluğundaki yürüyüş kolundan atılan "Şah'a ölüm", "Zafer yakındır", "Zulüm istemiyoruz" sloganları yeri göğü çınlattı.

Tahran çevresinden de arabalarla yürüyüşe katılmaya binlerce insan geldi. TSİ 12.00'de sadece Tahran'da yürüyüşe katılanlar 2 milyonu geç-
(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

İSTANBUL'DA AŞURE GÜNÜNDE İRANLI ÖĞRENCİLER ŞAH'A KARŞI SERGİ AÇTILAR

İSTANBUL (ÖZEL)
İran halkının dini bayramı olan Aşure günü Altunizade İran uyruklularının gömüldüğü mezarlıkta kutlandı. Yaklaşık otuz bin kişinin ziyaret ettiği mezarlıktaki dini törenler sırasında halk yer yer Şah'ı lanetleyen sloganlar attı.

Tören Alanında İran Yüksek Öğrenim Kültür Derneği tarafından açılan ve İran halkının faşist Şah rejimine karşı mücadelesini yansıtan fotoğraf sergisi ziyaretçiler tarafından büyük bir ilgiyle karşılandı. Ziyaretçilere İran'da-
(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Dr.Necdet Bulut'un cenazesi törenle kaldırıldı

- İstanbul'da denizden bir erkek cesedi çıkarıldı
- Ankara'da iki kişi öldürüldü
- İstanbul'da iki öğrenciye "siz komünist misiniz" dive soran faşistler, öğrencilerden birini öldürdüler
- Kayseri'de 4 gün önce faşistler tarafından kaçırılan öğrenci 18 yerinden kurşunlanarak öldürüldü

HABER MERKEZİ
Trabzon'da 26 Kasım günü uğradığı saldırı sonucu ağır yaralanan ve daha sonra tedavi altına alındığı Hacettepe Hastanesi Tıp Fakültesi Hastanesinde önceki gün ölen KTÜ yardımcı Profesörü Dr. Necdet Bulut dün Maltepe Camiinden kılınan öğle namazından sonra Karşıyaka Mezarlığında toprağa verildi.

Dr. Bulut için Maltepe Camii'nde düzenlenen törene çeşitli kuruluşlar ve kalabalık bir topluluk katıldı. Cenaze törenine
(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

BAŞYAZI

Cesur ve büyük politika

Doğu Perinçek

Her dönemin şartlarına özgü, geçerli politikalar vardır. Toplumun nispeten istikrarlı olduğu dönemlerde, idare-i maslahatçılık ayakta durabilir. Nitekim durabilmiştir de. Buna karşılık toplumun büyük sarsıntılar içine girdiği, çelişmelerin keskinleştiği ve artık fırtınaların esmeğe başladığı dönemlerde, günübirlik politika ile durumu idare etmeğe artık imkan kalmamıştır.

Kurtuluş Savaşını verdiğimiz yıllar işte böyle bir dönemdi. Daha sonra Türkiye, İkinci Dünya Savaşı yıllarından, 27 Mayıs 1960 harekatından ve 12 Mart faşist darbesinden geçti. Bu tarihlerde de ülkemizin ihtiyacı, halktan yana cesur ve köklü politikalar uygulamaktı. Ne var ki, bu tarihi dönüm noktalarında güç dengesi, 27 Mayıs öncesi dışında halka karşı olan en geri güçlerin yararınaydı. 27 Mayıs 1960'a yol açan halk hareketi ise, Bayar-Menderes diktatörlüğünü devirdi ama, iktidar gene büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının elinde kaldı.

Bugün toplumumuz Kurtuluş Savaşı yıllarından bu yana görülmemiş bir çalkantı içindedir. Herkes Türkiye'nin fırtınalı bir döneme girdiğini görmektedir.

Aslında bütün dünya son otuz yılda yaşamadığı büyük altüst oluşlar içindedir. Hele Türkiyemiz bu tablo içinde çelişmelerin en keskin olduğu sayılı ülkelerden biri. Daha bü-
(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Rusya volframı işletmekte diretiyor

5. Sayfada

Vietnam'ın Kamboçya'ya 40 bin asker soktuğu açıklandı

BANGKOK (ANKA)
Kamboçya'da ülkenin kuzeyinde ve Mekong ırmağı deltasında toplam olarak 60 bin Vietnam askerinin bulunduğu açıklandı.

Tayland Silahlı Kuvvetler Komutanı General Sermna Nakorn tarafından Bangkok'ta yapılan açıklamada, yalnızca Laos topraklarından geçerek Kamboçya'ya giren Vietnam askerlerinin sayısının 40 bin olduğu ve Vietnam birlikleri arasında zırhlı tugaylar bulunduğu kaydedildi.

Öte yandan Demokratik Kamboçya'nın resmi yayın organı olan Kamboçya rad-
(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

Yüksek Askeri Şura olağanüstü toplanıyor

ANKARA (AA)
Yüksek Askeri Şura bugün Başbakan Ecevit'in başkanlığında olağanüstü toplanıyor.

Başbakan Ecevit'in başkanlığında saat 9.00 da başlayacak Yüksek Askeri Şura çalışmaları daha sonra Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in başkanlığında devam edecek.
(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Köy-Koop da Genel Kurula gidiyor

Altun ve Tarhan'ın Genel Merkezin baskısı ile istifa ettikleri bildiriliyor

ANKARA (ÖZEL)
CHP Genel Merkezinin kısa adı Köy-Koop olan Köy Kalkındırma, ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Merkez Birliği içinde bir süredir devam eden, mücadele-
(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

İstanbul Emniyet Müdürü gözaltı süresinin uzatılmasını istedi

İSTANBUL (AA)
İstanbul Emniyet Müdürü Hayri Kozakçıoğlu polisin gözaltında bulundurma süresinin uzatılmasını istedi. Polisin yetkilerinin artırılmasını da isteyen Kozakçıoğlu, İstanbul'da kadro eksikliği olduğunu, bu durumun değiştirilmesi gerektiğini savundu.
(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Aydınlık gazetesinin düzenlediği açık oturum

TÜRKİYE'DE ANARŞİ

1

Konuşmacılar:
Cüneyt ARCAYÜREK (Yazar-Hürriyet)
Hüsamettin ÇELEBİ (Senatör, Yazar-Günaydın)
Örsan ÖYMEN (Yazar-Milliyet)
Doğan YURDAKUL(Yazar-Aydınlık)
Yöneten:
Ferit İLSEVER (Aydınlık gazetesi sahibi)

HÜRRİYET Gazetesi Yazarı CÜNEYT ARCAYÜREK

GÜNAYDIN Gazetesi Yazarı HÜSAMETTİN ÇELEBİ

MİLLİYET Gazetesi Yazarı ÖRSAN ÖYMEN

AYDINLIK Gazetesi Yazarı DOĞAN YURDAKUL

ilk söz Örsan Öymen'in:

"Türkiye'de CIA'nın reçeteleri uygulandı"

"Sağ terör, planlı programlı, örgütlü, taktiği de, stratejisi de belli bir eylem biçimidir"

"1968-1970'lerde sokağın işgali provaları yapılırken, 1976'larda MC döneminde devlet kuruluşlarına tırmanma hareketi başlamıştı..."

FERİT İLSEVER – Değerli konuklar, Aydınlık gazetesinin düzenlediği "Türkiye'de Anarşi" konulu açık oturuma hoş geldiniz. (Alkışlar)

Toplantıya başlamadan önce niçin "Türkiye'de Anarşi" konulu bir açık oturum düzenlediğimizi kısaca izah etmek istiyorum.

Çoğunuzun bildiği gibi Türkiye bugünkü anarşi ortamına, terör ortamına,bugünkü karışıklığa birdenbire gelmemiştir. Bugünkü durum belli bir gelişimin, belli bir sürecin sonucudur.

1960'LARDA ÖZGÜR TARTIŞMA ORTAMI

Geçmiş yıllarda ülkemizde bugün görülen anarşinin, kargaşalığın tam zıddı olan bir dönem de yaşanmıştır. 1960 yıllarını kastediyorum. 1960 ihtilalinden sonra Türkiye'de nisbeten fikirlerin serbestçe tartışılabildiği, insanların düşüncelerinin zorbalıkla baskı altına alınmadığı, özgür bir tartışma ortamı dönemi yaşanmıştır. Türkiye halkı bu tarihlerde önemli gelişme, ilerleme, bilinçlenme süreci yaşamıştır.

Bu özgür tartışma ortamı kitlelerin bilinçlenmesi süreci hızlanıncaya ve bu tür açık oturumlarda, forumlarda, tartışma toplantılarında geliştirilen fikirler, haklı ve doğru olan fikirler, diğerlerinden ayırd edilerek kitleler tarafından benimsenmeye ve savunulmaya başlanıncaya kadar böyle bir süreç yaşanmıştır ülkemizde.

Ne zaman ki kitlelerin uyanışı belli bir seviyeye varmış ve kitlelerin gelişmesi hızlanmıştır, o zaman bu tür tartışma toplantılarına, forumlara, açık oturumlara karşı da saldırılar başlatılmıştır. Bu saldırıların bizzat iktidarlar tarafından kaynaklandığını hepimiz gördük ve yaşadık. Bu durum 12 Mart dönemiyle daha sonra bugüne kadar devam etmiştir.

Ama bu tür tartışma ortamına karşı yönelen saldırılar sadece iktidarlar tarafından da kaynaklanmamıştır. Kendisini sosyalist olarak gösteren, solcu olarak gösteren bazı çevreler tarafından da aynı yöntemlerin benimsendiği ve fikre karşı kaba kuvvetle cevap verme yönteminin biricik yol olduğu sanıldığı şartlar yaşanmıştır.

BUGÜN FİKİRLERİN SAVUNULMASI MESELE HALİNE GELDİ

Bugün ülkemiz öyle bir noktaya gelmiştir ki, insanların serbestçe fikirlerini ileri sürebilmesi, özgürce tartışabilmesi, fikirlerini savunabilmesi gerçekten bir mesele haline gelmiştir. Toplumumuzun her kesiminde fikre karşı zorbalık hakim kılınmaya çalışılmaktadır. Ve her kesiminde bir diyalog eksikliği kendini göstermektedir.

Aynı tezgah başında çalışan, aynı okulda, aynı sıralarda öğrenim gören iki insan, iki genç, iki işçi ta köylere kadar bütün yurttaşlar birbirlerine karşı saldırıya, fikirlerini zorbalıkla bastırmaya kışkırtılmaktadır.

İşte Aydınlık gazetesinin amacı,Türkiye'de bugün kısaca belirttiğim bu durumu tersine çevirmektir. Herkesin fikirlerini serbestçe söyleyebileceği, tam demokratik, özgür bir ortam sağlanmalıdır. Bunun mücadelesini vermektedir gazetemiz.

Herkesin istediği gazeteyi, kitabı, dergiyi, istediği yayını serbestçe okuyabileceği ve oradaki fikirleri serbestçe savunabileceği bir ortamın sağlanmasıdır amacımız. Yine amacımız yine herkesin işine gücüne, okuluna, işyerine serbestçe gidebileceği, ölmek, yaralanmak korkusu duymadan gidip gelebileceği bir ortam yaratmaktır.

KORUTÜRK'ÜN ÖNERİSİNİ DESTEKLİYORUZ

Bu tür açık oturumları da bundan sonra gazetemiz düzenlemeye devam edecektir. Bu açık oturumlar, bugünkü ve bundan sonraki açık oturumlar,şayet Türkiye'de özgürlük yolunda bir katkıda bulunacaksa, bundan büyük mutluluk duyacağız.

Bu konuda Cumhurbaşkanımız Sayın Fahri Korutürk'ün önceki gün belirttiği, anarşi konusunda gazetecilerin biraraya gelmesi ve bu konuyu tartışmaları yolundaki önerilerini de son derece olumlu buluyoruz ve destekliyoruz.

Bu toplantının tertiplenmesinde bize yardımcı olan, davetlerimizi kırmayarak buraya teşrif eden Sayın Cüneyt Arcayürek'e, Sayın Hüsamettin Çelebi'ye, Sayın Örsan Öymen'e ve Sayın Doğan Yurdakul'a da teşekkür ederiz. Gerçekten sayın meslekdaşlarımızın tutumu, hele Türkiye'nin bugünkü şartlarında saygıya layık bir tutumdur.

Yine bu toplantıyı tertiplememize olanak veren siz sayın dinleyicilerimize de çok teşekkür ederiz. Bizzat sayın konuşmacı arkadaşlarla ve sizlerle bu toplantı,anarşiye indirilmiş bir darbedir. Çünkü burada bu dostça, özgür tartışma ortamında, herkesin fikirlerini serbestçe söyleyebileceği bir toplantı yapılması mümkün olmuştur.

Şimdi ben sizlere burada sağladığımız bu ortamı, sıcak, dostça ve özgürlükçü ortamı bütün yurda yaymayı, bütün halkımıza götürmeyi, bütün fikirlerin serbestçe tartışılabildiği bu havayı bütün yurttaşlarımıza ulaştırmayı teklif edeceğim. Şayet bunu başarırsak Türkiye'de anarşinin yenilmesi konusunda da önemli bir adım atılmış olacaktır.

KABA KUVVET TARAFTARLARI BİR AVUÇTUR

Aslında her iki yönden de gelen kaba kuvvet gösterisinin taraftarları bir avuçtur. Fakat yine de çeşitli kılıklara bürünerek peşlerinden az sayıda da olsa, bazı yurttaşlarımızı da sürükleyebilmektedirler. Biz burada sağladığımız bu ortamı, bu havayı bütün yurda yaydığımız takdirde, okullara, üniversitelere, fabrikalara, köylere kadar ulaştırabildiğimiz takdirde, bunda sebat ettiğimiz takdirde bu mihrakların peşinden giden insanlar da mutlaka uyanacak, bunları da ikna edebileceğiz. Buna inanıyorum.

Şimdi toplantımıza katılan sayın meslekdaşlarımızı tanıtıyorum. Hürriyet gazetesinden Sayın Cüneyt Arcayürek... (Alkışlar) Kontenjan Senatörü ve Günaydın gazetesi yazarlarından Sayın Hüsamettin Çelebi... (Alkışlar) Milliyet gazetesi yazarlarından Sayın Örsan Öymen... (Alkışlar) Aydınlık gazetesinin yazarlarından Sayın Doğan Yurdakul... (Alkışlar).

Şimdi ilk sözü Sayın Örsan Öymen'e veriyorum.

ÖRSAN ÖYMEN

"1960-1970 yıllarında, öğrenci olaylarının masum öğrenci istekleri olduğu bir sırada sağ kesimde silahlı bir örgütlenme ve eğitim biçimi var. Komando kampları, sokağın işgali adımının bir denemesi..."

ÖRSAN ÖYMEN – Çok teşekkür ederim. Anarşi konusunda çok yazıldı, çizildi. Ve galiba biz gazeteci olduğumuz için, bizim söyleyeceklerimiz şimdiye kadar köşelerimizde, herkesin kendi köşesinde ortaya koymak istediğimiz, vurguladığımız konuların dışında fazla bir şey olmayacak. Ancak bunları belki belirli bir bütün içinde, bir kurgu içinde ortaya koyarsak, hepimiz kendi açımızdan bir sonuç çıkarabiliriz.

Anarşi nedir önce? Sokaktaki adam anarşiden ne anlamaktadır? Anarşi bir başsızlık mıdır, başıbozukluk mudur, asayişsizlik midir? Bu kavramlarla eşdeğerde siyasal terör eylemleri midir, ya da ne bileyim bir örnek mi 16 yaşındaki "Tüysüz'ün", tüysüz bir delikanlının söylediği gibi, "Canım sıkılıyordu, çıktım dışarıya birkaç kişiyi öldürdüm" Anarşi bu mudur? Yoksa örgütlü, planlı, başı da belli, sonu da belli bir eylem biçimi midir?

Bence özellikle bugünkü terör, sağ terör, planlı, programlı, örgütlü; taktiği de, stratejisi de belli bir eylem biçimidir ve eskilere uzanan takvimi vardır. Belli bir kurgusu vardır.

Ben bu takvim yapraklarını, yani sağ terörün, yani faşizmin tırmanmasını içeren takvimin yapraklarını geriye doğru çevirerek, bu kurdelayı, film kurdelasını geriye doğru çevirerek söze başlamak istiyorum. Ve bu kurdeladan somut örnekler vermek istiyorum. Çoğunlukla yeni şeyler değil, fakat birbiriyle bağlantılı şeyler, değerlendirildiği zaman kanımca bir görüntü ortaya çıkacak.

Elimizde bir dosya var. Dosyada son aylarda sağ terör eylemcilerinin çeşitli ifadeleri, yüzlerce ifade tutanakları var. Burada, savcılıkta verilmiş, poliste verilmiş bir kısmı da mahkeme önüne getirilmiş ifadeler yer alıyor. Sağ terör eylemcilerinin hangi siyasal Partilerle, hangi örgütlerle işbirliği içinde olduklarını somut ifadelerle, belgelerle, balistik raporlarıyla ve yüzleştirme tutanaklarını içeren bir dosya. Ancak bu dosyanın ayrıntılarını hepimiz biliyoruz, bir kısmı da bunların gazetelerde yayınlandı, girmek istemiyorum. Çünkü konu bugün yargı organlarının önüne çıkmış durumda, bağımsız yargı organlarının. Sonucunu herhalde bu yargı organları saptayacak. Esasen adı geçen siyasal parti bu eylemlerin sanıklarının ifadelerini, gazetelerde yansıyan ifadelerini çeşitli tekziplerle ve bizim de köşelerimize gönderdikleri açıklamalarla yadsımaktalar. Ve bu ifadelerin, bu tutanakların, işkence altında, polis işkencesi altında verildiği savını ileri sürmekteler. Tabii bu arada biliyorsunuz bu siyasi partinin lokallerinde bazı silahlı talim ve eğitim gösteren fotoğraflar da yayınlandı. Herhalde piyes resimleri olarak nitelenen bu fotoğraflar da işkence altında çekilmiş olsa gerek.

MHP RAPORU:BİR İDDİANAME

Bunların ayrıntılarına girmek istemiyorum. Ancak Aydınlık gazetesinin ilk kez ortaya attığı bir rapor var ki, bu dışarıda da dağıtılıyor şimdi gördüm. MHP Raporu adlı bu belge, 1970 yılında devletin istihbarat örgütleri tarafından hazırlanmış bir belge. Bu konu üzerinde kısaca durmakta yarar görüyorum. Çünkü sağ terörün planlı, programlı, az önce dediğim gibi planlı programlı örgütleniş biçimini daha 1968-1969 yıllarına kadar götürüyor. Bugünkü sağ teröre ışık tutacak bir iddianame olarak görüyorum ben bunu.

Bu rapordan dilerseniz birkaç satır buraya alayım. Rapor, biliyorsunuz, 1968-1969 yıllarında Türkiye'de 28 ayrı bölgede kurulan komando kamplarını içeriyor. Bu kampların kimler tarafından kurulduğunu, kimler tarafından yönetildiğini, üye sayılarını, programlarını, çalışma programlarını, silahlı eğitim programlarını içeriyor. Ve hatta bu silahların bu kamplara, bu örgütlere nasıl sağlandığını, kampların üyelerinin nasıl, nereden, hangi sosyal kesitlerden toplandığını ayrıntılarıyla ortaya koyuyor. Ve iki gözlemi var raporun: MHP'nin ve partiye bağlı çeşitli kuruluşların vurucu kuvveti durumunda bulunan komandoların sebebiyet verdikleri çeşitli olaylarda, emniyet kuvvetlerince yapılan aramalarda tabanca, tüfek ve molotof kokteyli gibi silahların kullanılmış ve bulunmuş olması, yurdun birçok il ve ilçesinde bulunan komando kamplarında ateşli silahlarla ateş taliminin yapılmış olmasının tespit edilmiş olması, Türkçü-Turancı cereyanın militanlarının her geçen gün biraz daha silahlanma yoluna gittiğini açıkça ortaya koymasıdır. Bir hüküm bu. Emniyetin raporunda, 1970 yılında.

KAMP YÖNETENLERİN AMAÇLARI

Bu komando kamplarını yönetenlerin amaçları neymiş, bunu da iki madde halinde raporun sonunda özetliyorlar. a) Bunlar Nazi Almanyasında olduğu gibi komando kampları ve gençlik kuruluşlarının yardımıyla çeşitli propagandacılar vasıtasıyla hükümeti yıpratıp ele geçirmek, b) İktidarı ele geçirdikten sonra çeşitli baskı metodlarına başvurarak "Nasyonal Sosyalist Doktrini" Türkiye'de uygulamak amacındadırlar diyor.

Bu komando kamplarının 1960-1970 yıllarında, yani gençlik kesiminde öğrenci olaylarının, masum öğrenci istekleri, ya da Amerikan 6. filosunu protesto etmek gibi sol gençlik kesimindeki eylemlerin çok masum bir yüzeyde olduğu bir sırada sağ kesimde Türkiye'de bu yıllarda bir örgütlenme biçimi var, silahlı bir örgütlenme biçimi ve eğitim biçimi var. Bu komando kampları da sanıyorum benim kanımca sokağın işgalinin adımının bir denemesi, bir eğitimi, bir temeli.

RAPORU 12 MART YARGILAMALARINDA HASIRALTI ETTİLER

Rapor konusuna birkaç kelime ile değinmek istiyorum. Biliyorsunuz bazılarına göre bu rapor "mefhum" bir rapor. 12 Mart öncesinde hazırlanmış olmasına rağmen, 12 Mart geçici döneminde biliyorsunuz sol kesim hakkında birçok raporlar verilmişti. Sanık sandalyesine oturtulan solcular hakkında şecerelerine kadar uzanan, vaktiyle kimlerle temas etmiş, hangi dergileri okumuşlar, ne yapmışlar, askerlik sırasında kantinde ne gibi sohbetler yapmışlar, bütün bunlar polis raporları, güvenlik örgütleri raporları, 12 Mart savcılarının iddianamelerine geçmişti. Ancak bu gibi devlet arşivini ve devlet güvenlik makamları tarafından hazırlanan bu raporlar maalesef 12 Mart yargılamaları sırasında hasıraltı edilmişlerdir.

Şimdi bu komando kamplarına nereden geliniyor, niçin geliniyor, kim bu kampları örgütlüyor, sokağın işgalini hazırlayan bu kampların neticesine bakmadan önce bir parantez daha açalım ve bir başka belgeye daha bakalım.

KOMANDO KAMPLARINDA EĞİTİM GÖREN GENEL MÜDÜR

Biliyorsunuz sokağın işgali daha sonra devletin işgali, sağ terörün, faşizmin tırmanmasının bir başka basamağı. Devletin işgali için bir tek belge sunmak istiyorum. 1968-1970'lerde sokağın işgali provaları yapılırken, 1976'larda MC döneminde devlet kuruluşlarına tırmanma hareketi başlamıştı. Bu başlangıç daha çok eğitim kuruluşlarında hareketlenmiştir. Eğitim Enstitüleri, yani öğretmen yetiştiren eğitim kuruluşları, Milli Eğitim Bakanlığında bir genel müdür tarafından nasıl örgütleniyordu, ona bakalım.

Bu adı geçen genel müdür gene az önce sözünü ettiğim komando kamplarında yetişen bir genel müdür. Rütbeli. Ve dolaşıyor Türkiye'yi, çeşitli bölgeleri, Eğitim Enstitülerinin yönetici kadrolarıyla çeşitli toplantılar yapıyor. O sırada Eğitim Enstitülerine aşağı yukarı 30 bin kadar yeni öğrenci alınacak. Bu müdürlerle, yöneticilerle yaptığı konuşmalardan bir pasaj sunmak istiyorum.

"Her vesileyle ifade ettiğim gibi, öğretmen yetiştiren her derecedeki okulların müdürlerinden müstahdemine kadar hepsi bizden olacaktır. Hepsi milliyetçi olacaktır. Hiç bir tereddüt duymadan söylüyoruz. Bu okullarda biraz ondan, biraz bizden olmayacaktır. Hep bizden olacaktır. Bu hususta müsamaha etmeye yetkili değiliz, kesin olmaya, sert olmaya mecburuz. Milletimizle, devletimizle kavgası olanlarla kavgamız vardır. Ve bu kavgadan dönücü değiliz. Önce kaynak okullar olmak üzere her derecedeki kuruluşu ilmi ve milli maharetine oturtup ondan sonra da sistemi kurtarmak zorundayız."

Hangi sistem belli. Gene müdür devam ediyor:

ASKERİ BİR DİSİPLİN

Bütün bu Eğitim Enstitülerini örgütlemekle görevli genel müdür. "Asker değil ama, askeri formasyonlu kişilerin insan idaresinde, kalabalıkların idaresinde, askeri prensiplere ne kadar yaklaşırsak o ölçüde rahat edeceğimiz, düze çıkacağımız inancı var bende. Hiç kimse bir kademe ve üstünü atlamasın. Bu konuda gerekirse, kelleler gidebilir." Böyle buyuruyor. Anarşinin boyutları da hatırlarsanız bu yıllarda, 1976 yıllarında daha çok eğitim kuruluşlarında Eğitim Enstitülerinde yoğunlaşmış durumdaydı. Devlete tırmanma kademesindeki durum, eğitim kuruluşlarındaki durum buydu. Bugün somut örnek vardır. Daha sonra aynı partinin, yani MHP'nin işgal ettikleri, saklandıkları, bu bakanlıklara bağlı tüm kuruluşların manzarası pek farklı değil. Üretici Birlikleri, Kredi Kooperatifleri, Çukobirlik, Tariş gibi.

DEVLET KURULUŞLARINDA FAŞİST ÖRGÜTLENME

Bu birliklerde nasıl bir ittifak politikası güdüldüğü o günlerin güncel gazetelerinden görülebilir. Daha sonra bu örgütlerde Kooperatif gibi örgütlerde obalar, oymaklar şeklinde belgeler, kanıtlar ele geçiyor ki; bunlar da Hitler dönemi Almanyasında Nasyonal Sosyalist Betriebs Organizasyon adı altındaki bir işletme örgütlenmesi, Nasyonal Sosyalist dönemin fabrikalardaki, işletmelerdeki örgütlenmesi ve aşağı yukarı aynı bir şema, bir sistem, bir örgütlenme, bir hücreleşme biçimi görüyoruz.

Aynı şekilde devletin işgali, devlete faşizmin tırmanması döneminde polis içinde, güvenlik kuvvetleri içinde, MİT içinde odaklanmalar mevcut. Bunların da belgeleri zaman zaman gazetelerde yayınlandı. Bir de şunu görüyoruz. Bütün bu devleti işgal safhasında ön planda görünen yönetici kadrodan bazı elemanlar 1968-70'lerin komando kamplarını yöneten, komando kamplarında eğitim gösteren kişiler de vardı. Örnekleri çoğaltmak mümkün. Birincisi bakan oluyor. Öbürüsü genel müdür oluyor. Büyük bir kısmı da devletin kademelerinde görev alıyor.

ORDU İÇİNDEKİ AMERİKAN KAYNAKLI BROŞÜRLER

Gelelim bu örgütlenme biçimine. Bu örgütlenme biçiminin komando kamplarından olsun, devletin kilit noktalarında olsun, örgütlenme biçimi acaba nereden kaynaklanıyor? Faşizmin tırmanma takvimini biraz daha gerilere alalım. Zihnimizi biraz daha geriye çevirelim. Ve bazı reçetelerle karşılaşıyoruz. Filmin bu bölümünde Okyanus ötesi savaş doktrincilerinin Amerikan CIA kuramcılarının bazı reçeteleri, 68-70'lerdeki sokak işgaliyle ilgili örgütlenme çabaları 76'larda 77'lerde MC döneminde devletin işgali planları ve hazırlıkları ve bu tırmanmanın, çıkarmanın reçetelerinden geliyor. Buna yine bir örnek verelim. 1965 yılında Türk Silahlı Kuvvetleri içinde bir kitap yayınlanmakta. Kitabın adı "Ayaklanmaları Bastırma Harekatı" teori ve tatbikatı. David adında bir CIA görevlisi tarafından yazılıyor. Ve 1965 yılında Genelkurmay Basımevinde 1700 adet basılarak ordu içinde dağıtılıyor. Bu pek bir reçete değildir. Buna bağlı çeşitli broşürler, ders notları, ders kitapları da aşağı yukarı aynı paralelde. Ordu içinde ordunun çeşitli kuruluşları içinde yayılmıştır. "Ayaklanmaları Bastırma Harekatı" Amerikan CIA kaynaklı bir hareketin ayaklanma kavramı nedir? Ayaklanmadan ne anlıyor? Ondan bazı satırlar aktarmak istiyorum.

"Ayaklanmaların en önemli özelliği halk için yapılan mücadele oluşlarıdır. Ayaklanma bunda esas kaideleri ve nihai olarak da kurulu düzeni devirmek maksadıyla hem toplu olarak idare edilen adım adım geliştirilen bir mücadeledir." Yani halk için, halk yanındaki siyasi hareket bu kurama göre, Amerikan kuramcılarına göre bir ayaklanma harekatıdır. Bu ayaklanma harekatı bastırılmalıdır. Nasıl bastırılmalıdır? Amerikan harp yetkililerine, askeri yardımların ilk hedefi, mahalli silahlı kuvvetlerin eğitim ve donatımı olmalıdır. Mahalli kuvvetlerin bütün idari komutları Amerikan uzmanları tarafından kontrol edilmeli, fakat bu kontrol işleri o ülke kamuoyundan gizli tutulmalıdır.

Bir başka bölüm aynı reçeteden:

"Meşru müdafa birliklerinin hazırlanması daimi kuvvetler için devamlı yardımcı kuvvetler temin etmek,haber alma ve kontrol şebekeleri ve propaganda kuvvetleri kurmak, sivil halk arasında bunları kurmak. Durum ve şartlar ne olursa olsun esas mücadeleye giren halkı teşkilatlandırmaya başlamaktır. Bu da mahalli liderleri mesuliyetli makamlara ve idari mevkilere getirmekle yapılır."

Bir başka pasaj:

"Ayaklanmayı bastırmakla görevli kuvvetler bu liderleri bulduğu gibi bunlarla halk arasında sivil kesimde muhalif kesimleri bulacaklar, bulunan muhalif kesimleri birarada tutabilmek için bu liderlerin yardıma,destek ve bir siyasi partinin rehberliğine ihtiyaç olacak." Burada az önce komando kamplarının herhalde bir benzerliğini görmek mümkün. "Mahalli liderlerden kafi miktarda biraraya gelip birleştikten sonra herhangi bir milli teşkilat içinde gruplaşılır" v.s.

Yarın: Örsan Öymen'in konuşmasının devamı ve Cüney Arcayürek'in fikirleri.

CARTER ABD SAVUNMASININ GÜÇLENDİRİLECEĞİNİ AÇIKLADI

Washington'da şahinler güçleniyor

● ABD Başkanı: "Bir devlet başkanının temel görevi, ülkesinin savunmasını güçlendirmektir"

ABD Başkanı Jimmy Carter, Beyaz Saray'da kaldığı sürece güçlü bir savunma politikası izleyeceğini belirtti. Bu konuda Parti üyelerinin kendisini eleştirmesini beklemediğini belirten Carter, "Bir devlet başkanının yapacağı temel görev ülke savunmasını güçlendirmektir" dedi.

Demokrat Partinin üç gün süren kongresinin açış konuşmasını yapan Carter, Amerika'nın Sovyetler Birliği ile rekabet etmesi gerektiğini söyledi. Sözlerine devamla, askeri gereklerle sosyal gerekleri eşitlemeye çalışacağını açıklayan ABD Başkanı, ürettikleri silahları barış amacıyla yaptıklarını öne sürdü.

ŞAHİNLER Mİ GÜVERCİNLER Mİ?

Bilindiği gibi, Amerikan hakim sınıfları Sovyetler Birliği'ne karşı takınılacak tavır konusunda esas olarak iki gruba ayrılıyor. "Güvercinler" adıyla anılan bir kısım yönetici, Rusya ile yumuşama sürecine girmeyi ve Moskova'nın tehditlerine boyun eymeyi savunuyor. "Şahinler" grubu ise, Washington yönetiminin Moskova karşısında daha kararlı bir siyaset izlemesini savunuyor. Yumuşama tezlerinin gerçekle bağdaşmadığını belirten "Şahinlerin" temsilcileri SALT anlaşmalarının da Rusya'ya hizmet edeceğini açıklıyorlar.

ABD yönetiminin bu iki zıt kutubu karşısında Başkan Carter bazan Güvercinlere, bazan da Şahinlere eğilim gösteren bir siyaset izliyor. Ancak son zamanlarda, gerek nötron bombası, gerekse SALT 2 konusundaki tutumlarıyla Washington yönetimi içinde "Şahinlerin" siyasetinin ağır basmaya başladığı görülüyor.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN YAYINLADIĞI BİR RAPORA GÖRE

Doğu Avrupa ülkelerinin dış ticaret açığı sürekli olarak artıyor

CENEVRE

Birleşmiş Milletler teşkilatına bağlı olarak faaliyet gösteren Avrupa Ekonomik Komisyonu, Doğu Bloku ülkeleri ile Batı Avrupa arasındaki ticari ilişkileri değerlendiren ayrıntılı bir rapor yayınladı. Moskova'nın baskı ve denetimi altındaki Doğu Bloku ülekelerinde son zamanlarda dış ticaret açığının gözle görülür bir şekilde arttığını kaydeden rapor tek tek ülkelerin durumunu ele alan sayıları da yayınladı.

AET ile Comecon arasında sürdürülen görüşmelerin Doğu Bloku yöneticilerinin üstünlük sağlama çabaları yüzünden çıkmaza girdiği bir dönemde yayınlanan raporda, Doğu blokunun Batı Avrupa ülkelerine sadece 1977 yılında toplam 38 milyar dolar borçlandığı belirtiliyor. 1976 yılında bu meblağ 32 milyar dolardı.

Doğu Bloku ülkelerinde, ekonomisinin merkezileştirilmiş olması, devlet yöneticilerine hükümetlerarası düzeyde kredi sağlanması konusunda kolaylık yaratıyor. Batı Avrupalı büyük ticaret şirketlerinden ve bankalardan büyük miktarda borç alabilen Doğu Bloku ülkeleri, dış ticaret açıklarını yine de kapatamıyorlar.

Birleşmiş Milletler raporunu değerlendiren ekonomi uzmanları, Doğu Bloku ülkelerinin esas olarak Moskova'ya bağımlılık yüzüden dış ticaretlerini gün geçtikçe kötü bir duruma sürüklediklerini belirttiler. Aynı kaynaklar Comecon'un AET'ten umduğu kredileri almasının da güç olduğunu ekliyorlar.

Doğu Avrupa ülkelerinin sanayi kalkınma hızı

	Polonya	Bulgaristan	Doğu Almanya	Macaristan
1975	% 13	% 10	% 7,3	% 4,6
1977	% 7,5	% 6,8	% 5,4	% 6,8
1978 (ilk 6 ay)	% 6,2	% 5,9	% 5,2	% 6,4

Yılın ilk üç ayında Doğu Bloku ülkelerinin (Rusya hariç Batı Avrupa bankalarından aldıkları krediler)

Yılın ilk üç Ayında

1975	1976	1977	1978 (ilk 6 ay)
8,7 milyar dolar	6 milyar dolar	3,8 milyar dolar	7,2 milyar dolar

MOSKOVA'NIN SURİYE'YE BASKI YAPMAYA KALKIŞMASI ÜZERİNE

Esad, Rusya'ya gitmekten vazgeçti

● Enver Sedat:

"Mısır, Filistinlilerin haklarını pazarlık konusu yapmayacaktır"

BEYRUT (AA)

Suriye Devlet Başkanı Hafız El Esad'ın, Moskova'ya yapacağı ziyaretten vazgeçtiği bildirildi

Anadolu Ajansının Beyrut'ta yayınlanan bir gazeteye dayanarak verdiği haberde, Esad'ın ziyaretini ertelemesine neden olarak, Sovyetler'in Suriye'ye vermeyi taahhüt ettiği silahları vermekte isteksiz davranması gösteriliyor.

Beyrut gazetesi, Irak ve Suriye arasında geçtiğimiz kasım ayında gerçekleşen olumlu yaklaşımın ve iki ülkenin ortak düşmanlara karşı silahlı kuvvetlerini birleştirme yolunda attıkları adımların Moskova yönetimini tedirgin ettiğine işaret ediyor ve Moskova'nın başka ülkelerde yaptığı gibi, silah vermekten vazgeçtiğini belirtiyor.

SEDAT: "FİLİSTİN ÜZERİNE PAZARLIK YAPMAYACAĞIZ"

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Mısır'ın Filistinlilerin hakları üzerinde hiç bir zaman pazarlık etmeyeceğini ve İsrail'le ayrı bir barış anlaşması imzalamayacağını söyledi.

Kahire'de bir açıklama yapan Sedat, Mısır halkının barış için elini uzattığını, ancak bazı ilkelerden de hiç bir şekilde sapmayacağını belirtti.

Öte yandan Sedat'ın 10 Aralık gecesi ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ile bir görüşme yaptığı bildiriliyor. Aynı gün Kahire'ye varan Vance, daha sonra da Kudüs'e gidecek.

Kahireye gelmeden önce Londra'da Uluslararası ilişkiler Enstitüsünde bir konuşma yapan Cyrus Vance, "Eğer Orta Doğuya barış getirecekse, Kudüs ile Kahire arasında diplomatik aracılık yapmaya hazırım" dedi.

Suriye Devlet Başkanı Hafız El Esad. Brejnev'in şantajına boyun eğmeyen Esad, Moskova'ya gitmekten vazgeçerek, Rusya'nın Orta Doğu'daki karanlık emelllerini gerçekleştirmesine engel olmaya devam ediyor

BEGİN NOBEL ÖDÜLÜNÜ ALDI

İsrail Başbakanı Begin Oslo'da düzenlenen bir törenle Nobel "Barış" ödülünü aldı. Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ise, Mısır - İsrail görüşmelerinin Begin yönetiminin tutumu yüzünden çıkmaza girmesi nedeniyle ödülü almak için Oslo'ya gitmeyi reddetmişti.

Bu arada İsveç'te yapılan bir araştırma sonucunda, yüzde 50'nin üzerinde halkın, Nobel "Barış" Ödülünün Begin'e verilmesine karşı olduğu belirlendi.

Sekiz yıldır topraklarına kavuşmak için mücadele eden Larzac köylülerini Paris'te 40 bin kişi karşıladı.

Ordu sekiz yıl önce topraklarına el koymuştu

710 KM'LİK YÜRÜYÜŞTEN SONRA LARZAC KÖYLÜLERİ PARİS'TE

Çiğdem KÖMÜRCÜOĞLU
PARİS'ten Bildiriyor

Ordunun topraklarına sekiz yıl önce el koymasına karşı mücadele eden Larzac köylülerini desteklemek için Paris'in dış kapılarında büyük bir gösteri ve yürüyüş yapıldı. Polis, 40-50 bin kişinin katıldığı yürüyüş sırasında yollara barikat kurdu ve zaman zaman gösteriyi engellemek için sis bombaları attı.

Larzac köylerinin temsilcileri, mücadelelerini ve seslerini duyurmak için 8 Kasımdan bu yana, Fransa'nın hemen hemen yarısını katederek 710 kilometrelik uzun bir yürüyüş yaptılar. Cuma günü Paris'in banliyösüne ulaşan Larzac köylülerinin karda ve yağmurda sürdürdükleri bu üç haftalık yürüyüş Fransa kamuoyundan büyük bir destek gördü. Köylüler yol boyunca konakladıkları yerlerde mücadele ve taleplerini anlattılar. Ne var ki hükümet ve polis Larzac köylülerinin yürüyüşlerini Paris'in içine Devlet Başkanlığı Sarayına kadar sürdürmelerine izin vermedi. Bu durum Fransa'da büyük bir tepki yarattı. Başta İnsan Hakları birliği, CFDT Sendikası, Marksist-Leninist Komünist Partisi (Fransa), Sosyalist Parti, Gençlik örgütleri, Katolik ve Protestan kiliseleri olmak üzere bütün demokratik ve devrimci kuruluşlar Larzac köylülerinin mücadelesini destekliyorlar.

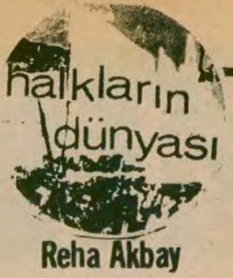
ABD Senatörü Church: "Dış yardımlarda kısıntı yapılacak"

WASHİNGTON (AA)

ABD Senato Dış İlişkiler Komisyonu Başkanlığına önümüzdeki ay atanacak olan Senatör Frank Church, dış ülkelere yapılan Amerikan yardımlarının önemli ölçüde azaltılacağını söyledi. Devlet bütçesinin dengede tutulması için yalnızca iç harcamaların değil, dış harcamaların da kısılması gerektiğini söyleyen Churc, "Bütün harcamalarda kısıntı yapılacaksa, dış yardımlarda da kısıntı yapılmalıdır" dedi.

Dış yardımların bundan böyle ABD'nin çıkarlarına göre yeniden düzenleneceğini söyleyen Senatör Church "bundan böyle dış yardımlar ulusal güvenliğimizin açıkça öngördüğü bölgelere yapılacaktır" dedi.

Church, Üçüncü Dünya ülkelerine artık dolaysız yardım yapılmayacağını, bu ülkelere yapılacak yardımın, diğer sanayileşmiş ülkelerin de katkıda bulunduğu uluslararası mali kuruluşlar aracılığıyla gerçekleştirilebileceğini belirtti.

İnsan hakları

Reha Akbay

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, 30 yıl önce 10 Aralık 1948'de ilan edildi. Bu belge, din, dil, ırk ne olursa olsun doğuştan eşitlik, başkalarının hürriyetine saygı, düşünce ve fikir özgürlüğü, toplantı ve dernek kurma özgürlüğü ilkelerini içermektedir. Belgede, keyfi tutuklama, kölelik, ırkçılık ve işkence yasaklanmıstır.

İnsan hakları belgesi, İkinci Dünya Savaşı sonrasında, savaşın tahribatlarına, faşizmin insanlık dışı katliamlarına karşı çıkan ülkeler tarafından kabul edildi.

Başını Hitler'in çektiği faşizm, Avrupa, Kuzey Afrika ve Pasifikte'ki ülkelere savaş açmış, sosyalist Sovyetler Birliği'ne saldırmışlardı. Ekonomilerin yıkılması bir yana 42 milyon insan ölmüş, sadece Sovyetler Birliği 22 milyon evladını kaybetmişti.

Zamanın en emperyalist gücü Nazi Almanya'sı, ülke dışında haksız bir savaş yürütürken, ülke içinde de emekçilere, demokratlara ve komünistlere büyük baskılar uygulamıştı. İzlediği ırkçı siyasetle, güçlü-kuvvetli Yahudileri karın tokluğuna sanayi merkezlerinde çalıştırarak savaş sanayisini beslemişti. Diğerlerini ise kobay gibi kullanmış, 6 milyon savunmasız insanı katletmişti.

Ancak Hitler, bütün zalimler gibi, kaçınılmaz sondan kurtulamadı. Dünya halkları birleştiler, faşistleri yendiler.

Hitler yenilmişti ama bu kez de yeni bir emperyalist devlet ABD, dünya halklarının başına musallat olmuştu. Amerikan emperyalistleri hegemonya planlarına "hür dünya" kılıfı geçirerek bir çok ülkeyi baskı altına aldılar. Amerikan hegemonyası altına giren her ülkede, yeni baskı kanunları çıkarılıyor, zindanlara zindanlar ekleniyordu. ABD içinde de durum aynıydı.

ABD'deki bu dönem, Mc Carty'nin antikomünizm düşmanlığında gemi azıya aldığı dönemdir. Amerikan aydınları ve demokratları cendereye alınmak isteniyordu. Atom bombasının sırlarını Sovyetler Birliği'ne ulaştırdığı bahanesiyle Rosenberglerin gaz odasında öldürülmesi hâlâ hatırlardadır.

ABD'de bugün de insanlar ıslah evlerine kapatılmakta, zencilere karşı ırkçılık siyaseti izlenmekte, baskı ve işkence yapılmaktadır. ABD hegemonyası altındaki İran, Şili, Arjantin, Nikaragua gibi ülkelerde zulüm, baskı ve işkence yine kol gezmektedir.

Ancak her şeye rağmen, dünya jandarmalığı "tahtından" inmekte olan ABD, bugün insan haklarının ihlali konusunda da geri kalmıştır.

Emperyalist talan sofrasına sonradan gelen aç kurt Rusya, orman kanunlarını uygulayarak dünya pazarlarını savaş yoluyla yeniden paylaşmak istemektedir. Bunun için de her yerde emperyalist talan ve zorbalık siyaseti izlemektedir. "Barış meleği" pozunda girdiği ülkelerde insan haklarını çiğnemektedir. İşte Macaristan, Doğu Almanya, Bulgaristan, Çekoslovakya, Afganistan vb.

Aynı durum Sovyetler Birliği toprakları için de geçerlidir.

Brejnevlerin silahlanma harcamalarını artırmaları, ekonomik krize batmalarıyla birlikte, Sovyet emekçilerinin ve aydınlarının üzerine yapılan baskılar da arttı. Bugün Rusya'da aydınlar KGB tarafından sürekli izlenmektedir. Muhalif aydınlar "Sovyet-düşmanı" propaganda yaptıkları gerekçesiyle Sibiryalarda çalışma kampı cezalarına çarptırılmaktadır. Akıl hastanelerinde en "geliştirilmiş" işkence yöntemleri uygulanmaktadır.

Sosyal-emperyalistlere sorarsanız, ülkede insan haklarının ihlal edilmediğini iddia ederler. TASS, 16.11.1978 tarihli haberinde şöyle diyor: "Sovyetler Birliği... kendi vatandaşlarına çalışma ve dinlenme hakkını... şahıs dokunulmazlığını, vicdan özgürlüğünü garanti etti..."

Rusya'nın bu yalanına yine muhalifler, Nazaryanlar, Orlovlar, Sakarovlar ve yüzlerce muhalif, eylemleriyle cevap veriyor: "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin imzalanışının 30'uncu yıldönümü nedeniyle Sovyet çalışma kamplarında bulunan siyasal tutukluların dün açlık grevine başladıkları açıklanmıştır." (Milliyet, 10 Aralık 1978)

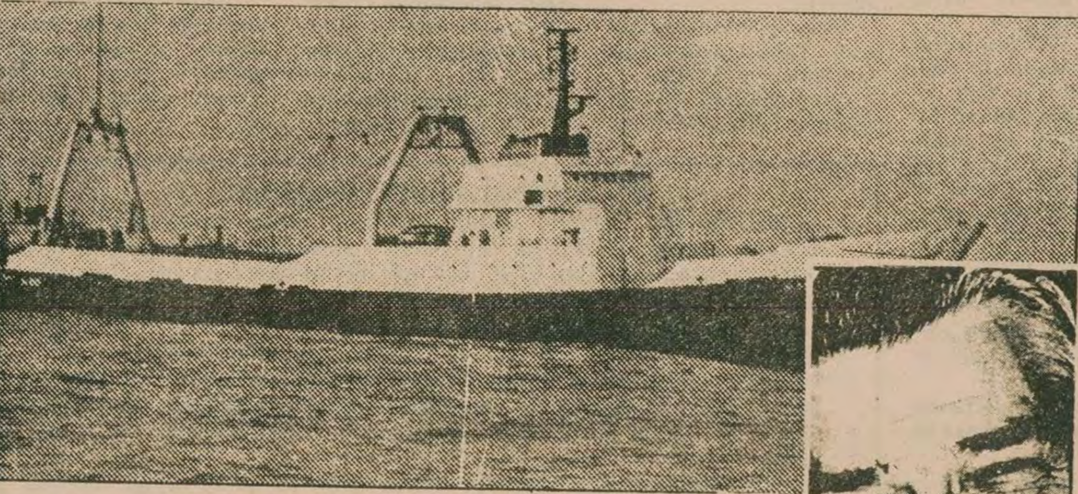
Kuveyt'te Afrika-Arap Dayanışma toplantısı yapıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Küveyt'te yapılan ve 24 Afrika ve Arap ülkesi bakanlarının katıldığı Afrika-Arap Dayanışma toplantısında, siyasi ve ekonomik işbirliğini arttırma kararı alındı. Katılan ülke temsilcileri, Arap Birliği ile Afrika Birliği Örgütüne üye ülkeler arasında özellikle ekonomik işbirliğinin geliştirilmesini ve iki örgüt arasında ortak mali programların yürütülmesini istediler.

Küveyt'te yayınlanan gazeteler Arap ve Afrika Birliği örgütleri arasında bir koordinasyon komitesinin kurulacağını haber veriyorlar. Küveyt ve Suudi Arabistan hükümetleri ortak hareket etme şartlarını araştıracaklar.

Öte yandan Arap Ekonomik Birlik Konseyi genel sekreteri Kadduri, Arap ülkelerinin yiyecek zorluğu çektiğini belirtti ve Dübai de yapılan bu yılki toplantıda 13 Arap ülkesi temsilcisini bir ortak yiyecek fonu kurmaya çağırdı.

Rus balıkçı gemileri, diğer ülkelerin karasularını ihlal ederek balık avlıyorlar. Balıkçılıkla geçinen insanların ekmeğine el atıyorlar. Moskova yöneticileri aynı zamanda balıkçı gemilerinden casusluk için de yararlanmaktadır...

Rusya Grönland Adasına da el atmak istiyor

Sovyet Balıkçılık Bakanı Alexander İsjkov

KEMAL KOÇ
KOPENHAG'dan bildiriyor

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığından bir yetkili, Balıkçılık Bakanları Aleksander İsjkov'un 1979 ilkbaharında balıkçılık konusunda bir anlaşma yapmak üzere Grönland adasına gideceğini açıkladı.

Eski bir Danimarka sömürgesi olan Grönland yakında resmen bağımsızlığa kavuşacak. Ancak, çok uzak bir tarihte yapılacak olan bu gezinin şimdiden açıklanması, gözlemciler tarafından Rusya'nın Grönland adası konusunda besledikleri emelleri ortaya çıkardı.

Danimarka'da yayınlanan Moskova yanlısı "Land of Folk" gazetesi, konu ile ilgili olarak Sovyet Balıkçılık Bakanı ile bir görüşme yaptı. Görüşmede Aleksander İsjkov özetle şu fikirleri savundu: Sovyetler Birliği ve Grönland'ın balıkçılık ve diğer alanlarda işbirliği yapması Grönland'ın lehine bir durumdur. Biz adaya özellikle teknik araçlar konusunda büyük yardımlar yapabiliriz. Ancak balıkçılık konusunda Grönland'lıların zaten yeteri kadar kol emeği vardır. Ama teknik bakımdan geriler. Bizim tekliflerimiz Grönland'ın kalkınmasına hizmet edecektir. Biz ayrıca, kalifiye balıkçılar yetiştirmek için özel olarak Grönland'lılar için ülkemizin çeşitli kentlerinde kurslar açabiliriz.

Moskova yanlısı gazetenin aktardığı gibi Rusya daha şimdiden, Grönland adasına göz koydu. Ancak Grönland halkı, özellikle de balıkçılar Sovyetler Birliği'nin bu göz kamaştırıcı tekliflerini reddederek bağımsızlıklarını titizlikle savunmak amacında. Balıkçılık alanında ve diğer konularda kendi emeklerinin sömürülmesine karşı çıkan Grönlandlı emekçiler, son olarak 1977 yılında limanlarını "ziyarete" gelen Rus Balıkçılık Bakanına karşı gösteriler düzenlemişlerdi.

Danimarka'da yayınlanan "Politiken" gazetesinin yorumu

"Sovyetler Birliği, Vietnam ve Etyopya ile yaptığı anlaşmalarla bu ülkeleri kendisine bağımlı kılmıştır"

KEMAL KOÇ,
KOPENHAG'dan bildiriyor

Danimarka'da yayınlanan POLİTİKEN gazetesi, Rusya'nın Etiyopya ve Vietnamla imzaladığı işbirliği anlaşmaları ile ilgili olarak yorum yayınladı. Yorum aynen şöyle:

"Sovyetler Birliği, Etiyopya ve Vietnam'la yaptığı anlaşmalarla bu ülkeleri kendisine bağımlı kılmıştır.

"Sovyetler'in Vietnam ile yaptığı anlaşma, Çin'e karşı bir saldırı mevzi oluşturmayı ve Çin-Japon anlaşmasının bölgedeki etkilerini kırmayı hedef alan bir düşmanlık anlaşmasıydı.

"Etiyopya ile yapılan İşbirliği Anlaşması ise,

Sovyetler'in Kızıl Deniz"i kontrol altına almak planlarının bir parçasıydı. Bu anlaşmabununla da kalmayıp, Afrika'daki karışıklıkları daha da kızıştırmayı ve Batı Avrupa'nın hammadde kaynaklarını sağladığı Afrika'yı kendi çıkarlı doğrultusunda kullanmayı hedefliyordu.

"Bu süper devletin yaptığı anlaşmalar, Batı Avrupa, Çin ve ABD'ye yapılacak saldırılar için bir ön hazırlık nitelğini taşımaktadır.

"Sovyetler Birliği, diğer ülkelerin imzaladığı Dostluk Anlaşmaları ile ilgili olarak yalana dayanan yorumlar yaparken, kendi yaptığı anlaşmalar hakkında tek bir açıklama veya yorum yapmadılar.

Şili'de kaybolan 650 kişi hakkında yeniden soruşturma açıldı

SANTİAGO (THA)

Şili'de, Talagante yakınlarındaki bir mağarada 20'den fazla cesedin ortaya çıkarılması üzerine, sayıları 650'yi bulan kayıp kişiler hakkında yeniden soruşturma açıldığı bildirildi.

Askeri cuntanın işbaşına gelmesinden bu yana kaybolanların yakınları, soruşturma açılması kararını memnunlukla karşıladılar.

Yanan kömür
Kızan demir
Örse çekiç
Vuran biziz

Ertürk çetesi 6. Bölgede de ateş üstünde!

Maden-İş 6. Bölge seçimleri Ocak ayının ilk haftasında yapılıyor

✱ 6. Bölge fabrikalarında Maden-İş yönetimine ve Hikmet Aslan'a karşı büyük bir tepki var.

İŞÇİ SERVİSİ

Maden-İş 6. Bölge Başkanlık seçimlerinin Ocak ayının ilk haftasında yapılacağı bildiriliyor. Şimdiki Bölge Başkanı Hikmet Aslan'a ve Maden-İş'in revizyonist yönetimine karşı bölgedeki fabrikalarda yoğun bir tepki var. Ertürk çetesinin 1. Bölge seçiminde olduğu gibi çeşitli sahtekarlıklara girişerek sahte TKP'ye karşı çıkan adayları veto etmesi halinde 6. Bölgedeki fabrikalarda tepki daha da şiddetlenebilir.

SAHTE TKP'NİN SEÇİMİ KAZANMA ŞANSI YOK

Hikmet Aslan'ın 6. Bölge işçilerinin nefretini toplamış ve yıpranmış bir başkan olarak yeniden seçilme şansı çok az. 6. Bölge işçilerinin şimdiye kadar Ertürk çetesinin maşalığını yapmış bu adama nefreti büyük. Bu nedenle Bölge Başkanlığı seçimlerinde revizyonistlerin Hikmet Aslan dışında bir aday çıkaracağı söyleniyor.

Ertürk çetesinin ortaya sürdüğü isimlerden [illegible] ps eski temsilcilerinden Dündar ve Profilo'dan Hasan Aygün gerek işyerlerinde ve gerekse 6. Bölgede belirli bir etkinliğe sahip değiller. Üstelik bu adayların işçiler arasında tıpkı Hikmet Aslan gibi sevilmedikleri de biliniyor.

Maden-İş'in diğer bir adayının da 1. Bölge'de organizatörlük yapan Ertuğrul adlı bir revizyonist olduğu söyleniyor. Bütün bu isimlerden de anlaşılacağı gibi Ertürk çetesi 6. Bölge seçimlerine çok güç bir durumda gidiyor. Bu yüzden sahte TKP'lilerin seçimi normal koşullarda yapıldığı takdirde kazanma şanslarının bulunmadığı belirtiliyor.

ERTÜRK ÇETESİNİN ATAMALARI VE BUFER'DEKİ SAHTEKARLIĞI

Ertürk çetesi bundan bir süre önce Profilo baştemsilcisini işten attırmıştı. Ertürk çetesiyle uzlaşan ve onlarla mücadeleyi göze alamayan Salih adlı bu baştemsilcinin daha sonra da Maden-İş üyeliği düşürüldü. Ancak bu olay Profilo işçileri arasında revizyonist Maden-İş yönetimine karşı tepkiyi artırdı. Ertürk çetesi ve Hikmet Aslan işten atılan baştemsilcinin yerine seçim yaptırmadılar. Mehmet Ertürk, Profilo baştemsilciliğine tepeden bir atamayla kendi adamı olan Hamza adlı temsilciyi getirdi. Bu arada Mehmet Ertürk'ün aile efradından Muharrem Ertürk de Hamza'dan boşalan temsilciliğe atandı.

Ertürk çetesinin yakın zamandaki atamaları arasında Philips'te ki iki temsilcilik de var. Ertürk ve Hikmet Aslan Philips'te boşalan iki ünite temsilciliğine Mehmet Dal ve Kamil Bilgin adlı İGD'lileri atadı. Revizyonistler burada da seçim yapmadılar.

Hikmet Aslan, Bufer'deki temsilcilik seçimlerinde de sahtekarlığa girişti. Bufer temsilcilik seçimlerinde oy sayımı sırasında yapılan hileyle pusulaların çoğunluğunun Hikmet Aslan'ın desteklediği listeye yazıldığı öğrenildi. Bilindiği gibi, Bufer'de Fatma Yenici adlı temsilcinin adaylığı da kabul edilmemişdi.

DEMİR DÖKÜM ZAFERİ 6. BÖLGE FABRİKALARINDA BÜYÜK BİR İLGİYLE KARŞILANDI

6. Bölge seçimlerinin yaklaştığı şu sıralar fabrikalarda en çok konuşulan konu, Demir Döküm işçilerinin Ertürk çetesine karşı kazandığı zafer. 6. Bölgeye bağlı fabrikalarda işçiler arasında Demir Döküm mücadelesinin yoğun bir şekilde tartışıldığı belirtiliyor.

Bilidiği gibi Maden-İş yöneticileri 6. Bölge'deki işçileri otobüslerle Silahtar'a götürerek Demir Döküm işçilerinin mücadelesini kırmak istemişler, ancak bunu başaramamışlardı.

1978'in kış aylarıyla birlikte revizyonistlerin güvendikleri dağlara da kar yağmaya başladı. Maden-İş 6. Bölge'deki seçim mücadelesine revizyonistler korku içinde giriyorlar

Belçika Sendikalarından bir heyet Şeker-İş'in davetlisi olarak İzmir'de

● Belçikalı sendikacılar kendi ülkelerinde fiyat artışına göre artan otomatik ücret sistemini anlattılar

İZMİR (ÖZEL)

Belçika İşçi Sendikaları Konfederasyonundan bir sendikacılar heyeti Türk-İş'e bağlı Şeker-İş'in davetlisi olarak Türkiye'ye geldi. Türk-İş 3. Bölge temsilcisi Ertuğrul Bulmamış ile konuk sendika heyeti ile dün İzmir'de bir basın toplantısı düzenleyerek yararlı görüşmelerde bulunduklarını açıkladılar.

Basın toplantısında konuşan Ertuğrul Bulmamış, Belçika İşçi Sendikaları Konfederasyonu Gıda Sanayii heyetinden Belçika'daki iş kanunları ve sendikacılık uygulaması konularında aldıkları bilgilerden çok yararlandıklarını söyleyerek, görüşmeleri basın mensuplarına açık olarak sürdürmeyi düşündüklerini açıkladı. Bulmamış ayrıca yakında Başbakan'ın Belçika gezisine çıkacağını hatırlatarak Belçika'daki işçi haklarına dikkat çekmek istediklerini belirtti.

Bulmamış konuşmasında aylardan beri asgari geçim indirimi, ve vergi tasarılarının çıkmasını beklediklerini, hiç olmazsa asgari ücretin vergı dışı bırakılması gerektiğini, bu kanunların çıkması için çalıştıklarını belirtti.

Türkiye'de günden güne kötüye giden yaşam koşulları düzelmeden anarşinin önlenmesinin hayal olduğunu sözlerine ekledi.

Belçikalı sendikacılardan, konuşan Gıda Sanayii Genel Sekreteri Ladrille Arthur, ülkesindeki otomatik ücret artışı sistemini tanıttı. Belçika'da bir fiyat denetim komitesinin ayda bir artan fiyatlara göre ücretleri yükselttiğini anlattı.

Balıkesir'de iş müfettişi yok mu?

İşyerindeki ağır baskılar yüzünden Balıkesirli boraks işçileri sorunlarını yüzlerini gizleyerek anlattılar. Bundan işverenler ve ilgililer utansın!
Fotoğraf: AYDINLIK

Şayakçı ve Ankaralılar Şirketleri, boraks madenlerini yağma ediyor ve işçilerin hayatını hiçe sayıyor

Balıkesir boraks madenlerinde 25 günde 2 işçi öldü, 2 işçi sakatlandı

● İşçiler: "Bizim sorunlarımızla ilgilenecek yetkililer nerede?"

BALIKESİR (ÖZEL)

Balıkesir'in Bigadiç İlçesindeki Borasit madenlerinde 2 özel şirkete bağlı olarak çalışan yaklaşık iki bin işçi her türlü iş ve can güvenliğinden yoksun. İş müfettişleri ve Bölge Çalışma Müdürlüğü bu işyerlerindeki çalışma koşulları ile ilgilenmiyorlar. 25 gün içinde meydana gelen 4 iş kazasında iki işçi öldü. İki işçi de sakatlandı ve isten atıldı.

PATRONLAR MADENİ YAĞMALIYOR

Balıkesir'in ünlü zenginlerinden Ali Şayakçı'nın ve Ankaralılar adlı bir şirketin madenlerinde çalışan işçilerden bir grup gazetemize bu konuda bir açıklama yaptılar. İşyerindeki ağır baskılardan çekindikleri için yüzlerine maske takan işçiler şunları anlattılar:

"Bigadiç Borasit madenlerinde yerin 50 metre altında çalışıyoruz. İşverenler buradaki madenleri bir an önce bitirmek istiyorlar. Madenlerin devletleştirileceği söylendikten sonra, yağma edercesine üretim yapmaya başladılar. Bu arada işçinin canını hiçe sayıyorlar.

Bir vardiyada 600 işçi var. Üç vardiya çalışıyor gece-gündüz. 2000'i aşkın işçi. Bunun yarısı sigortasız. Sendika da yok. Sendikaya hele devrimci bilinen sendikalara üye olanları hemen kolundan tutup atıyorlar.

Biz Kars, Van, Erzurum, Erzincan, Ordu ve benzeri birçok yerden gelerek bu madenlerde çalışmaktayız. Yer altında işçilerin can güvenliği için hiç tedbir yok. Dayanak vazifesi gören ağaçlar çürümüş, bu yüzden sık sık çökme oluyor. Ölüm tehlikesi, yeraltında kalıp boğulma tehlikesi her dakika mevcut. Bir ay içinde iki arkadaşımız öldü.

ÖLEN GİDİYOR, NE SORGU VAR, NE SUAL

İlk ölen arkadaşımız 19 yaşında, sigortasız ve askerliğini yapmamış bir gençti. Ali Akçaoğlu adlı bu genç vagonla beraber boşluğa düşerek öldü. Bu arkadaşımızın cenazesi için patron bizden yevmiye kesti. Ne soran oldu ardından, ne sual eden...

Yusuf adlı ikinci arkadaşımız ise açıkta çalışırken çürüyen ağaçların çökmesi sonucu 300 kilo borasit madeninin altında kaldı... Patron gene bir yevmiye kesti bizden. O da öyle kapandı...

Ağır yaralanan işçi arkadaşlarımızdan biri de çürük ağaçların altında kaldı. 25 gün hastanede yattı. Dönünce işten atıldı. Talat adlı arkadaşımız da öyle... Ağaç keserken yaralandı, 7 gün rapor aldı, dönünce işten atıldı...

Patronun verdiği yemekler ise son derece kötüdür. Zaten canımızı düşünmüyor. Yemeğimizi mi düşünecek? Türkiye'de bizimle ilgilenecek iş müfettişleri yok mu? İlgililer nerde?

Malatya Petrol Ofis'te 730 işçi zoraki olarak emekliliğe sevkedildi

İşçiler Petrol-İş'in bu haksızlığa seyirci kaldığını söylediler

MALATYA (THA)

Petrol Ofisi Ant Bölge Müdürlüğüne bağlı işletmelerde çalışan 730 dolayındaki işçilerin, zorunlu olarak emekliye sevkedildikleri bildiriliyor.

Petrol Ofis işçileri arasında tepkilere yol açan Genel Müdürlük kararı çok kısa sürede alındı ve tebliğler derhal işçilere uluştırılarak işverenin yasal zorunluluğu yerine getirildi. ancak işçilerin büyük bir çoğunluğu bu işlemi açık bir haksızlık olarak niteliyorlar.

Zorunlu olarak emeklilik işlemi ile karşı karşıya bırakılan işçiler bağlı oldukları Petrol-İş Sendikasının "operasyon" niteliğindeki bu işleme ilgisiz kaldığını belirterek, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünün tutumu altında siyasi nedenler yattığını söylediler.

Petrol Ofisi Ant Malatya Doğu Bölge Müdürlüğü ile Müdürlüğüne bağlı 4 ayrı işletmede çalışan 730 işçi zorunlu olarak emekliye sevkedilme işlemlerinin durdurulmasını istediler.

İşçiler "Petrol Ofisi 1967 yılında da yüzlerce işçiye emekliye sevketmişti. Bugün de aynı operasyona girişmiş bulunuyor. Haksız olan bu uygulamanın önüne geçilmesini istiyoruz. Aksi takdirde 730 işçi eş ve çocukları ile açlığa terkedilmiş olacaktır" dediler.

Sahte TKP taraftarı Maden-İş, İsdemir işçilerinin Çelik-İş'e karşı duyduğu öfkeyi kendi lehine kullanmaya çalışıyor

● İrade beyanının sonucu 5 Ocak 1979'da belirlenecek

İŞÇİ SERVİSİ

İskenderun Demir Çelik Tesisleri İsdemir'de 8. dönem toplu iş sözleşmesi 1 Ocak 1978 tarihinden bugüne kadar yapılamadı. Çünkü 17 bin işçinin çalıştığı İsdemir'de hâlâ yetkili sendika belirlenemedi.

Türkiye'nin güneyindeki bu yeni sanayi merkezinde sözleşmenin bu kadar uzamasının, yetki mücadelesinin bu kadar zamandır sonuçlanamamasının ve kanlı çatışmalara dökülmesinin sebebi nedir?

MHP'LİLERİN YÖNETİMİNDEKİ ÇELİK-İŞ

İsdemir'de şimdiye kadar Çelik-İş Sendikası yetkiliydi. MHP'lilerin yönetimindeki bağımsız Çelik-İş Sendikasının İskenderun Şubesinde de faşistler vardır. Bu kişiler işçileri MC döneminde siyasi düşüncelerinden dolayı işten attırdılar. Ekonomik yönden işçilere hiç bir fayda sağlamadılar. İşçilerin hiç bir sorunu ile ilgilenmediler. İşçileri Alevi-Sünni, Kürt-Türk-Arap diye bölmeye çalıştılar, her türlü zorbalık yöntemlerini kullandılar. Son olarak bir hafta önce İsdemir'de bir mühendisi katlettiler. Bu ilk cinayetleri değildir. Daha önce de 4 Eylülde 2 İsdemir işçisi MHP'liler tarafından öldürülmüştü.

Karabük Demir-Çelik Fabrikasında yetkili olan Çelik-İş orada Toplumsal Anlaşma çerçevesinde bir sözleşme imzaladı. İsdemir'de de aynı tür bir sözleşme yapmak istiyor, eğer, yetkiyi alırsa... Dağıttığı bildirilerde sözleşmeden sadece kendi sendikasına bağlı olan işçilerin yararlanabileceğini söyleyerek bir tehdit havası yaratmak istiyor.

RUS UŞAĞI MADEN-İŞ ÇÖKÜŞÜNÜ GİZLEMEK İSTİYOR

Çelik-İş böyle, Ya Maden-İş? Onlar da İstanbul'daki çöküşlerini İsdemir'deki bir başarı ile gözlerden gizlemek istiyorlar. Maden-İş, Demir Döküm'de yediği ağır darbenin yankıları dalga dalga Anadolu'ya yayılmadan, İsdemir'de bir yer kapmanın telaşı içinde.

Rusya'nın İsdemir'deki ağır sömürüsünü gizleyebilmek işçiler üzerindeki baskıları sürdürebilmek için Maden-İş'li Rus uşakları gibi bekçilere ihtiyaç var. Ama İsdemir işçileri böyle bekçiler istemiyor.

Sahte TKP'nin kontrolündeki Maden-İş özellikle Çelik-İş'e karşı işçiler arasında beliren öfke ve nefreti kullanmaya çalışıyor. Yetki almak için CHP'nin Adana ve Hatay milletvekillerini, İskenderun CHP Gençlik Kollarını devreye sokarak Hükümeti etkilemeye çalışıyor. Bazı yüksek bürokratların da yardımıyla yetki almak istiyor.

Bugünkü şartlarda devlet içindeki desteğini kaybeden Çelik-İş'in güçleri zayıflamakta ve, Maden-İş İsdemir işçilerinin karşısına daha tehlikeli bir işçi düşmanı olarak dikilmektedir.

Maden-İş daha işyerinde yetki almadan İsdemir'den 2-3 bin işçinin atılacağı söylentilerini yayarak bu yüzünü ortaya koymaktadır.

2 Mart 1978 tarihinde İsdemir'de bir irade beyanı yapıldı. Çelik-İş 8200, Maden-İş 5400, Özdemir-İş'de 1800 oy aldılar. Bu oylamada MSP'lilerin yönetimindeki Özdemir-İş'in gittikçe eridiği ve silindiği görüldü.

2 Marttaki bu irade beyanından sonra yetki meselesi mahkeme mahkeme dolaştı. Nerdeyse hukuki bir sorun haline geldi.

Yetki önce Çelik-İş'e verildi. Maden-İş'in itirazı üzerine Yargıtay yetkiyi bozdu. Dava dosyasını Dörtyol İş Mahkemesine havale etti. Bu mahkeme davaya bakmaktan kaçındı, ve dosyayı tekrar Yargıtay'a gönderdi. Bu defa da Yargıtay dosyayı İskenderun İş Mahkemesine gönderdi.

İskenderun İş Mahkemesi 16 Kasım 1978 tarihli duruşmada yeniden irade beyanı yapılmasına, bu irade beyanının 5 Ocak 1979 tarihine kadar bitirilmesine ve ondan sonra yetkili sendikanın belirlenmesine karar verdi.

Halen bu karara uygun olarak 28 Kasım 1978 tarihinden beri işyerinde ünite ünite irade beyanı yapılmaktadır. Hemen hemen her gün işçiler arasında sürtüşme ve çatışma çıkmaktadır.

AP milletvekili Kasım Önadım, Çıraklar Yasasında değişiklik yapılmasına karşı çıktı

ANKARA (AJANSLAR)

Bursa AP Milletvekili Kasım Önadım, Çıraklık, Kalfalık ve Ustalık Yasasına ilişkin Çalışma Bakanının sözlerini eleştirdi ve yasada yapılmak istenen değişikliklere karşı çıktı.

Önadım önceki gün yaptığı açıklamada Bakan Ersoy'un bu konuda "Haksızlık ettiğini, Bakanın bu iddiasında tutarsızlık bulunduğunu ileri sürdü ve şöyle dedi: "Bilindiği üzere Çıraklık Kanununun teklifi 1969 yılında Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tarafımızdan sunulmuş, yüce meclisimizde iki kez müzakere edilmiştir. Sayın Ersoy Mecliste 1972 yılında yaptığı konuşmada bu tasarıyı övmüş ve CHP adına olumlu bulduklarını söylemişti.

1977 yılındaki müzakerelerde de herhangi bir itirazda bulunmamıştı. Henüz uygulamaya bile konmayan bu karara şimdi ne yönden karşı çıkıyorlar. Sayın Ersoy'a sormak istediğimiz şudur: Dün evet dediğine bugün niçin hayır diyor.

Böyle bir kanunun bürokratların tesirinde kalarak küçümsenmek istenmesi hazindir.

AP Milletvekili Kasım Önadım'ın savunduğu yasa, Çıraklar aleyhine birçok bağlayıcı hükümler içermektedir. Çalışma Bakanı Ersoy yasada değişiklik yapmak istediklerini belirtmişti.

Tekstiliplik işçilerinin grevi işveren ve avukatının çabalarına rağmen başarıyla sürüyor.

Tekstiliplik grevi 125. gününde

✱ Grev başarıyla sürüyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Cağaloğlu'nda bulunan Tekstiliplik Sanayii ve Ticaret A. Ş. İşyerinde süren grev bugün yüzyirmibeşinci gününü dolduruyor.

Grev işyerinde yetkili olan Teksis Sendikaları tarafından yürütülüyor.

Grev yerinde konuştuğumuz işçiler, işverenin toplusözleşme görüşmelerini avukatları aracılığıyla geciktirmeye çalıştığını söylediler.

Tekstiliplik Sanayii işçileri sendikanın işverenin lokavt hakkını kötüye kullandığını 30 Ağustosta Bölge Çalışma Müdürlüğüne bildirdikleri halde bir takım engellemeler sonucu Bölge Çalışmanın ancak 23 Ekimde belgeyi Cumhuriyet Savcılığına gönderdiğini açıkladılar.

İşçiler grevi birlik ve beraberlik içinde yürüttüklerini ve haklarını alana kadar grevi sürdüreceklerini sözlerine eklediler.

● Yakında Sovyetler Birliği'nden bir heyet gelerek volframın ortaklaşa işletilmesi konusunda incelemeler yapacak

● Uzmanlar volframın Rusya ile birlikte işletilmesine karşı çıkıyor

● Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, volframı işletmek için "çeşitli ülkelere başvurduğunu" söylüyor

RUSYA ŞİMDİ VOLFRAMI İŞLETMEKTE DİRETİYOR

ANKARA (ÖZEL)
Uzun bir süre Türkiye'den volfram satın almak için direten Sovyetler Birliği şimdi de volframı birlikte işletmek için Türkiye'ye baskı yapıyor. Moskova'da 3 yıllık ticaret anlaşmasının imzalanması görüşmeleri sırasında da bu konuyu gündeme getiren Sovyetler Birliği Türkiye'de volframın geri bir teknoloji ile işletildiğini iddia ederek kendi teknolojilerinin kurulması halinde volframın kalitesinin yükseltileceğini öne sürüyor.

Bu arada Sovyetler Birliği'nden yetkili bir heyetin gelerek Uludağ'daki volfram madeninde incelemeler yapacağı, ve daha sonra bu heyetin hazırlayacağı rapora dayanarak Rusya'nın Türkiye'ye resmen başvuracağı bildirildi.

ETİBANK ve DPT uzmanlarının ve Uludağ daki volfram işletmesindeki teknisyenlerin volframın Rusya ile birlikte işletilmesine şiddetle karşı çıktıkları öğrenildi. Teknisyenler Türkiye'nin kendi imkanlarıyla volframın kalitesini yükseltebileceğini bunun için Rusya'dan yardım alınmasına gerek olmadığını söylüyorlar. Aynı uzmanlar Sovyetler Birliği'nin bu konudaki teknolojisinin geri olduğunu ve bunun için Batı Avrupa ülkelerinden teknoloji ithal ettiğini hatırlatıyorlar.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilileri ise bu konuda bir açıklama yapmaktan kaçındılar. Ama, "çeşitli ülkelerin Türkiye'ye volfram madenini birlikte işletmek için başvuruda bulunduğunu" söylemekle yetindiler.

Çetin: "Irak'la ilişkilerimiz büyük ölçüde genişletildi"

ANKARA (ÖZEL)
Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin Irak'la Türkiye arasındaki ilişkilerin büyük ölçüde genişletildiğini söyledi. Ankara'da yayınlanan haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplayan Başbakan Yardımcısı iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesi konusunda şunları belirtti:

"Biz hükümete geldiğimizde Irak'la ilişkilerimiz donma noktasındaydı. 300 milyon dolar dolayındaki petrol borcu ödenmemişti. Ne zaman ve ne şekilde ödeneceği konusunda da bir görüş birliği sağlanamamıştı. Bu nedenle Irak Türkiye'ye petrol vermiyordu ve ayrıca boru hattı çalışmıyordu.

"Hükümete gelişimizden sonra donma noktasındaki bu ilişkiler karşılıklı iyi niyet ve anlayışla canlandırılmıştır. Özellikle bu yılın Ağustos sonlarında Irak Planlama Bakanı Sayın Adnan Hüseyin'in ülkemizi ziyaretinden sonra iki ülke arasındaki ilişkiler pek çok alanda genişletilmiştir. 24 Ağustosta imzaladığımız anlaşma ile 300 milyon dolar dolayındaki petrol borcunun 1981 sonuna kadar mal karşılığı ile ödenmesi kabul edilmiştir. Buna göre 1979 sonuna kadar 98 milyon dolarlık mal satmamız gerekmektedir. Gelecek yıl da büyük gelişme olabilir.

"Boru hattı Eylül 1978 başından bu yana tam kapasite ile çalışmaktadır. Böylece Türkiye bir yandan üzerine anlaşmaya varılan miktarda petrol alabilecek öte yandan da geçiş ücretinden döviz sağlayabilecektir. Buna göre bu yıl alacağımız petrolün dışında 1979 yılında da 5 milyon ton petrolü Irak'tan almış olacağız."

Daha sonra Ecevit'le beraber Irak'ta yaptıkları son gezinin bir değerlendirmesini yapan Çetin, Türkiye'nin nüfusu ulusal geliri ve ekonomik gelişmişlik düzeyi dikkate alındığında dünyanın en düşük dış satım yapan ülkeleri arasına girdiğini söyledi. Çetin sözlerini şöyle sürdürdü:

"Dış satımı çeşitlendirerek artırmamız açısından Orta Doğu ülkeleri büyük önem taşımaktadır. Bunların arasında Irak'ın özel bir yeri vardır. Daha önce de değindiğim gibi Irak'la varılan karşılıklı görüş birliği ile, Bağdat'ta ve İstanbul'da birer ticaret merkezi açılması kararlaştırılmıştır. Bunun amacı karşılıklı işbirliği içinde bölge ülkeleri ile olan ticareti çeşitlendirerek artırmaktır.

Yukarıdaki kupürde broşürde yer alan Almanya'daki faşist dergilerin başlıkları ve çeşitli afişler görülüyor...

MHP'lilerin Almanya'da ülkücü dernekler adı altında faaliyet gösterdiği açıklandı

FRANKFURT (ÖZEL)
Federal Almanya, Anayasa'yı Koruma Örgütü" yıllık raporunda MHP'nin faaliyetlerine geniş yer verdi.

Raporda 1976 yılında Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen üyelerini Ülkücü derneklerde ve İslam Kültür Merkezlerinde örgütlediği belirtiliyor.

Aşırı sağcı, faşist örgütler üzerine her yıl rapor hazırlayan "Anayasayı Koruma Örgütü, geçen yılki raporunda da MHP'lilerin Ülkü Ocaklarında örgütlendiklerine dikkat çekmişti.

Anayasayı Koruma Örgütü raporunda: 1971'den beri MHP'nin Türkiyeli işçiler arasında yürüttüğü bölücü faaliyetleri de açıklıyor.

Faşistler Almanca ve Türkçe yaptıkları yayınlarda, bir yandan Türkiyeli işçileri birbirine düşürmeye bir yandan da Türkiyeli işçilerle Alman işçilerini karşı karşıya getirmeye çalışıyorlar. Faşistlerin elinde bulunan ATÖD'ün Sesi adlı dergide, Türkiyeli işçilere hitaben, "Alman her zaman sizin düşmanınızdır" deniyor.

Türkeş, Türkiye'de İnsan Hakları Gününün kutlanamayacağını söyledi

ANKARA (AA)
MHP Genel Başkanı Türkeş dün düzenlediği basın toplantısında Türkiye'de insan hakları gününün kutlanamayacağını söyledi.

Gerekçe olarak öldürülen bine yakın vatandaşın manevi sorumluluğunu hükümetin taşıdığından söz eden Türkeş, Daha sonra bir gazetecinin "daha önceki basın toplantılarınızda Türkiye'deki işkence olaylarını uluslararası kuruluşlara yansıtacağınızı söylemiştiniz, bu konuda bir girişiminiz oldu mu? sorusunu MHP lideri Türkeş "hayır henüz olmadı" şeklinde yanıtladı.

Kazan: "Dış mihrakların bütün istekleri yerine getirildi"

ANKARA (ANKA)
MSP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan dün verdiği demeçte "umut güneşi söndü, millet parlamentodan yeni bir hükümet kurulmasını istiyor" dedi.

Anarşinin önlenebilmesi için aylardır tekrarladıkları çağrılara hiçbir partiden cevap alamadıklarını söyleyen Şevket Kazan, "dış mihrakların bütün isteklerinin yerine getirildiğini" belirtti.

Egeli üreticiler bu sene 60 liraya mal ettiği tütünün ortalama fiyatının en az 80 lira olmasını ve tütünlerinin ıskartaya çıkarılmamasını istiyorlar.

ÜRETİCİLER ORTALAMA TÜTÜN FİYATININ 80 LİRA OLMASINI İSTİYOR

RAFET KABDAN (İZMİR)
Ege'de 1978 Ekici tütün piyasasının açılmasına az bir zaman kaldı. 130 kadar tütün eksperi bölgede tütün tespit çalışmalarını sürdürüyor. Tütün üreticisi ise heyecanla bekliyor. Bu sene tütün baş fiyatı ne olmalı? Ne olacak?

Üretici için tütün baş fiyatı önemlidir. Fakat, esas önemli olan tütün de ortalama fiyattır. Tütün de baş fiyat en yüksek randımanlı tütüne verilir. Ege'de en kaliteli tütün, Cumaovası, Gavurca köyü ve Akhisar'ın bazı yerlerinde yetişir. Bu yüzden Ege'de toplam tütünün yüzde 80'i ortalama fiyat üzerinden alınır. Örneğin, bu sene tütün baş fiyatı 90 lira olursa, Egeli üreticilerin tütünlerinin yüzde 80'i 70 ile 80 lira arasında alınmış olacaktır. Tütün baş fiyatı olan 90 lira ise, bir iki bölgedeki belirli sayıda üreticiye uygulanacaktır. Oysa Ege'nin bütün bölgelerinde çoğunlukla ortalama fiyat uygulanacaktır.

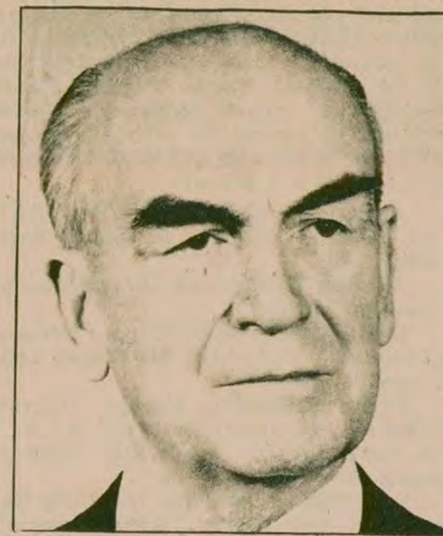
Öte yandan bölgelere göre randıman tespitinin, iktidar partisiyle sıkı bağlantısı vardır. İktidar partisi, eksperler vasıtasıyla kendi seçim bölgelerine avantajlı davranır. Tütün tespit çalışmaları sırasında yoğun ve gizli bir partizanlık hüküm sürer. Öyle ki, düşük randımanlı bir tütün, yüksek randımanlı, yüksek randımanlı bir tütün ise, düşük randımanlı olarak gösterilebilir. Tabi bu arada bazı ağaların tütününün randımanının yüksek gösterilmesi ayrı bir olaydır. Aynı bölgede, aynı randımanlı tütün yetiştiren iki köyü karşılaştırdığımız zaman, birinde bir veya iki üreticinin, diğerinde ise 25-30 üreticinin tütününün baş fiyattan alındığını görürüz.

Bir de yakılacak tütün (ıskarta, ihrakiye, su çürüğü) meselesi var. Tütün, çok zahmet çekilen bir üründür. Emek oranının en yoğun olduğu bir üründür. Bu bakımdan ıskarta tütünlerin yakılmaması, işlenerek yararlanılması iyi bir uygulamadır. Fakat, bu uygulamanın içinde üreticinin zararına işleyen bir başka uygulama daha vardır.

Üretici Tekel'e ortalama fiyata girmeyen, kalitesi çok düşük olan tütün de verir. Bu tütünler 1976 ve 1977 yıllarında kilo başına 25 liradan işlem görmüştür. 1977 de tekel üreticinin bu tütününden yüzde 20 oranında ihrakiyelik tütün işlemi yapmıştır. Yani üreticinin getirdiği 100 kiloluk tütünün 20 kilosuna "Senin tütünün içinden 20 kilo su çürüğü çıktı" diyerek ücret ödememiştir. Bu durumda bu tütünler alım merkezlerinde yakılıp imha edilmesi gerekirken, bu ıskarta tütünler de diğer tütünlerle beraber işletmelere nakledilmiş ve sigara imalatında (Birinci, İkinci, Asker) kullanılmıştır. Hal böyle iken, üreticilere kullanılan bu tütünlerin parası ödenmemiştir. Ya ıskartaya çıkarılan bu tütünlerin alım merkezlerinde yakılarak imha edilmesi, ya da düşük taban fiyattan işlem görüp, tutarı üreticilere ödenmesi gerekirdi. 1977 yılı TBMM Tütün Araştırma Komisyonunun açıkladığı bilgilere göre ise, 1977 de üreticiden ıskarta tütün adı altında 80 bin kilo tütünün bedava olarak alındığı belirtilmektedir. Böylece 25 lira olan en düşük tütün destekleme alım fiyatı, ortalama yapılınca 18-20 liraya düşmektedir.

Egeli üreticiler bu senede aynı durumlarla karşılaşmak istemiyor. Üretici bütün tütününe değer verilmesini istiyor. Egeli üretici bu sene 60 liraya mal ettiği tütününün ortalama fiyatının en az 80 lira, destekleme taban fiyatının 25 liradan fazla olmasını ve tütünlerinin ıskartaya çıkarılmamasını istiyorlar.

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRİSİNİN KABULÜNÜN 30. YILDÖNÜMÜ KUTLANDI

KORUTÜRK: Toplumumuz gelişmesini özgürlükçü demokrasi içinde sürdürme kararındadır

ANKARA (ÖZEL)
Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, İnsan Hakları Evrensel Bildirisinin kabulünün 30. yıldönümü dolayısıyla yayınladığı mesajda, Türkiye toplumunun özgürlükçü demokrasi içinde gelişmesini sürdürmeye kararlı olduğunu söyledi.

Devletlerin temel hak ve özgürlüklerin yok edilmesine yönelik eylemlere seyirci kalamayacaklarını belirten Cumhurbaşkanı Korutürk özetle şunları belirtti.:

"Toplumların ilerlemeleri ve yeteneklerini en iyi biçimde değerlendirebilmeleri, ancak insan haklarına saygı ile sağlanabilir. Sadece siyasal ve medeni haklar değil, aynı zamanda ekonomik ve sosyal haklardan da tam anlamıyla yararlanma bugün insanların başlıca özlemini teşkil etmektedir.

"1961 Anayasası insan hakları evrensel bildirisi ile tam bir uyum içindedir. Anayasamız bir taraftan Türkiye Cumhuriyetinin insan haklarına dayanacağını belirtirken, diğer taraftan da vatandaşların temel hak ve ödevlerini ayrıntılı ve kapsamlı bir biçimde düzenlemiştir.

"Amacımız bir yandan insan kişiliğinin öte yandan da toplumumuzun sosyal ve ekonomik gelişmesinin sağlanmasıdır. Türk ulusu bu iki amaca da özgürlükçü demokrasi içinde ulaşmak kararındadır."

Korutürk mesajına insan hakları bildirisinde öngörülen hak ve özgürlüklerin, hiçbir zümreye bu hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak için eyleme geçme hakkı tanımadığını belirterek şöyle devam etti:

"Bu nedenle devletlerin, temel hak ve özgürlüklerin yok edilmesi veya kısıtlanması amacına yönelik faaliyet ve eylemlere seyirci kalmaları olanak dışıdır.

"Türkiye uluslararası düzeyde insan haklarının güçlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla sürdürülen çabaları büyük ilgi ile izlemekte ve bu alandaki gerçekçi ve yaygın çabaları desteklemektedir."

İNSAN HAKLARI TOPLANTISI

Birleşmiş Milletler Türk Derneğince dün Ankara'da düzenlenen Toplantıda Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen için mücadele verilmesi gerektiği savunuldu.

İnsan hakları dolayısıyla düzenlenen toplantının açış konuşmasını yapan BM Türk Derneği Başkanı Prof. Cahit Talas insan hakları bildirisinin içeriği hakkındaki görüşlerini açıkladı. Talas, "Dünyada yeni bir ekonomik düzen oluşturma çabası vardır" dedi.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün Yeni Ekonomik düzenin kurulmasında, oluşturulmasında hükümetimiz gerekli katkılarda bulunuyor dedi. Ökçün hükümetin "yumuşamanın yaygınlaştırılması" ve silahsızlanma konusundaki fikirlerini de tekrarladı.

Daha sonra konuşan Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur ise şunları söyledi:

"İnsanların mutluluğu ancak eşitlik ve özgürlüğün birarada ele alınmasıyla sağlanır. Özgürlük ve eşitlik hem ülke içinde, hem de uluslararası düzeyde lütfedilmez, kazanılır. Ülkeler arasındaki eşitlik büyük devletlerin lütuflarıyla sağlanmayacaktır."

Başbakan Ecevit de mesajında "bugün bütün dünyada insanlık siyasal haklar yanında ekonomik ve sosyal haklardan da yararlanma isteğini paylaşmaktadır" dedi.

CHP TUNCELİ MİLLETVEKİLİ

Veziroğlu: Plan hazırlanırken, bazı güneydoğu temsilcilerinin görüşleri alınmadı

● Veziroğlu, bazı bakanların giderek kitlelerden koptukları için başarısız olduklarını söyledi

ANKARA (ÖZEL
CHP Tunceli milletvekili Ali Haydar Veziroğlu bazı Bakanların taban ve örgüt emekçilerini reddetmeleri ve kitlelerden giderek kopmaları nedeniyle başarısız olduklarını söyledi. Veziroğlu, 4. Beş Yıllık Kalkınma Planının hazırlanması sırasında Doğu ve Güneydoğu'yu temsil edenlerin görüşlerinin alınmadığını da söyledi.

Memleket dergisinin sorularını cevaplandıran Veziroğlu, Planın CHP grubundan reddedilmesinin olumlu bir davranış olacağını belirtiyor.

Bazı bakanların kitleler yerine yeni tanıştıkları bürokratlarla uyum içinde olmayı tercih ettiklerini, bu nedenle kitlelerden kopmanın yanı sıra Plan ve tasarıların hazırlanmasında da güçlüğe düşüldüğünü belirtti ve şöyle dedi:

"Bürokratik işlevlerini siyasal işleve dönüştürme çabası içinde olan bürokratların bu tutumu nedeniyle 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı Senatoda görüşüldükten sonra gruba getirilmiştir. Planın grupça reddedilmesi kanımca doğru bir davranıştır."

Ali Haydar Veziroğlu Memleket dergisinin kalkınma planında Doğu meselesiyle ilgili bir sorusunu cevaplandırırken, şunları söyledi:

"Plan hazırlanırken Doğu ve Güneydoğu temsilcilerinin görüşleri alınmamıştır. Şayet Plan o bölgelerin temsilcileri nin görüşleri alınarak yapılsaydı fabrika bacalarına hasret bölgelerin insanları olarak önemli katkılarımız olacaktı. Bürokrasinin insafı ve eksikliği ne yazık ki plana katkıda bulunma, sorunlara büyük ölçüde çözüm bulma olanağını bize vermedi."

ABD, Rumların "planda değişiklik yapılması" önerisini reddetti

LEFKOŞE (AA)
ABD, Rum yönetiminin ABD'nin bir süre önce taraflara sunduğu Kıbrıs planında değişiklik yapma önerisini reddetti.

Kipriyanu'ya yakınlığı ile bilinen Agon adlı Rum gazetesinin haberine göre, Rum yönetimi planda öngördüğü değişiklikleri, ABD'ye iletmiş, ancak ABD "kötü bir başlangıç olacağı" gerekçesiyle bu önerileri reddetti.

Bu arada Rum Dışişleri Bakanı Rolandis'in önümüzdeki Çarşamba günü ABD'ye giderek BM Genel Sekreteri, Waldheim'la görüşeceği bildirildi. Rolandis, Kıbrıs'ta bulunan BM Özel Temsilcisi Pohl'la da 5 gün içindeki üçüncü görüşmesini önceki gün yaptı.

TÜRK VE RUM GAZETECİLER

İngiltere'nin 30 bin üyeli Ulusal Gazeteciler Sendikası Kıbrıs Türk ve Rum gazetecilerin biraraya gelmesi için çaba harcıyor. Sendika, Türk ve Rum gazetecileri Londra'da buluşturmaya çalışıyor. Öte yandan Kıbrıs Türk Gazeteciler Cemiyeti, Rum Gazeteciler Cemiyetinden gelen işbirliği teklifini henüz cevaplamadı.

Çağatay, yeni Bakanlar Kurulu listesini yarın Denktaş'a sunacak

LEFKOŞE (AA)
Kıbrıs Türk hükümetini kurmakla görevlendirilen Ulusal Birlik Partisi Girne milletvekili Mustafa Çağatay, hükümeti kurma çalışmalarını yarına kadar tamamlayarak, Bakanlar Kurulu listesini Denktaş'a verecektir.

Başbakan adayı Çağatay, son günlerde yoğun çalışmalar yaptı, Türk kesimindeki tüm sendika ve kuruluş temsilcileriyle görüştü. Muhalefet partileri liderleriyle de görüşen Mustafa Çağatay, bu arada Türk Gazeteciler Cemiyeti başkanı ile de fikir alışverişinde bulundu.

Öte yandan Çağatay kabinesinin Denktaş tarafından onaylanmasından sonra görevden ayrılacak olan Osman Örek, çeşitli kuruluşlara veda ziyaretleri yapmaya başladı. Ulusal Birlik Partisinden de istifa edeceği bildirilen Örek, Başbakan Bülent Ecevit'e de bir şükran mesajı gönderdi.

DLB: «Sahte solcuların zorbalığına karşı bütün öğrenciler birleşmelidir»

İSTANBUL (ÖZEL)
Devrimci Liseliler Birliği dün yaptığı bir açıklama ile Sağmalcılar Lisesinde Sahte Solcuların saldırılarını protesto etti. DLB adına Güzin Kasapoğlu'nun yaptığı açıklamada, önceki gün, Sağmalcılar Lisesinde okuldan çıkmakta olan öğrencilerin "Devrimci Sol" Grubuna mensup silahlı sahte solcular tarafından ölümle tehdit edildiği bildiriliyor.

DLB'nin açıklamasında sahte solcuların bir süre önce de Fenerbahçe Lisesinde bir kız öğrenciyi okuldan çıkarken kaçırıp, bir inşaatın arkasında dövdükleri belirtilerek, "geçmişte Ülkü Ocaklı faşistlerin düzenledikleri saldırıları bugün sahte solcular üstlenmişlerdir" deniliyor. "Saldırılara alet olanlar ve bütün öğrenciler zorbalığa karşı birleşmeye ve demokrasi ortamının sağlanması için mücadele etmeye" çağırılıyor.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Cebr-ü şiddet

Doğan Yurdakul

Konuşmacıların arkasındaki perdenin üzerinde Atatürk'ün bir sözü yazılıydı:

"Fikirler cebr-ü şiddetle, top ve tüfekle asla öldürülemez"

Ankara'nın 1700 kişilik Arı sinemasını dolduran insanlar, bu sözün doğruluğunu bir kez daha ispatladılar.

"Türkiye'de anarşi" konulu tartışma toplantısı konuşmacılarından Hüsamettin Çelebi şöyle diyordu:

"En az bu salonu dolduran izleyiciler kadar bir topluluk da sinemaya giremeyip dışarda kalabilirdi. Bu açıkoturuma bu kadar büyük bir ilgi vardı. Ama korku bunu engelledi. Kendi yakınlarımdan biliyorum. Birçok kişi, acaba bir olay çıkar mı korkusuyla buraya gelemediler."

İçinde bulunduğumuz duruma bakın. 1978 Türkiye'sinde insanlar bir açık oturuma gidip tartışma dinlemeye bile korkuyorlar.

Bu durumu tersine çevirmenin bir tek yolu vardır. "Fikirleri cebr-ü şiddetle öldürmek" isteyenlerin karşısına cesaretle çıkmak.

Aydınlık gazetesi bu cesareti gösterdi. Sonuçta da fikir özgürlüğü adına büyük bir başarı kazanıldı. Türkiye halkına, dosta düşmana, zorbaların ilelebet insanları susturamayacağı gösterildi.

Dinleyiciler içinde her yaştan kişiler vardı. Orta yaşlılar çoğunluktaydı.

Salonda her türlü siyasi düşünceden kişiler vardı. CHP'li, AP'li, MSP'li, TİKP'li, hiç bir partiyi tutmayan...

MHP'nin, TKP'nin veya sahte solcuların fikirlerinin peşinden gidenler de vardı. Bu, konuşmacılara yöneltilen sorulardan da anlaşılıyor. İzleyicilere toplantının başında soru kağıtları dağıtıldı ve sonunda toplandı. Konuşmacılara 200'ün üzerinde soru sorulmuştu. Bu soruların ortaya çıkardığı manzarada, izleyici kitlesinin içinde her fikirden insanın bulunduğunu gösteriyor.

Bu kadar farklı fikirde insanlar biraraya geldiler. Bir tartışma yapıldı. Yıllardan beri ilk kez çeşitli siyasi fikirlerden insanlar kavga gürültü çıkarmadan, birbirinin kafasını yarıp gözünü çıkarmadan konuştular, dinlediler, soru sordular. Dinleyiciler duygularını sadece alkışlamak yoluyla belirlediler.

Özgürlük adına bu kadar mutlu bir olay vesilesiyle MHP'nin ya da sahte solun peşinden giden gençlere tekrar seslenmek istiyorum.

Açık oturuma geldiniz, dinlediniz, düşündünüz, belki de söylediklerimize epey sinirlendiniz. Ama sonuç ne oldu? Kimse kimsenin kafasına sopa indirmeden fikirler söylenince ne oldu?

Çeşitli gazetelerde yazan 4 kişinin somut konuda, anarşi konusunda doğru veya yanlış, haklı veya haksız neler düşündüğü ortaya çıktı. Bu düşüncelerin tartışılması için daha geniş imkanlar yaratıldı. Böylece 1700 kişinin doğru ile yanlışı, haklı ile haksızı birbirinden ayırabilmesinin, fikir planında bir sonuca varabilmesinin bir ortamı yaratıldı.

Okulda, mahallede, kahvehanede, böyle yapmayı niçin denemiyorsunuz? Sizden farklı düşünüyor diye karşınızdakini öldüreceğinize bırakın bakalım düşündüklerini söylesinler. Geniş insan kitlesi de kimin haklı, kimin haksız olduğunu anlama imkanına kavuşsun. Ülkede demokrasiyi savunmanın yolu budur. Siz böyle yapmadıkça, zorbalıktan vazgeçmedikçe, Bütün Türkiye halkı, daima sizin haksız olduğunuzu düşünmeye devam edecektir.

"Türkiye'de anarşi" konulu açık oturum düşünce özgürlüğü yolunda atılmış çok önemli bir adım oldu. Toplantıda konuşan gazeteciler de, dinleyici olarak katılanlar da, anarşiye karşı tarihi bir görevi yerine getirdiler. Bu toplantı, kendi başına anarşiye karşı bir mücadele örneği olarak anılacaktır.

Not: Açık oturumda dinleyicilerden 50'ye yakın soru almış bulunuyorum. Toplantıda zamanın darlığı nedeniyle bunların hepsi cevaplanamadı. Bu sorulara yerimizin izin verdiği ölçüde köşemde cevap vermeye çalışacağım.

TÜMAS ÜNİVERSİTELER YASA TASARISINI ELEŞTİRDİ

ANKARA (AA)
Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanları birliği (TÜMAS) Merkez Yönetim Kurulu dün yaptığı açıklamada üniversite yasa taslağında öğrenci ve asistanların üniversite yönetimine katılmalarındaki sayısal oranın üniversitelerarası kurula bırakılmasını eleştirdi ve katılma oranının yasa ile belirlenmesini istedi.

Açıklamada "tabanın yönetime katılmasından korkan bir kesime bu katılımı belirleme şansı verilmektedir" dendi.

Öte yandan Üniversite ve Yüksek Okullar Asistanları Derneği (ÜNAY) da yasa taslağını ilmi nitelik taşımamakla eleştirdi.

21 bin öğrenci yurtta kalmak için sıra bekliyor

ANKARA (ANKA)
Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlarda kalmak için Aralık ayı içinde başvuran öğrenci sayısı 21 bine ulaştı. Geçen yıla oranla yurtlarda kalmak için başvuran öğrenci sayısında 5 bin artış olduğu söyleniyor.

Bu arada Ankara Erkek yurtlarında kapasite dolduğundan başvurunun kabul edilmediği bildiriliyor.

21 bin öğrenci Kredi ve Yurtlar Kurumunun cevabını bekliyor.

Öte yandan Kredi ve Yurtlar kurumunca Kredi almak isteyen öğrencilerin 15 Ocak 1979 günü akşamına kadar okuldan aldıkları belgeyle kuruma başvurabilecekleri açıklandı.

İzmir Cezaevinde telefon görüşmeleri kaldırıldı

IZMİR (AA)
İzmir Cezaevlerindeki telefon görüşmeleri amaç dışı kullanıldığı gerekçesiyle kaldırıldı.

Cezaevi Savcısı Şevki Levent, iyi niyet gösterisi olarak yararlanmaya sunulan telefonun, mahkumlar tarafından istismar edildiğini iddia ederek görüşmelerin geçici olarak yasaklandığını bildirdi.

Haftanın sanat olayları

RESİM-HEYKEL

IŞILAR'ın Heykel-Desen Sergisi, Yapı Endüstri Merkezi Sanat Galerisinde açıldı: Sergi 23 Aralık tarihine kadar açık kalacak.

ADNAN TURANİ'nin tablolarından oluşan resim sergisi, 31 Aralık akşamı sona eriyor. Sergi Nişantaşı Tigiat Sanat Galeresinde izlenebilir.

VAKKO ANKARA SANAT GALERİSİNDE, Çağdaş Türk Resim Sanatından Seçkin Örnekler" adı altında düzenlenen resim sergisi, 31 Aralık akşamına kadar izlenebilir.

VAKKO İZMİR SANAT GALERİSİNDE FİKRET MUALLA'nın resim sergisi 13 Aralık Çarşamba akşamı açılıyor. Sergi bir ay süreyle gezilebilir.

ALİ RIZA CEDDİ'nin açtığı minyatür, portre sergisi Ertem Kültür Galersinde 18 Aralık akşamına kadar açık kalıyor.

DÜRER ZAMANI RESİMLERİ adı altında düzenlenen resim sergisi 15 Aralık Cuma akşamına kadar Güzel Sanatlar Akademisi salonlarında sürüyor. Sergi, Türk-Alman Kültür Enstitüsü ve Güzel Sanatlar Akademisi tarafından düzenlendi.

NÜZHET KUTLUĞ VE NİHAL AKYUMAK'ın kişisel olarak düzenledikleri resim sergileri Taksim Sanat Galerisinde 15 Aralıka kadar gezilebilir.

GÜLAY SEVSEGİL'in 4 Aralıkta Bursa Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açtığı sergi sürüyor.

Özel Köşk Lisesi öğrencilerinin Trabzon Güzel Sanatlar Galerisinde açtıkları resim sergisi bu aşkam sona eriyor.

İBRAHİM SAFİ'NİN İsosem Galerisinde açtığı resim sergisi bir süre daha açık kalacak.

ERTAN YALÇIN'ın resim sergisi Nişantaşı Hobi Sanat Galerisinde 15 Aralık akşamına kadar açık kalacak.

AYLA AKARCA'nın kurutulmuş çiçeklerden oluşturduğu tabloları Akbank Osmanbey Sanat Galerisinde izlenebilir.

ORHAN KURT'un Karagöz figürleri sergisi Nişantaşı Rumeli Caddesi Akbank Sanat Galerisinde sürüyor.

SALİH ACAR'ın resimlerinden oluşan sergi, Bebek Sanat Galerisinde 1 Aralık tarihinden bu yana sürüyor.

MAHMUT CUDA'nın İzmir Konak Akbank Sanat Galerisinde 1 Aralıkta açılan resim sergisi 15 Aralık tarihine kadar açık kalacak.

GALERİ BARAZ KOLEKSİYONU karma sergisi ayın sonuna kadar izlenebilir.

BENGİSU ERTEM VE SEVİNÇ ATACI'nın yapıtlarından oluşan resim sergisi, Türk-Amerikan Derneğinde izlenebilir.

YAPI VE KREDİ BANKASI'nın Galatasaray Sanat Galerisinde düzenlediği 163. sergi TÜRK DONANMA VAKFI GEMİ MODELLERİ'ne ayrıldı. Sergiyi 31 Aralık akşamına kadar izleme olanağı var.

GİLBERT BROWNE'ın resimlerinden oluşan sergi Galeri Deko'da 19 Aralık akşamına kadar izlenebilir.

19. yy. TÜRK PRİMİTİFLERİ adı altında düzenlenen Türk Saray Ressamlarının resimleri 30 Aralık akşamına kadar Macka Sanat Galerisinde izlenebilir.

NAİLİ AKINCI'nın yağlıboya resim sergisi Aralık ayı sonuna kadar İş Bankası Parmakkapı Sanat Galerisinde gezilebilir.

İSTANBUL RESSAMLARI DERNEĞİ'nin Beyoğlu Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 46. Plastik Sanatlar Sergisi 29 Aralık tarihine kadar gezilebilir.

SİNEMA

Atatürk Kültür Merkezinde "Çağdaş Alman Sineması Toplu Gösterisi" başlıyor.

12 Aralık saat 19.00'da TROTTA. Yön: J.Schaaf.

13 Aralık saat 19.00'da DÖRT MEVSİM SATICISI, Yön: R.W.Fassbinder.

14 Aralık saat 19.00'da RUTH HALBFASS'ın AHLAKI, Yön: Volker Schlondorff.

15 ARALIK saat 19.00'da YANLIŞ DAVRANIŞ Yön: W.Wenders.

16 Aralık saat 15.00'de Çocuk filmi HAYVANLAR KONFERANSI

17 Aralık saat 19.00'da BİR TUTSAK KADININ GEÇİCİ UĞRAŞI Yön: A.Kluge.

Sinematek Derneği'nin bu haftaki programı şöyle:

11 Aralık saat 15.00'de HİROŞİMA SEVGİLİM, Yönetmen Alain Resnais, Yapım: 1959, Fransız, saat 19.00'da HALI TÜRKÜSÜ, Yönetmen: SİNAN ÇETİN, bu filmin, hemen ardından ÖZCAN ARDA'nın Üç bölümlük kısa filmi yayınlancak.

12 Aralık saat 15.00'de POTEMKİN ZIRHLISI, Yönetmen: Ayzenştayn. 19.00'da VE ÇELİĞE SU VERİLDİ, (1. bölüm) Yönetmen: O.Fialko-A.Trusto

13 Aralık saat 15.00'de MOSKOVA SEVGLİM, Yönetmen: A.Alitta, K. Yözilda, Yapım: 1976, Sovyet-Japon ortak; 19.00'da DEVLETİ KORUMA YASASINA İLAVE Yönetmen: Ludmilla Staşkov, Bulgar filmi.

14 Aralık saat 15.00'de HALI TÜRKÜSÜ ve ÜÇ BÖLÜMLÜ KISA FİLM, 17.00'de VE ÇELİĞESU VERİLDİ (1. bölüm); 19.00'da SIRADAN FAŞİZM Yönetmen: M.Romm, Yapım: SSCB, 1965

15 Aralık saat 15.00'de DEVLETİ KURTARMA YASASINA İLAVE, 17.00'de HİROŞİMA SEVGİLİM; 19.00'da VE ÇELİĞE SU VERİLDİ

16 Aralık saat 10.30'da Çocuk filmleri 12.00'de DEVLETİ KORUMA YASASINA İLAVE; 14.00'de SIRADAN FAŞİZM; 16.00'de POTEMKİN ZIRHLISI.

17 Aralık saat 12.00'de VE ÇELİĞE SU VERİLDİ (1.bölüm) 14.00'de HİROŞİMA SEVGİLİM; saat 16.00'da MOSKOVA SEVGİLİM

TİYATRO

Bu hafta bir pantomim gösterisi yapacak olan İngiliz sanatçısı Nola Rae.

İngiliz Kültür Heyeti aracılığıyla Türkiye'ye gelen Nola Rae'nin Kenter Tiyatrosunda 18 Aralık Pazartesi saat 18.15'de mim gösterileri var.

Devlet Tiyatrolarının Istanbul ve Bölgesi Aralık ayı oyun düzeni şöyle: Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda 15 Aralık Cuma günü saat 21.15'de, 16 Aralık Cumartesi, 21.15'de ve 17 Aralık Pazar 15.00'de Maksim Gorki'nin "Güneşin Çocukları" adlı oyunu sahneleniyor. Atatürk Kültür Merkezi Oda Tiyatrosunda 12 ve 13 Aralık 19.00'da 14 Aralık 18.30'da Dinçer Sümer'in yazıp yönettiği "Eski Fotoğraflar" oyunu sergileniyor. "Eski Fotoğraflar" ayrıca 16 Aralık Cumartesi 15.00'de ve 20.30'da BOLU'da, 18 Aralık da ÇORLU'da sunulacak.

ANKARA DEVLET TİYATROLARI'nın çeşitli sahnelerinde şu oyunlar sergileniyor.

Altındağ Tiyatrosunda Ülker Köksal'ın "Besleme" oyunu.

Büyük Tiyatro'da Gorki'nin "Güneşin Çocukları", 15 Aralıkta "Bir Ölünün Toplumsal Anatomisi"

Küçük Tiyatroda, Haldun Taner'in "Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım," ve 14-15 Aralıkta İngiliz Mim Tiyatrosunun gösterisi.

Yeni Sahne, Lorca'nın "Eskicinin Tazesi" ve Ali Bey'in "Ayyar Hamza"

İSTANBUL Harbiye Şehir Tiyatrosunda: 1-VATANSEVERLER. Çarş., Perş, 21.00, C.tesi 15.30-18.30'da, 2-YARIN BÜTÜN DÜNYA, C.tesi 15.30-21.00, Cuma 21.00

Kadıköy Şehir Tiyatrosunda: 1-AMERİKAN FUTBOLU, Çarş. 15.30-19.00, Pazar 15.30'da, 2-AYAK-BACAK FABRİKASI. Cuma, Pazar 19.00, C.tesi 15.30-19.00'da

Üsküdar Şehir Tiyatrosunda: 1-ÖLÜ KENTİN NABZI. Cuma, Pazar 15.30-19.00. C.tesi, P.tesi, 19.00'de, 2-ALMANLAR. Salı, 19.00'da, 3-LEKE-ÇİZGİ-BENEK (Kukla, Çocuk oyunu) Pazar 11.00'de

Tepebaşı Deneme Sahne'de: MARAT-SADE. C.tesi, Pazar 15.00, P.tesi, Salı, Cuma 21.00

Fatih Şehir Tiyatrosunda: BİZLER VE BİZLER C.tesi 18.30, Pazar 15.30-18.30, Cuma, P.tesi 21.00.

ADANA

Devlet Tiyatroları 13 Aralık Çarşamba gününden başlayarak "Cephede Piknik" ve "Gülünç Kibarlar" adlı iki oyunu sergileyecek. Bunların yanı sıra "Ali Baba ve Kırk Haramiler" adlı çocuk oyunu Adana'da altıncı kez oynayacak.

KONSER

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ'nde STANİSLAV APOLİN'in viyolensel resitali 11 Aralık Pazartesi günü saat 19.00'da müzikseverlere sunulacak.

16 Aralık günü saat 11.00'de İstanbul Devlet Senfoni Orkestrasının Şef Demirhan Altuğ yönetiminde bir konseri var. 18. Aralık saat 19.00'de da A.Soler'in gitar resitali var.

OPERA-BALE

Çağdaş Bale Topluluğu, Harbiye Şehir Tiyatrosunda gösterilerini sürdürüyor. "Carmina Burana" epik balesi sergileniyor.

KARİKATÜR

KAMİL MASARACI ve MEHMET ALTUĞ'un Ankara Belediyesi Çadır Galerisinde açtıkları "Kirlenme" konulu sergi sürüyor.

Tepebaşı Karikatür Müzesinde "Nasrettin Hoca Karikatür Yarışması"na katılan karikatürlerin sergilenmesi devam ediyor.

TOPLANTI

Avusturya Kültür Ofisi "İslam Sanatı" adlı bir toplantı düzenledi. Erns Dier'in 100. doğum yıldönümü nedeniyle düzenlenen toplantıya Prof. Dr. Oktay Aslanapa konuşmacı olarak katılıyor.

Seramik ve suluboya resim sanatçısı

RUZİN GERÇİN

"Yurdumun insanlarına duyduğum sevgiyi dile getirmek istedim"

Mert Egemen

Tanınmış ressamlarımızdan Ruzin Gerçin, Fransa'da düzenlenen uluslararası bir yarışmada 28 ülkeden gelen 800 sanatçı arasından "Büyük Ödül"ü kazandı.

Ruzin Gerçin Beyoğlu İş Bankası Parmakkapı Sanat Galerisinde bir resim ve seramik sergisi açtı. Bu sanatçının 15. kişisel sergisiydi. Sergi fuayesinde Ruzin'e bazı sorular yönelttik.

—Birçok resim ustası, suluboyada sizin erişilmesi güç bir detay ve tona vardığınızı söylüyor. Bu noktaya varıncaya değin resminizde ne gibi aşamalar oldu?

—DGSA İç Mimari Bölümü mezunuyum. Orada proje çalışmalarını suluboya ile panolara yapardım. Bu, suluboyada gelişmeme etken oldu. Bedri Rahmi Eyüboğlu hocanın etkisiyle suluboya resme başladım. Bu arada seramik üzerine köy motifleri yapıyordum. Uzun zaman sonra afiş çalışmalarım sayesinde resimde bir gelişme gösterdim. Köy motiflerini suluboya ile detaylayarak bu noktaya vardım.

—Fransa'daki uluslararası bir yarışmada "büyük ödül" aldınız. Bu olayı nasıl karşıladınız?

—Hayretler içinde kaldım. 800 sanatçı arasından birinciliği bana verdiklerinde ne yapacağımı şaşırdım. TRT ödül haberini ufacık olsun vermedi. Hiç önemsemediler. Oysa Fransa'daki en önemli ödüllerden biri bu. Başka ülkelerdeki gazeteler sütun sütun yazılar yazarken, bizimkiler duymamış gibi davrandı.

—Resminizde yurdumuzun doğal güzellikleri ve kırsal çevreler, minyatür üslubuyla işleniyor. Buna varmanızda neler etken oldu?

—Yurt ve doğa sevgisi yaşadığım yörede beni etkiledi. Yurdumun insanlarına duyduğum sevgiyi dile getirmeye çalıştım.

—Yapıtlarınızı öğrenebilir miyiz?

—Bazı yapıtların çeşitli müzelerde bulunuyor. Örneğin, Cape Town Belediye Şehir Müzesinde bir seramik panom, Avusturya Inssburck ve Brengenz Müzesinde bir suluboya resmim, İstanbul Devlet Resim ve Heykel Müzesinde bir seramik yapıtım ve İzmir Devlet Resim Heykel Müzesinde bir suluboya resmim var.

Konkur sonucu uyguladığım yapıtlarım da şunlar: Tarabya Otelindeki minyatür duvar panom, Maçka Otelindeki seramik duvar panom, Ankara Yapı ve Kredi Bankasında yemek salonu duvar panom ve İstanbul Belediye Sarayında, Başkanlık katı ve kokteyl salonundaki ikili mozaik panolarım.

Ressam Ruzin'in yapıtlarından biri

Piyanist Verda Erman yeniden Romanya'ya davet edildi

Piyanist Verda Erman başarılı konserleri nedeniyle Romen yetkilileri tarafından yeniden Romanya'ya davet edildi.

Kasım ayı sonlarında Romanya'nın Gluj, Arad ve Rirgu kentlerinde verdiği konserlerde büyük başarı gösteren Verda Erman Romen yetkililerinin daveti üzerine Bükreş ve diğer Romen kentlerinde resitaller verecek.

Mart ayında Romanya'ya gidecek olan Erman'a Bükreş Radyo ve Televizyon Orkestrası eşlik edecek.

Dün oynanan Fenerbahçe-Adana Demirspor karşılaşmasından bir görünüş.

1. Türkiye Ligi maçlarında

Trabzonspor 1-Zonguldakspor 0
Fenerbahçe 1- Adana D.Spor 0

1. Türkiye liği maçlarında önceki gün ve dün yapılan karşılaşmalarda toplam 23 gol atıldı.

TRABZONSPOR: 1
ZONGULDAKSPOR: 0

TRABZONSPOR: Şener, Turgay, Necati, Hüsnü, Ahmet, Mehmet Ekşi, Yaşar, Tuncay, Necdet, Hüseyin, Mustafa.

ZONGULDAKSPOR: Birol, Hüseyin, Sadık, Turgut, Kadir, Hamdi, Volkan, Ersoy, Sinan, Ömer, İsa.

Bugün Trabzonspor kendi sahasında yaptığı karşılaşmada Zonguldakspor'u 1 - 0 yendi. Zonguldakspor karşısında Trabzonspor daha çok savunmaya önem veren bir oyun çıkardı. Maçın ilk fırsatını 5. dakidada Trabzonspor yakaladı. Mehmet Ekşi'nin frikik atışını iyi takip edemeyen Hüseyin topu kaleci Birol'a bıraktı. 24. dakikada Mustafa'nın ortaladığı topa yine Hüseyin vuramadı. 32. dakikada Mehmet Ekşi'nin ortadan getirip, Hüseyin'e verdiği topu Hüseyin kullanamadı. 44. dakikada Zonguldaksporlu Sinan kendi sahasından aldığı topla Trabzonspor ceza sahasına girdi fakat son hareketi yapamadı. İlk yarı 0 - 0 sona erdi.

İkinci yarıda ilk yarıya oranla daha hızlı oynayan Trabzonspor peş peşe ataklarla Zonguldakspor kalesini sıkıştırdı. 60. dakikada Mustafa'nın korner atışından gelen topa kafa vuran Hüseyin Trabzonspor'u 1 - 0 öne geçirdi. 62. dakikada Zonguldaksporlu Turgut'un kafa şutunu Şenol kornere çıkardı. Daha sonra yapılan ataklar maçın sonucunu değiştirmedi. Karşılaşma Trabzonspor'un 1 - 0 galibiyeti ile son buldu.

FENERBAHÇE: 1—
ADANA DEMİRSPOR: 0

FENERBAHÇE: İvançeviç, Coşkun, Yenal, Erol, Cem, Tuna, Ali Kemal, Önder, Raşit, Engin, İbrahim (Bünyamin).

ADANA D. SPOR: Ahmet, Orhan, Ömer, Yavuz, Necmettin, Orhan, Savaş, Ercan, Rasin, Hüseyin, Sinan.

Fenerbahçe ilk yarıda başarılı bir oyun ortaya koyamadı. Adana Demirspor ise daha çok savunmaya önem verdi. Rasin ve Ercan'la sonuca gitmeye çalıştı. Karşılaşmanın 11. dakikasında Tuna'nın yaptığı ortaya iyi vuran Ali Kemal Fenerbahçe'yi 1 - 0 öne geçirdi. 25. dakikada Rasin İvançeviç'le karşı karşıya kald. Fakat topu kaleciye teslim etti. İlk yarı fenerbahçe'nin 1 - 0 galibiyeti ile sonuçlandı.

İkinci yarıda Fenerbahçe'nin gelişi güzel oyunu devam etti. 55 ve 75. dakikada Fenerbahçe, yakaladığı gol fırsatlarını değerlendiremedi. Maç 1 - 0 Fenerbahçe'nin galibiyeti ile sona erdi.

ALTAY: 1 —
BEŞİKTAŞ: 0

İzmir Atatürk Stadı'nda oynanan karşılaşmada Altay Mustafa 2'nin 19. dakikada attığı golle Beşiktaş'ı 1 - 0 yendi.

ALTAY: Alptuğ, Sabahattin, Bilal, Zafer, Mitat, Şeref, Mustafa 2, Nevruz, Bora, Akif, Mustafa 1.

BEŞİKTAŞ: Rasim, Kemal Batmaz, Tahsin, Nezihi, Ali, Yaşar, Atakan, Samet, Paunoviç, Kemal Kılıç (Atik), Şaban.

DİYARBAKIRSPOR: 2—
SAMSUNSPOR: 0

DİYARBAKIRSPOR: Cihat, Sedat, K.Mustafa, Ergun, Faruk, Ayhan Reşit, Recai, Vehbi, B.Mustafa, Nurettin.

SAMSUNSPOR: Fazlı, Necati, Şendoğan, Ercüment, Cazip, Hamdi, Sinan, Necdet, Adem, Naim, Şükrü.

GOLLER: Dakika 37 (Penaltıdan), dak. 82 Reşit.

ESKİŞEHİRSPOR: 3—
KIRIKKALESPOR: 2

GOLLER: Dakika 5 B. Burhan (Esk. Spor), dak. 32 Nejat (Esk. S), dak. 48 Mehmet (Kırıkkale), dak. 65 Halil (Kırıkkale), dak. 71 Tayfun (Esk. S)

ADANASPOR: 3—
ORDUSPOR: 2

GOLLER: Dakika 28 Mahmut, (Ordu), dak. 43 Özer penaltıdan (Adana), dak. 47 Gani (Adana), dak. 53 Murat (Adana), dak. 89 Mahmut (Ordu).

BURSASPOR: 1—
BOLUSPOR: 0

GOL: Dakika 31 Tacettin.

PUAN CETVELİ

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Trabzon	14	7	7	0	18	1	21
Fenerbahçe	14	7	5	2	24	11	19
Galatasaray	13	6	5	2	15	5	17
Diyarbakır	14	7	3	4	14	13	17
Altay	14	6	4	4	22	14	16
Beşiktaş	14	6	4	4	16	9	16
Adanaspor	14	6	4	4	20	15	16
Esk.Spor	14	4	8	2	15	12	16
Göztepe	14	5	5	4	16	23	15
Ordu	14	5	3	6	10	12	13
Adana D.Spor	14	4	4	6	10	17	12
Samsunspor	14	3	5	6	8	14	11
Boluspor	14	3	4	7	12	16	10
Kırıkkale	14	2	4	7	5	26	8
Zonguldak	14	2	3	9	6	15	7
Bursaspor	13	1	4	8	5	18	6

Deplasmanlı Voleybol Liginde

DSİ Spor İETT'yi 3-0 yendi

İETT 0 - DSİ SPOR 3

SALON: Anadolu Spor Sitesi

İETT: Erol, Ali, Osman, Bülent, Mete, Ertan, Hidayet, Turan, Suha, Sedat.

DSİ SPOR: Kahraman Burhan, Necdet, Muhsin, Serdar, Özdemir.

SETLER: 9/15, 7/15, 9/15

SSK 3 - GALATASARAY 1

SALON: Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu

SSK: Doğan, Harun, Pentenev, Merve, İlker, Ayhan,

GLATASARAY: Ender, Ahmet, Levent, Korkut, Recep,

SETLER: 17/15, 15/5, 4/15, 15/8

Balkan Voleybol Şampiyonasında Vinyleks, Vardar'ı 3-1 yendi

VİNYLEKS: Dünya, Selim, Can, İsmet, Faruk, K.Selim, Şükrü Levent, Ertuğrul.

VARDAR: Doçkır, Tasevski, Zarirovski, Kuzmanovsk, Sirbinovse, Mitrevski, Tirpkovski, Malinovski

SETLER: 15/11, 9/15, 15/8, 15/2

AVRUPA ŞAMPİYON KULÜPLER ŞAMPİYONASI VOLEYBOL TURNUVASINDA MUHAFIZGÜCÜ: 0—HUTNİK: 3

Ankara'da oynayan Avrupa Şampiyon Kulüpler Şampiyonası Voleybol Turnuvası ikinci tur ilk maçında rakibi Hutnik'e 3-0 yenildi.

İstanbul 1. Amatör Küme maç sonuçları

MALTEPESPOR: 1 — K.AYASOFYA: 1
MECİDİYEKÖY: 2— BAĞLARBAŞI: 1
GALATASARAY: 2— DEMİRSPOR: 2
KARAGÜMRÜK: 2— PENDİK: 0
BEYKOZ: 1— ÇIRÇIR: 0
GEDİKPAŞA: 2— MALTEPE GENÇ: 1
İSTİKLAL: 0— MURADİYE: 0
A.HİSARI: 2— İSKENDERPAŞA: 0
GALATA: 0— CİBALİ: 2
ÖZENSPOR: 3— ORTAKÖY: 4
YEDİKULE: 3— EYÜP: 1
SİRKECİ: 3— DAVUTPAŞA: 0
HALİÇ: 2— EMİRGAN: 0

Mısır Bisiklet Turunda Türk Takımı, genel sıralamada birinci durumda bulunuyor

ANKARA (AA)

Mısır'da yapılmakta olan uluslararası bisiklet turunda Türk bisikletçileri başta bulunuyor.

Kahire'den ulaşan haberlere göre 100 kilometrelik Giza - Fayyum birinci etabını Türk takımı kazandı.

Bireysel sıralamada ilk sıraları Türk bisikletçileri aldılar. Elde edilen sonuçlar şöyle:

1— Nurettin Kirpiksiz, 2— Şendoğan Yörük, 3— Hasan Can, 4— Tevfik Erdoğdu, 5— Sadi Ebesek

Genel takım sıralamasında Türk Milli Takımı 5.22.00 saat ile birinci, Mısır A takımı 5.26.30 ile ikinci, Mısır B takımı 5.29.11 ile üçüncü durumda bulunuyor.

İkinci Türkiye Ligi toplu sonuçları

ANKARAGÜCÜ: 3 — VEFA: 0
GOLLER: Dak. 34, 65 Halis, Dak. 52 Sadık.
TİRESPOR: 0 - SEBAT GENÇLİK: 0
TEKİRDAĞSPOR: 2— SİVASSPOR: 0
GOLLER: Dakika 17 Attila, dak. 56 Cavit.
SAKARYASPOR: 0 —KONYA İD. YURDU: 0
AYDINSPOR: 2- ELAZIĞSPOR: 0
GOLLER: Dakika 50 Ahmet, dak. 63 Hürriyet.
İSPARTASPOR: 1 - BEYKOZ: 0
GOL: Dak. 63 Salim.

Fenerbahçe-Ziraat Fakültesi karşılaşmasında bir pota altı mücadelesi

Deplasmanlı Basketbol Liginde

Efes Pilsen 90-DSİ Spor 61
Fenerbahçe 76-Ziraat Fakültesi 74

EFES PILSEN 90 - DSİ SPOR 61

SALON: Spor Sergi Sarayı.

EFES PİLSEN: Doğan (14), Hakan (6), Erdem (0), Mehmet (26), Jeffery (21), Cengiz (5), Bily (8), Ömürden (2), Şensal (0).

DSİ SPOR: Buzz (8), Timur (10), Aydın (10), Erdinç (4) Bekir (10), Azmi (2), Mete (4), Koray (9), Polat (4).

İLK YARI: 45 - 33 Efes Pilsen lehine.

FENERBAHÇE: 76 - ZIRAAT FAKÜLTESİ: 74

SALON: Spor ve Sergi Sarayı

FENERBAHÇE: Knezjeviç (30), Majak (1), Fenhan (10), Ömer (17), Halil (8) Hakan (3), Osman (9).

ZİRAAT FAKÜLTESİ: Ali (15), Ercüment (17), Leon (8), Levent (7), Hamza (0).

İLK YARI: 45-41 Ziraat Fakültesi lehine.

Kurumlararası Judo Birinciliği sona erdi

Ankara Yaşar Doğu Spor Salonunda yapılmakta olan kurumlararası judo birinciliği final karşılaşmalarıyla sona erdi.

Finalde Ankara Karagücü'nü 5 - 2 yenen İstanbul Demirspor takımı şampiyon oldu.

Müsabakalar sonunda ilk üçe giren takımlar şöyle:

1— İstanbul Demirspor 2— Ankara Karagücü, 3 —İskenderun Demir Çelik ve Ankara Jandarmagücü.

İstanbul Yıldızlar Halter Bölge Birinciliğinde yeni Türkiye rekorları kırıldı

İSTANBUL (THA)

İstanbul Bölgesi faaliyet programında yer alan Yıldızlar Halter Bölge Birinciliği müsabakaları dün yapılan karşılaşmalarla sona erdi. 25 haltercinin katıldığı müsabakalarda yeni Türkiye rekorları kırıldı.

44 kiloda İsa Çorakyer 58.5 kilo ile silkmede, 48.5 kiloda Erdoğan Tuksavaş 68.5 kilo silkmede yeni Türkiye rekoru kırdılar.

- Yakında Sovyetler Birliği'nden bir heyet gelerek volframın ortaklaşa işletilmesi konusunda incelemeler yapacak
- Uzmanlar volframın Rusya ile birlikte işletilmesine karşı çıkıyor
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, volframı işletmek için "çeşitli ülkelere başvurduğunu" söylüyor

RUSYA ŞİMDİ VOLFRAMI İŞLETMEKTE DİRETİYOR

ANKARA (ÖZEL)

Uzun bir süre Türkiye'den volfram satın almak için direten Sovyetler Birliği şimdi de volframı birlikte işletmek için Türkiye'ye baskı yapıyor. Moskova'da 3 yıllık ticaret anlaşmasının imzalanması görüşmeleri sırasında da bu konuyu gündeme getiren Sovyetler Birliği Türkiye'de volframın geri bir teknoloji ile işletildiğini iddia ederek kendi teknolojilerinin kurulması halinde volframın kalitesinin yükseltileceğini öne sürüyor.

Bu arada Sovyetler Birliği'nden yetkili bir heyetin gelerek Uludağ'daki volfram madeninde incelemeler yapacağı, ve daha sonra bu heyetin hazırlayacağı rapora dayanarak Rusya'nın Türkiye'ye resmen başvuracağı bildirildi.

ETİBANK ve DPT uzmanlarının ve Uludağ'daki volfram işletmesindeki teknisyenlerin volframın Rusya ile birlikte işletilmesine şiddetle karşı çıktıkları öğrenildi. Teknisyenler Türkiye'nin kendi imkanlarıyla volframın kalitesini yükseltebileceğini bunun için Rusya'dan yardım alınmasına gerek olmadığını söylüyorlar. Aynı uzmanlar Sovyetler Birliği'nin bu konudaki teknolojisinin geri olduğunu ve bunun için Batı Avrupa ülkelerinden teknoloji ithal ettiğini hatırlatıyorlar.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilileri ise bu konuda bir açıklama yapmaktan kaçındılar. Ama, "çeşitli ülkelerin Türkiye'ye volfram madenini birlikte işletmek için başvuruda bulunduğunu" söylemekle yetindiler.

Agitation türkischer Nationalistengruppen im Bundesgebiet

DEVLET

İŞÇİ POSTASI

ATÖD'ün SESİ

BOZKURT

Yukarıdaki kupürde broşürde yer alan Almanya'daki faşist dergilerin başlıkları ve çeşitli afişler görülüyor...

MHP'lilerin Almanya'da ülkücü dernekler adı altında faaliyet gösterdiği açıklandı

FRANKFURT (ÖZEL)

Federal Almanya, Anayasa'yı Koruma Örgütü" yıllık raporunda MHP'nin faaliyetlerine geniş yer verdi.

Raporda 1976 yılında Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen üyelerini Ülkücü derneklerde ve İslam Kültür Merkezlerinde örgütlediği belirtiliyor.

Aşırı sağcı, faşist örgütler üzerine her yıl rapor hazırlayan "Anayasayı Koruma Örgütü, geçen yılki raporunda da MHP'lilerin Ülkü Ocaklarında örgütlendiklerine dikkat çekmişti.

Anayasayı Koruma Örgütü raporunda: 1971'den beri MHP'nin Türkiyeli işçiler arasında yürüttüğü bölücü faaliyetleri de açıklıyor.

Faşistler Almanca ve Türkçe yaptıkları yayınlarda, bir yandan Türkiyeli işçileri birbirine düşürmeye bir yandan da Türkiyeli işçilerle Alman işçilerini karşı karşıya getirmeye çalışıyorlar. Faşistlerin elinde bulunan ATÖD'ün Sesi adlı dergide, Türkiyeli işçilere hitaben, "Alman her zaman sizin düşmanınızdır" deniyor.

Türkeş, Türkiye'de İnsan Hakları Gününün kutlanamayacağını söyledi

ANKARA (AA)

MHP Genel Başkanı Türkeş dün düzenlediği basın toplantısında Türkiye'de insan hakları gününün kutlanamayacağını söyledi.

Gerekçe olarak öldürülen bine yakın vatandaşın manevi sorumluluğunu hükümetin taşıdığından söz eden Türkeş, Daha sonra bir gazetecinin "daha önceki basın toplantılarınızda Türkiye'deki işkence olaylarını uluslararası kuruluşlara yansıtacağınızı söylemiştiniz, bu konuda bir girişiminiz oldu mu? sorusunu MHP lideri Türkeş "hayır henüz olmadı" şeklinde yanıtladı.

Kazan: "Dış mihrakların bütün istekleri yerine getirildi"

ANKARA (ANKA)

MSP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan dün verdiği demeçte "umut güneşi söndü, millet parlamentodan yeni bir hükümet kurulmasını istiyor" dedi.

Anarşinin önlenebilmesi için aylardır tekrarladıkları çağrılara hiçbir partiden cevap alamadıkların: söyleyen Şevket Kazan, "dış mihrakların bütün isteklerinin yerine getirildiğini" belirtti.

Çetin: "Irak'la ilişkilerimiz büyük ölçüde genişletildi"

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin Irak'la Türkiye arasındaki ilişkilerin büyük ölçüde genişletildiğini söyledi. Ankara'da yayınlanan haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplayan Başbakan Yardımcısı iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesi konusunda şunları belirtti:

"Biz hükümete geldiğimizde Irak'la ilişkilerimiz donma noktasındaydı. 300 milyon dolar dolayındaki petrol borcu ödenmemişti. Ne zaman ve ne şekilde ödeneceği konusunda da bir görüş birliği sağlanamamıştı. Bu nedenle Irak Türkiye'ye petrol vermiyordu ve ayrıca boru hattı çalışmıyordu.

"Hükümete gelişimizden sonra donma noktasındaki bu ilişkiler karşılıklı iyi niyet ve anlayışla canlandırılmıştır. Özellikle bu yılın Ağustos sonlarında Irak Planlama Bakanı Sayın Adnan Hüseyin'in ülkemizi ziyaretinden sonra iki ülke arasındaki ilişkiler pek çok alanda genişletilmiştir. 24 Ağustosta imzaladığımız anlaşma ile 300 milyon dolar dolayındaki petrol borcunun 1981 sonuna kadar mal karşılığı ile ödenmesi kabul edilmiştir. Buna göre 1979 sonuna kadar 98 milyon dolarlık mal satmamız gerekmektedir. Gelecek yıl da büyük gelişme olabilir.

"Boru hattı Eylül 1978 başından bu yana tam kapasite ile çalışmaktadır. Böylece Türkiye bir yandan üzerine anlaşmaya varılan miktarda petrol alabilecek öte yandan da geçiş ücretinden döviz sağlayabilecektir. Buna göre bu yıl alacağımız petrolün dışında 1979 yılında da 5 milyon ton petrolü Irak'tan almış olacağız."

Daha sonra Ecevit'le beraber Irak'ta yaptıkları son gezinin bir değerlendirmesini yapan Çetin, Türkiye'nin nüfusu ulusal geliri ve ekonomik gelişmişlik düzeyi dikkate alındığında dünyanın en düşük dış satım yapan ülkeleri arasına girdiğini söyledi. Çetin sözlerini şöyle sürdürdü:

"Dış satımı çeşitlendirerek artırmamız açısından Orta Doğu ülkeleri büyük önem taşımaktadır. Bunların arasında Irak'ın özel bir yeri vardır. Daha önce de değindiğim gibi Irak'la varılan karşılıklı görüş birliği ile, Bağdat'ta ve İstanbul'da birer ticaret merkezi açılması kararlaştırılmıştır. Bunun amacı karşılıklı işbirliği içinde bölge ülkeleri ile olan ticareti çeşitlendirerek artırmaktır.

Egeli üreticiler bu sene 60 liraya mal ettiği tütünün ortalama fiyatının en az 80 lira olmasını ve tütünlerinin ıskartaya çıkarılmamasını istiyorlar.

ÜRETİCİLER ORTALAMA TÜTÜN FİYATININ 80 LİRA OLMASINI İSTİYOR

RAFET KABDAN (İZMİR)

Ege'de 1978 Ekici tütün piyasasının açılmasına az bir zaman kaldı. 130 kadar tütün eksperi bölgede tütün tespit çalışmalarını sürdürüyor. Tütün üreticisi ise heyecanla bekliyor. Bu sene tütün baş fiyatı ne olmalı? Ne olacak?

Üretici için tütün baş fiyatı önemlidir. Fakat, esas önemli olan tütün de ortalama fiyattır. Tütün de baş fiyat en yüksek randımanlı tütüne verilir. Ege'de en kaliteli tütün, Cumaovası, Gavurca köyü ve Akhisar'ın bazı yerlerinde yetişir. Bu yüzden Ege'de toplam tütünün yüzde 80'i ortalama fiyat üzerinden alınır. Örneğin, bu sene tütün baş fiyatı 90 lira olursa, Egeli üreticilerin tütünlerinin yüzde 80'i 70 ile 80 lira arasında alınmış olacaktır. Tütün baş fiyatı olan 90 lira ise, bir iki bölgedeki belirli sayıda üreticiye uygulanacaktır. Oysa Ege'nin bütün bölgelerinde çoğunlukla ortalama fiyat uygulanacaktır.

Öte yandan bölgelere göre randıman tespitinin, iktidar partisiyle sıkı bağlantısı vardır. İktidar partisi, eksperler vasıtasıyla kendi seçim bölgelerine avantajlı davranır. Tütün tespit çalışmaları sırasında yoğun ve gizli bir partizanlık hüküm sürer. Öyle ki, düşük randımanlı bir tütün, yüksek randımanlı, yüksek randımanlı bir tütün ise, düşük randımanlı olarak gösterilebilir. Tabi bu arada bazı ağaların tütününün randımanının yüksek gösterilmesi ayrı bir olaydır. Aynı bölgede, aynı randımanlı tütün yetiştiren iki köyü karşılaştırdığımız zaman, birinde bir veya iki üreticinin, diğerinde ise 25-30 üreticinin tütününün baş fiyattan alındığını görürüz.

Bir de yakılacak tütün (ıskarta, ihrakiye, su çürüğü) meselesi var. Tütün, çok zahmet çekilen bir üründür. Emek oranının en yoğun olduğu bir üründür. Bu bakımdan ıskarta tütünlerin yakılmaması, işlenerek yararlanılması iyi bir uygulamadır. Fakat, bu uygulamanın içinde üreticinin zararına işleyen bir başka uygulama daha vardır.

Üretici Tekel'e ortalama fiyata girmeyen, kalitesi çok düşük olan tütün de verir. Bu tütünler 1976 ve 1977 yıllarında kilo başına 25 liradan işlem görmüştür. 1977 de tekel üreticinin bu tütününden yüzde 20 oranında ihrakiyelik tütün işlemi yapmıştır. Yani üreticinin getirdiği 100 kiloluk tütünün 20 kilosuna "Senin tütünün içinden 20 kilo su çürüğü çıktı" diyerek ücret ödememiştir. Bu durumda bu tütünler alım merkezlerinde yakılıp imha edilmesi gerekirken, bu ıskarta tütünler de diğer tütünlerle beraber işletmelere nakledilmiş ve sigara imalatında (Birinci. İkinci, Asker) kullanılmıştır. Hal böyle iken, üreticilere kullanılan bu tütünlerin parası ödenmemiştir. Ya ıskartaya çıkarılan bu tütünlerin alım merkezlerinde yakılarak imha edilmesi, ya da düşük taban fiyattan işlem görüp, tutarı üreticilere ödenmesi gerekirdi. 1977 yılı TBMM Tütün Araştırma Komisyonunun açıkladığı bilgilere göre ise, 1977 de üreticiden ıskarta tütün adı altında 80 bin kilo tütünün bedava olarak alındığı belirtilmektedir. Böylece 25 lira olan en düşük tütün destekleme alım fiyatı, ortalama yapılınca 18-20 liraya düşmektedir.

Egeli üreticiler bu senede aynı durumlarla karşılaşmak istemiyor. Üretici bütün tütününe değer verilmesini istiyor. Egeli üretici bu sene 60 liraya mal ettiği tütününün ortalama fiyatının en az 80 lira, destekleme taban fiyatının 25 liradan fazla olmasını ve tütünlerinin ıskartaya çıkarılmamasını istiyorlar.

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRİSİNİN KABULÜNÜN 30. YILDÖNÜMÜ KUTLANDI

KORUTÜRK: Toplumumuz gelişmesini özgürlükçü demokrasi içinde sürdürme kararındadır

ANKARA (ÖZEL)

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, İnsan Hakları Evrensel Bildirisinin kabulünün 30. yıldönümü dolayısıyla yayınladığı mesajda, Türkiye toplumunun özgürlükçü demakrasi içinde gelişmesini sürdürmeye kararlı olduğunu söyledi.

Devletlerin temel hak ve özgürlüklerin yok edilmesine yönelik eylemlere seyirci kalamayacaklarını belirten Cumhurbaşkanı Korutürk özetle şunları belirtti.:

"Toplumların ilerlemeleri ve yeteneklerini en iyi biçimde değerlendirebilmeleri, ancak insan haklarına saygı ile sağlanabilir. Sadece siyasal ve medeni haklar değil, aynı zamanda ekonomik ve sosyal haklardan da tam anlamıyla yararlanma bugün insanların başlıca özlemini teşkil etmektedir.

"1961 Anayasası insan hakları evrensel bildirisi ile tam bir uyum içindedir. Anayasamız bir taraftan Türkiye Cumhuriyetinin insan haklarına dayanacağını belirtirken, diğer taraftan da vatandaşların temel hak ve ödevlerini ayrıntılı ve kapsamlı bir biçimde düzenlemiştir.

"Amacımız bir yandan insan kişiliğinin öte yandan da toplumumuzun sosyal ve ekonomik gelişmesinin sağlanmasıdır. Türk ulusu bu iki amaca da özgürlükçü demokrasi içinde ulaşmak kararındadır."

Korutürk mesajına insan hakları bildirisinde öngörülen hak ve özgürlüklerin, hiçbir zümreye bu hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak için eyleme geçme hakkı tanımadığını belirterek şöyle devam etti:

"Bu nedenle devletlerin, temel hak ve özgürlüklerin yok edilmesi veya kısıtlanması amacına yönelik faaliyet ve eylemlere seyirci kalmaları olanak dışıdır.

"Türkiye uluslararası düzeyde insan haklarının güçlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla sürdürülen çabaları büyük ilgi ile izlemekte ve bu alandaki gerçekçi ve yaygın çabaları desteklemektedir."

İNSAN HAKLARI TOPLANTISI

Birleşmiş Milletler Türk Derneğince dün Ankara'da düzenlenen Toplantıda Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen için mücadele verilmesi gerektiği savunuldu.

İnsan hakları dolayısıyla düzenlenen toplantının açış konuşmasını yapan BM Türk Derneği Başkanı Prof. Cahit Talas insan hakları bildirisinin içeriği hakkındaki görüşlerini açıkladı. Talas, "Dünyada yeni bir ekonomik düzen oluşturma çabası vardır" dedi.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün Yeni Ekonomik düzenin kurulmasında, oluşturulmasında hükümetimiz gerekli katkılarda bulunuyor dedi. Ökçün hükümetin "yumuşamanın yaygınlaştırılması" ve silahsızlanma konusundaki fikirlerini de tekrarladı.

Daha sonra konuşan Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur ise şunları söyledi:

"İnsanların mutluluğu ancak eşitlik ve özgürlüğün birarada ele alınmasıyla sağlanır. Özgürlük ve eşitlik hem ülke içinde, hem de uluslararası düzeyde lütfedilmez, kazanılır. Ülkeler arasındaki eşitlik büyük devletlerin lütuflarıyla sağlanmayacaktır."

Başbakan Ecevit de mesajında "bugün bütün dünyada insanlık siyasal haklar yanında ekonomik ve sosyal haklardan da yararlanma isteğini paylaşmaktadır" dedi.

CHP TUNCELİ MİLLETVEKİLİ

Veziroğlu: Plan hazırlanırken, bazı güneydoğu temsilcilerinin görüşleri alınmadı

- Veziroğlu, bazı bakanların giderek kitlelerden koptukları için başarısız olduklarını söyledi

ANKARA (ÖZEL

CHP Tunceli milletvekili Ali Haydar Veziroğlu bazı Bakanların taban ve örgüt emekçilerini reddetmeleri ve kitlelerden giderek kopmaları nedeniyle başarısız olduklarını söyledi. Veziroğlu, 4. Beş Yıllık Kalkınma Planının hazırlanması sırasında Doğu ve Güneydoğu'yu temsil edenlerin görüşlerinin alınmadığını da söyledi.

Memleket dergisinin sorularını cevaplandıran Veziroğlu, Planın CHP grubundan reddedilmesinin olumlu bir davranış olacağını belirtiyor.

Bazı bakanların kitleler yerine yeni tanıştıkları bürokratlarla uyum içinde olmayı tercih ettiklerini, bu nedenle kitlelerden kopmanın yanı sıra Plan ve tasarıların hazırlanmasında da güçlüğe düşüldüğünü belirtti ve şöyle dedi:

"Bürokratik işlevlerini siyasal işleve dönüştürme çabası içinde olan bürokratların bu tutumu nedeniyle 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı Senatoda görüşüldükten sonra gruba getirilmiştir. Planın grupça reddedilmesi kanımca doğru bir davranıştır."

Ali Haydar Veziroğlu Memleket dergisinin kalkınma planında Doğu meselesiyle ilgili bir sorusunu cevaplandırırken, şunları söyledi:

"Plan hazırlanırken Doğu ve Güneydoğu temsilcilerinin görüşleri alınmamıştır. Şayet Plan o bölgelerin temsilcilerinin görüşleri alınarak yapılsaydı fabrika bacalarına hasret bölgelerin insanları olarak önemli katkılarımız olacaktı. Bürokrasinin insafı ve eksikliğine yazık ki plana katkıda bulunma, sorunlara büyük ölçüde çözüm bulma olanağını bize vermedi."

ABD, Rumların "planda değişiklik yapılması" önerisini reddetti

LEFKOŞE (AA)

ABD, Rum yönetiminin ABD'nin bir süre önce taraflara sunduğu Kıbrıs planında değişiklik yapma önerisini reddetti.

Kipriyanu'ya yakınlığı ile bilinen Agon adlı Rum gazetesinin haberine göre, Rum yönetimi planda öngördüğü değişiklikleri, ABD'ye iletmiş, ancak ABD "kötü bir başlangıç olacağı" gerekçesiyle bu önerileri reddetti.

Bu arada Rum Dışişleri Bakanı Rolandis'in önümüzdeki Çarşamba günü ABD'ye giderek BM Genel Sekreteri, Waldheim'la görüşeceği bildirildi. Rolandis, Kıbrıs'ta bulunan BM Özel Temsilcisi Pohl'la da 5 gün içindeki üçüncü görüşmesini önceki gün yaptı.

TÜRK VE RUM GAZETECİLER

İngiltere'nin 30 bin üyeli Ulusal Gazeteciler Sendikası Kıbrıs Türk ve Rum gazetecilerin biraraya gelmesi için çaba harcıyor. Sendika, Türk ve Rum gazetecileri Londra'da buluşturmaya çalışıyor. Öte yandan Kıbrıs Türk Gazeteciler Cemiyeti, Rum Gazeteciler Cemiyetinden gelen işbirliği teklifini henüz cevaplamadı.

Çağatay, yeni Bakanlar Kurulu listesini yarın Denktaş'a sunacak

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs Türk hükümetini kurmakla görevlendirilen Ulusal Birlik Partisi Girne milletvekili Mustafa Çağatay, hükümeti kurma çalışmalarını yarına kadar tamamlayarak, Bakanlar Kurulu listesini Denktaş'a verecektir.

Başbakan adayı Çağatay, son günlerde yoğun çalışmalar yaptı, Türk kesimindeki tüm sendika ve kuruluş temsilcileriyle görüştü. Muhalefet partileri liderleriyle de görüşen Mustafa Çağatay, bu arada Türk Gazeteciler Cemiyeti başkanı ile de fikir alışverişinde bulundu.

Öte yandan Çağatay kabinesinin Denktaş tarafından onaylanmasından sonra görevden ayrılacak olan Osman Örek, çeşitli kuruluşlara veda ziyaretleri yapmaya başladı. Ulusal Birlik Partisinden de istifa edeceği bildirilen Örek, Başbakan Bülent Ecevit'e de bir şükran mesajı gönderdi.

DLB: «Sahte solcuların zorbalığına karşı bütün öğrenciler birleşmelidir»

İSTANBUL (ÖZEL)

Devrimci Liseliler Birliği dün yaptığı bir açıklama ile Sağmalcılar Lisesinde Sahte Solcuların saldırılarını protesto etti. DLB adına Güzin Kasapoğlu'nun yaptığı açıklamada, önceki gün, Sağmalcılar Lisesinde okuldan çıkmakta olan öğrencilerin "Devrimci Sol" Grunubuna mensup silahlı sahte solcular tarafından ölümle tehdit edildiği bildiriliyor.

DLB'nin açıklamasında sahte solcuların bir süre önce de Fenerbahçe Lisesinde bir kız öğrenciyi okuldan çıkarken kaçırıp, bir inşaatın arkasında dövdükleri belirtilerek, "geçmişte Ülkü Ocaklı faşistlerin düzenledikleri saldırıları bugün sahte solcular üstlenmişlerdir" deniliyor "Saldırılara alet olanlar ve bütün öğrenciler zorbalığa karşı birleşmeye ve demokrasi ortamının sağlanması için mücadele etmeye" çağırılıyor.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Cebr-ü şiddet

Doğan Yurdakul

Konuşmacıların arkasındaki perdenin üzerinde Atatürk'ün bir sözü yazılıydı:

"Fikirler cebr-ü şiddetle , top ve tüfekle asla öldürülemez"

Ankara'nın 1700 kişilik Arı sinemasını dolduran insanlar, bu sözün doğruluğunu bir kez daha ispatladılar.

"Türkiye'de anarşi" konulu tartışma toplantısı konuşmacılarından Hüsamettin Çelebi şöyle diyordu:

"En az bu salonu dolduran izleyiciler kadar bir topluluk da sinemaya giremeyip dışarda kalabilirdi. Bu açıkoturuma bu kadar büyük bir ilgi vardı. Ama korku bunu engelledi. Kendi yakınlarımdan biliyorum. Birçok kişi, acaba bir olay çıkar mı korkusuyla buraya gelemediler."

İçinde bulunduğumuz duruma bakın. 1978 Türkiye'sinde insanlar bir açık oturuma gidip tartışma dinlemeye bile korkuyorlar.

Bu durumu tersine çevirmenin bir tek yolu vardır. "Fikirleri cebr-ü şiddetle öldürmek" isteyenlerin karşısına cesaretle çıkmak.

Aydınlık gazetesi bu cesareti gösterdi. Sonuçta da fikir özgürlüğü adına büyük bir başarı kazanıldı. Türkiye halkına, dosta düşmana, zorbaların ilelebet insanları susturamayacağı gösterildi.

Dinleyiciler içinde her yaştan kişiler vardı. Orta yaşlılar çoğunluktaydı.

Salonda her türlü siyasi düşünceden kişiler vardı. CHP'li, AP'li, MSP'li, TİKP'li , hiç bir partiyi tutmayan...

MHP'nin, TKP'nin veya sahte solcuların fikirlerinin peşinden gidenler de vardı. Bu, konuşmacılara yöneltilen sorulardan da anlaşılıyor. İzleyicilere toplantının başında soru kağıtları dağıtıldı ve sonunda toplandı. Konuşmacılara 200'ün üzerinde soru sorulmuştu. Bu soruların ortaya çıkardığı manzarada, izleyici kitlesinin içinde her fikirden insanın bulunduğunu gösteriyor.

Bu kadar farklı fikirde insanlar biraraya geldiler. Bir tartışma yapıldı. Yıllardan beri ilk kez çeşitli siyasi fikirlerden insanlar kavga gürültü çıkarmadan, birbirinin kafasını yarıp gözünü çıkarmadan konuştular, dinlediler, soru sordular. Dinleyiciler duygularını sadece alkışlamak yoluyla belirlediler.

Özgürlük adına bu kadar mutlu bir olay vesilesiyle MHP'nin ya da sahte solun peşinden giden gençlere tekrar seslenmek istiyorum.

Açık oturuma geldiniz, dinlediniz, düşündünüz, belki de söylediklerimize epey sinirlendiniz. Ama sonuç ne oldu? Kimse kimsenin kafasına sopa indirmeden fikirler söylenince ne oldu?

Çeşitli gazetelerde yazan 4 kişinin somut konuda, anarşi konusunda doğru veya yanlış, haklı veya haksız neler düşündüğü ortaya çıktı. Bu düşüncelerin tartışılması için daha geniş imkanlar yaratıldı. Böylece 1700 kişinin doğru ile yanlışı, haklı ile haksızı birbirinden ayırabilmesinin, fikir planında bir sonuca varabilmesinin bir ortamı yaratıldı.

Okulda, mahallede, kahvehanede, böyle yapmayı niçin denemiyorsunuz? Sizden farklı düşünüyor diye karşınızdakini öldüreceğinize bırakın bakalım düşündüklerini söylesinler. Geniş insan kitlesi de kimin haklı, kimin haksız olduğunu anlama imkanına kavuşsun. Ülkede demokrasiyi savunmanın yolu budur. Siz böyle yapmadıkça, zorbalıktan vazgeçmedikçe, Bütün Türkiye halkı, daima sizin haksız olduğunuzu düşünmeye devam edecektir.

"Türkiye'de anarşi" konulu açık oturum düşünce özgürlüğü yolunda atılmış çok önemli bir adım oldu. Toplantıda konuşan gazeteciler de, dinleyici olarak katılanlar da, anarşiye karşı tarihi bir görevi yerine getirdiler. Bu toplantı, kendi başına anarşiye karşı bir mücadele örneği olarak anılacaktır.

Not: Açık oturumda dinleyicilerden 50'ye yakın soru almış bulunuyorum. Toplantıda zamanın darlığı nedeniyle bunların hepsi cevaplanamadı. Bu sorulara yerimizin izin verdiği ölçüde köşemde cevap vermeye çalışacağım.

TÜMAS ÜNİVERSİTELER YASA TASARISINI ELEŞTİRDİ

ANKARA (AA)

Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanları birliği (TÜMAS) Merkez Yönetim Kurulu dün yaptığı açıklamada üniversite yasa taslağında öğrenci ve asistanların üniversite yönetimine katılmalarındaki sayısal oranın üniversitelerarası kurula bırakılmasını eleştirdi ve katılma oranının yasa ile belirlenmesini istedi.

Açıklamada "tabanın yönetime katılmasından korkan bir kesime bu katılımı belirleme şansı verilmektedir" dendi.

Öte yandan Üniversite ve Yüksek Okullar Asistanları Derneği (ÜNAY) da yasa taslağını ilmi nitelik taşımamakla eleştirdi.

21 bin öğrenci yurtta kalmak için sıra bekliyor

ANKARA (ANKA)

Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlarda kalmak için Aralık ayı içinde başvuran öğrenci sayısı 21 bine ulaştı. Geçen yıla oranla yurtlarda kalmak için başvuran öğrenci sayısında 5 bin artış olduğu söyleniyor.

Bu arada Ankara Erkek yurtlarında kapasite dolduğundan başvurunun kabul edilmediği bildiriliyor.

21 bin öğrenci Kredi ve Yurtlar Kurumunun cevabını bekliyor.

Öte yandan Kredi ve Yurtlar kurumunca Kredi almak isteyen öğrencilerin 15 Ocak 1979 günü akşamına kadar okuldan aldıkları belgeyle kuruma başvurabilecekleri açıklandı.

İzmir Cezaevinde telefon görüşmeleri kaldırıldı

IZMİR (AA)

İzmir Cezaevlerindeki telefon görüşmeleri amaç dışı kullanıldığı gerekçesiyle kaldırıldı.

Cezaevi Savcısı Şevki Levent, iyi niyet gösterisi olarak yararlanmaya sunulan telefonun, mahkumlar tarafından istismar edildiğini iddia ederek görüşmelerin geçici olarak yasaklandığını bildirdi.

sanat ★ edebiyat

Haftanın sanat olayları

RESİM-HEYKEL

IŞILAR'ın Heykel-Desen Sergisi, Yapı Endüstri Merkezi Sanat Galerisinde açıldı: Sergi 23 Aralık tarihine kadar açık kalacak.

ADNAN TURANİ'nin tablolarından oluşan resim sergisi, 31 Aralık akşamı sona eriyor. Sergi Nişantaşı Tigiat Sanat Galeresinde izlenebilir.

VAKKO ANKARA SANAT GALERİSİNDE, Çağdaş Türk Resim Sanatından Seçkin Örnekler" adı altında düzenlenen resim sergisi, 31 Aralık akşamına kadar izlenebilir.

VAKKO İZMİR SANAT GALERİSİNDE FİKRET MUALLA'nın resim sergisi 13 Aralık Çarşamba akşamı açılıyor. Sergi bir ay süreyle gezilebilir.

ALİ RIZA CEDDİ'nin açtığı minyatür, portre sergisi Ertem Kültür Galersinde 18 Aralık akşamına kadar açık kalıyor.

DÜRER ZAMANI RESİMLERİ adı altında düzenlenen resim sergisi 15 Aralık Cuma akşamına kadar Güzel Sanatlar Akademisi salonlarında sürüyor. Sergi, Türk-Alman Kültür Enstitüsü ve Güzel Sanatlar Akademisi tarafından düzenlendi.

NÜZHET KUTLUĞ VE NİHAL AKYUMAK'ın kişisel olarak düzenledikleri resim sergileri Taksim Sanat Galerisinde 15 Aralıka kadar gezilebilir.

GÜLAY SEVSEGİL'in 4 Aralıkta Bursa Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açtığı sergi sürüyor.

Özel Köşk Lisesi öğrencilerinin Trabzon Güzel Sanatlar Galerisinde açtıkları resim sergisi bu aşkam sona eriyor.

İBRAHİM SAFİ'NİN İsosem Galerisinde açtığı resim sergisi bir süre daha açık kalacak.

ERTAN YALÇIN'ın resim sergisi Nişantaşı Hobi Sanat Galerisinde 15 Aralık akşamına kadar açık kalacak.

AYLA AKARCA'nın kurutulmuş çiçeklerden oluşturduğu tabloları Akbank Osmanbey Sanat Galerisinde izlenebilir.

ORHAN KURT'un Karagöz figürleri sergisi Nişantaşı Rumeli Caddesi Akbank Sanat Galerisinde sürüyor.

SALİH ACAR'ın resimlerinden oluşan sergi, Bebek Sanat Galerisinde 1 Aralık tarihinden bu yana sürüyor.

MAHMUT CUDA'nın İzmir Konak Akbank Sanat Galerisinde 1 Aralıkta açılan resim sergisi 15 Aralık tarihine kadar açık kalacak.

GALERİ BARAZ KOLEKSİYONU karma sergisi ayın sonuna kadar izlenebilir.

BENGİSU ERTEM VE SEVİNÇ ATACI'nın yapıtlarından oluşan resim sergisi, Türk-Amerikan Derneğinde izlenebilir.

YAPI VE KREDİ BANKASI'nın Galatasaray Sanat Galerisinde düzenlediği 163. sergi TÜRK DONANMA VAKFI GEMİ MODELLERİ'ne ayrıldı. Sergiyi 31 Aralık akşamına kadar izleme olanağı var.

GİLBERT BROWNE'ın resimlerinden oluşan sergi Galeri Deko'da 19 Aralık akşamına kadar izlenebilir.

19. yy. TÜRK PRİMİTİFLERİ adı altında düzenlenen Türk Saray Ressamlarının resimleri 30 Aralık akşamına kadar Maçka Sanat Galerisinde izlenebilir.

NAİLİ AKINCI'nın yağlıboya resim sergisi Aralık ayı sonuna kadar İş Bankası Parmakkapı Sanat Galerisinde gezilebilir.

İSTANBUL RESSAMLARI DERNEĞİ'nin Beyoğlu Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 46. Plastik Sanatlar Sergisi 29 Aralık tarihine kadar gezilebilir.

SİNEMA

Atatürk Kültür Merkezinde "Çağdaş Alman Sineması Toplu Gösterisi" başlıyor.

12 Aralık saat 19.00'da TROTTA. Yön: J.Schaaf.

13 Aralık saat 19.00'da DÖRT MEVSİM SATICISI, Yön: R.W.Fassbinder.

14 Aralık saat 19.00'da RUTH HALBFASS'ın AHLAKI, Yön: Volker Schlondorff.

15 ARALIK saat 19.00'da YANLIŞ DAVRANIŞ Yön: W.Wenders.

16 Aralık saat 15.00'de Çocuk filmi HAYVANLAR KONFERANSI

17 Aralık saat 19.00'da BİR TUTSAK KADININ GEÇİCİ UĞRAŞI Yön: A.Kluge.

Sinematek Derneği'nin bu haftaki programı şöyle:

11 Aralık saat 15.00'de HİROŞİMA SEVGİLİM, Yönetmen Alain Resnais, Yapım: 1959, Fransız, saat 19.00'da HALI TÜRKÜSÜ, Yönetmen: SİNAN ÇETİN, bu filmin, hemen ardından ÖZCAN ARDA'nın Üç bölümlük kısa filmi yayınlancak.

12 Aralık saat 15.00'de POTEMKİN ZIRHLISI, Yönetmen: Ayzenştayn. 19.00'da VE ÇELİĞE SU VERİLDİ, (1. bölüm) Yönetmen: O.Fialko-A.Trusto

13 Aralık saat 15.00'de MOSKOVA SEVGLİM, Yönetmen: A.Alitta, K. Yözilda, Yapım: 1976, Sovyet-Japon ortak; 19.00'da DEVLETİ KORUMA YASASINA İLAVE Yönetmen: Ludmilla Staşkov, Bulgar filmi.

14 Aralık saat 15.00'de HALI TÜRKÜSÜ ve ÜÇ BÖLÜMLÜ KISA FİLM, 17.00'de VE ÇELİĞESU VERİLDİ (1. bölüm); 19.00'da SIRADAN FAŞİZM Yönetmen: M.Romm, Yapım: SSCB, 1965

15 Aralık saat 15.00'de DEVLETİ KURTARMA YASASINA İLAVE, 17.00'de HİROŞİMA SEVGİLİM; 19.00'da VE ÇELİĞE SU VERİLDİ

16 Aralık saat 10.30'da Çocuk filmleri 12.00'de DEVLETİ KORUMA YASASINA İLAVE; 14.00'de SIRADAN FAŞİZM; 16.00'de POTEMKİN ZIRHLISI.

17 Aralık saat 12.00'de VE ÇELİĞE SU VERİLDİ (1.bölüm) 14.00'de HİROŞİMA SEVGİLİM; saat 16.00'da MOSKOVA SEVGİLİM

TİYATRO

Bu hafta bir pantomim gösterisi yapacak olan İngiliz sanatçısı Nola Rae.

İngiliz Kültür Heyeti aracılığıyla Türkiye'ye gelen Nola Rae'nin Kenter Tiyatrosunda 18 Aralık Pazartesi saat 18.15'de mim gösterileri var.

Devlet Tiyatrolarının Istanbul ve Bölgesi Aralık ayı oyun düzeni şöyle: Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda 15 Aralık Cuma günü saat 21.15'de, 16 Aralık Cumartesi, 21.15'de ve 17 Aralık Pazar 15.00'de Maksim Gorki'nin "Güneşin Çocukları" adlı oyunu sahneleniyor. Atatürk Kültür Merkezi Oda Tiyatrosunda 12 ve 13 Aralık 19.00'da 14 Aralık 18.30'da Dinçer Sümer'in yazıp yönettiği "Eski Fotoğraflar" oyunu sergileniyor. "Eski Fotoğraflar" ayrıca 16 Aralık Cumartesi 15.00'de ve 20.30'da BOLU'da, 18 Aralık da ÇORLU'da sunulacak.

ANKARA DEVLET TİYATROLARI'nın çeşitli sahnelerinde şu oyunlar sergileniyor.

Altındağ Tiyatrosunda Ülker Köksal'ın "Besleme" oyunu.

Büyük Tiyatro'da Gorki'nin "Güneşin Çocukları", 15 Aralıkta "Bir Ölünün Toplumsal Anatomisi"

Küçük Tiyatroda, Haldun Taner'in "Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım," ve 14-15 Aralıkta İngiliz Mim Tiyatrosunun gösterisi.

Yeni Sahne, Lorca'nın "Eskicinin Tazesi" ve Ali Bey'in "Ayyar Hamza"

İSTANBUL Harbiye Şehir Tiyatrosunda: 1-VATANSEVERLER. Çarş., Perş, 21.00, C.tesi 15.30-18.30'da, 2-YARIN BÜTÜN DÜNYA, C.tesi 15.30-21.00, Cuma 21.00

Kadıköy Şehir Tiyatrosunda: 1-AMERİKAN FUTBOLU, Çarş. 15.30-19.00, Pazar 15.30'da, 2-AYAK-BACAK FABRİKASI. Cuma, Pazar 19.00, C.tesi 15.30-19.00'da

Üsküdar Şehir Tiyatrosunda: 1-ÖLÜ KENTİN NABZI. Cuma, Pazar 15.30-19.00. C.tesi, P.tesi, 19.00'de, 2-ALMANLAR. Salı, 19.00'da, 3-LEKE-ÇİZGİ-BENEK (Kukla, Çocuk oyunu) Pazar 11.00'de

Tepebaşı Deneme Sahne'de: MARAT-SADE. C.tesi, Pazar 15.00, P.tesi, Salı, Cuma 21.00

Fatih Şehir Tiyatrosunda: BİZLER VE BİZLER C.tesi 18.30, Pazar 15.30-18.30, Cuma, P.tesi 21.00.

ADANA

Devlet Tiyatroları 13 Aralık Çarşamba gününden başlayarak "Cephede Piknik" ve "Gülünç Kibarlar" adlı iki oyunu sergileyecek. Bunların yanı sıra "Ali Baba ve Kırk Haramiler" adlı çocuk oyunu Adana'da altıncı kez oynayacak.

KONSER

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ'nde STANİSLAV APOLİN'in viyolensel resitali 11 Aralık Pazartesi günü saat 19.00'da müzikseverlere sunulacak.

16 Aralık günü saat 11.00'de İstanbul Devlet Senfoni Orkestrasının Şef Demirhan Altuğ yönetiminde bir konseri var. 18. Aralık saat 19.00'de da A.Soler'in gitar resitali var.

OPERA-BALE

Çağdaş Bale Topluluğu, Harbiye Şehir Tiyatrosunda gösterilerini sürdürüyor. "Carmina Burana" epik balesi sergileniyor.

KARİKATÜR

KAMİL MASARACI ve MEHMET ALTUĞ'un Ankara Belediyesi Çadır Galerisinde açtıkları "Kirlenme" konulu sergi sürüyor.

Tepebaşı Karikatür Müzesinde "Nasrettin Hoca Karikatür Yarışması"na katılan karikatürlerin sergilenmesi devam ediyor.

TOPLANTI

Avusturya Kültür Ofisi "İslam Sanatı" adlı bir toplantı düzenledi. Erns Dier'in 100. doğum yıldönümü nedeniyle düzenlenen toplantıya Prof. Dr. Oktay Aslanapa konuşmacı olarak katılıyor.

Seramik ve suluboya resim sanatçısı

RUZİN GERÇİN

"Yurdumun insanlarına duyduğum sevgiyi dile getirmek istedim"

Mert Egemen

Tanınmış ressamlarımızdan Ruzin Gerçin, Fransa'da düzenlenen uluslararası bir yarışmada 28 ülkeden gelen 800 sanatçı arasından "Büyük Ödül"ü kazandı.

Ruzin Gerçin Beyoğlu İş Bankası Parmakkapı Sanat Galerisinde bir resim ve seramik sergisi açtı. Bu sanatçının 15. kişisel sergisiydi. Sergi fuayesinde Ruzin'e bazı sorular yönelttik.

—Birçok resim ustası, suluboyada sizin erişilmesi güç bir detay ve tona vardığınızı söylüyor. Bu noktaya varıncaya değin resminizde ne gibi aşamalar oldu?

—DGSA İç Mimari Bölümü mezunuyum. Orada proje çalışmalarını suluboya ile panolara yapardım. Bu, suluboyada gelişmeme etken oldu. Bedri Rahmi Eyüboğlu hocanın etkisiyle suluboya resme başladım. Bu arada seramik üzerine köy motifleri yapıyordum. Uzun zaman sonra afiş çalışmalarım sayesinde resimde bir gelişme gösterdim. Köy motiflerini suluboya ile detaylayarak bu noktaya vardım.

—Fransa'daki uluslararası bir yarışmada "büyük ödül" aldınız. Bu olayı nasıl karşıladınız?

—Hayretler içinde kaldım. 800 sanatçı arasından birinciliği bana verdiklerinde ne yapacağımı şaşırdım. TRT ödül haberini ufacık olsun vermedi. Hiç önemsemediler. Oysa Fransa'daki en önemli ödüllerden biri bu. Başka ülkelerdeki gazeteler sütun sütun yazılar yazarken, bizimkiler duymamış gibi davrandı.

—Resminizde yurdumuzun doğal güzellikleri ve kırsal çevreler, minyatür üslubuyla işleniyor. Buna varmanızda neler etken oldu?

—Yurt ve doğa sevgisi yaşadığım yörede beni etkiledi. Yurdumun insanlarına duyduğum sevgiyi dile getirmeye çalıştım.

—Yapıtlarınızı öğrenebilir miyiz?

—Bazı yapıtların çeşitli müzelerde bulunuyor. Örneğin, Cape Town Belediye Şehir Müzesinde bir seramik panom, Avusturya Inssburck ve Brengenz Müzesinde bir suluboya resmim, İstanbul Devlet Resim ve Heykel Müzesinde bir seramik yapıtım ve İzmir Devlet Resim Heykel Müzesinde bir suluboya resmim var.

Konkur sonucu uyguladığım yapıtlarım da şunlar: Tarabya Otelindeki minyatür duvar panom, Maçka Otelindeki seramik duvar panom, Ankara Yapı ve Kredi Bankasında yemek salonu duvar panom ve İstanbul Belediye Sarayında, Başkanlık katı ve kokteyl salonundaki ikili mozaik panolarım.

Ressam Ruzin'in yapıtlarından biri

Piyanist Verda Erman yeniden Romanya'ya davet edildi

Piyanist Verda Erman başarılı konserleri nedeniyle Romen yetkilileri tarafından yeniden Romanya'ya davet edildi.

Kasım ayı sonlarında Romanya'nın Gluj, Arad ve Rirgu kentlerinde verdiği konserlerde büyük başarı gösteren Verda Erman Romen yetkililerinin daveti üzerine Bükreş ve diğer Romen kentlerinde resitaller verecek.

Mart ayında Romanya'ya gidecek olan Erman'a Bükreş Radyo ve Televizyon Orkestrası eşlik edecek.

7den 70e spor... 7den 70e spor...

Dün oynanan Fenerbahçe-Adana Demirspor karşılaşmasından bir görünüş.

1. Türkiye Ligi maçlarında

Trabzonspor 1-Zonguldakspor 0
Fenerbahçe 1- Adana D.Spor 0

1. Türkiye ligi maçlarında önceki gün ve dün yapılan karşılaşmalarda toplam 23 gol atıldı.

TRABZONSPOR: 1 ZONGULDAKSPOR: 0

TRABZONSPOR: Şener, Turgay, Necati, Hüsnü, Ahmet, Mehmet Ekşi, Yaşar, Tuncay, Necdet, Hüseyin, Mustafa.

ZONGULDAKSPOR: Birol, Hüseyin, Sadık, Turgut, Kadir, Hamdi, Volkan, Ersoy, Sinan, Ömer, İsa.

Bugün Trabzonspor kendi sahasında yaptığı karşılaşmada Zonguldakspor'u 1 - 0 yendi. Zonguldakspor karşısında Trabzonspor daha çok savunmaya önem veren bir oyun çıkardı. Maçın ilk fırsatını 5. dakidada Trabzonspor yakaladı. Mehmet Ekşi'nin frikik atışını iyi takip edemeyen Hüseyin topu kaleci Birol'a bıraktı. 24. dakikada Mustafa'nın ortaladığı topa yine Hüseyin vuramadı. 32. dakikada Mehmet Ekşi'nin ortadan getirip, Hüseyin'e verdiği topu Hüseyin kullanamadı. 44. dakikada Zonguldaksporlu Sinan kendi sahasından aldığı topla Trabzonspor ceza sahasına girdi fakat son hareketi yapamadı. İlk yarı 0 - 0 sona erdi.

İkinci yarıda ilk yarıya oranla daha hızlı oynayan Trabzonspor peş peşe ataklarla Zonguldakspor kalesini sıkıştırdı. 60. dakikada Mustafa'nın korner atışından gelen topa kafa vuran Hüseyin Trabzonspor'u 1 - 0 öne geçirdi. 62. dakikada Zonguldaksporlu Turgut'un kafa şutunu Şenol kornere çıkardı. Daha sonra yapılan ataklar maçın sonucunu değiştirmedi. Karşılaşma Trabzonspor'un 1 - 0 galibiyeti ile son buldu.

FENERBAHÇE: 1— ADANA DEMİRSPOR: 0

FENERBAHÇE: İvançeviç, Coşkun, Yenal, Erol, Cem, Tuna, Ali Kemal, Önder, Raşit, Engin, İbrahim (Bünyamin).

ADANA D. SPOR: Ahmet, Orhan, Ömer, Yavuz, Necmettin, Orhan, Savaş, Ercan, Rasin, Hüseyin, Sinan.

Fenerbahçe ilk yarıda başarılı bir oyun ortaya koyamadı. Adana Demirspor ise daha çok savunmaya önem verdi. Rasin ve Ercan'la sonuca gitmeye çalıştı. Karşılaşmanın 11. dakikasında Tuna'nın yaptığı ortaya iyi vuran Ali Kemal Fenerbahçe'yi 1 - 0 öne geçirdi. 25. dakikada Rasin İvançeviç'le karşı karşıya kald. Fakat topu kaleciye teslim etti. İlk yarı fenerbahçe'nin 1 - 0 galibiyeti ile sonuçlandı.

İkinci yarıda Fenerbahçe'nin gelişi güzel oyunu devam etti. 55 ve 75. dakikada Fenerbahçe, yakaladığı gol fırsatlarını değerlendiremedi. Maç 1 - 0 Fenerbahçe'nin galibiyeti ile sona erdi.

ALTAY: 1 — BEŞİKTAŞ: 0

İzmir Atatürk Stadı'nda oynanan karşılaşmada Altay Mustafa 2'nin 19. dakikada attığı golle Beşiktaş'ı 1 - 0 yendi.

ALTAY: Alptuğ, Sabahattin, Bilal, Zafer, Mitat, Şeref, Mustafa 2, Nevruz, Bora, Akif, Mustafa 1.

BEŞİKTAŞ: Rasim, Kemal Batmaz, Tahsin, Nezihi, Ali, Yaşar, Atakan, Samet, Paunoviç, Kemal Kılıç (Atik), Şaban.

DİYARBAKIRSPOR: 2— SAMSUNSPOR: 0

DİYARBAKIRSPOR: Cihat, Sedat, K.Mustafa, Ergun, Faruk, Ayhan Reşit, Recai, Vehbi, B.Mustafa, Nurettin.

SAMSUNSPOR: Fazlı, Necati, Şendoğan, Ercüment, Cazip, Hamdi, Sinan, Necdet, Adem, Naim, Şükrü.

GOLLER: Dakika 37 (Penaltıdan), dak. 82 Reşit.

ESKİŞEHİRSPOR: 3— KIRIKKALESPOR: 2

GOLLER: Dakika 5 B. Burhan (Esk. Spor), dak. 32 Nejat (Esk. S), dak. 48 Mehmet (Kırıkkale), dak. 65 Halil (Kırıkkale), dak. 71 Tayfun (Esk. S)

ADANASPOR: 3— ORDUSPOR: 2

GOLLER: Dakika 28 Mahmut, (Ordu), dak. 43 Özer penaltıdan (Adana), dak. 47 Gani (Adana), dak. 53 Murat (Adana), dak. 89 Mahmut (Ordu).

BURSASPOR: 1— BOLUSPOR: 0

GOL: Dakika 31 Tacettin.

PUAN CETVELİ

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Trabzon	14	7	7	0	18	1	21
Fenerbahçe	14	7	5	2	24	11	19
Galatasaray	13	6	5	2	15	5	17
Diyarbakır	14	7	3	4	14	13	17
Altay	14	6	4	4	22	14	16
Beşiktaş	14	6	4	4	16	9	16
Adanaspor	14	6	4	4	20	15	16
Esk.Spor	14	4	8	2	15	12	16
Göztepe	14	5	5	4	16	23	15
Ordu	14	5	3	6	10	12	13
Adana D.Spor	14	4	4	6	10	17	12
Samsunspor	14	3	5	6	8	14	11
Boluspor	14	3	4	7	12	16	10
Kırıkkale	14	2	4	7	5	26	8
Zonguldak	14	2	3	9	6	15	7
Bursaspor	13	1	4	8	5	18	6

İkinci Türkiye Ligi toplu sonuçları

ANKARAGÜCÜ: 3 — VEFA: 0
GOLLER: Dak. 34, 65 Halis, Dak. 52 Sadık.
TİRESPOR: 0 - SEBAT GENÇLİK: 0
TEKİRDAĞSPOR: 2— SİVASSPOR: 0
GOLLER: Dakika 17 Attila, dak. 56 Cavit.
SAKARYASPOR: 0 —KONYA İD. YURDU: 0
AYDINSPOR: 2- ELAZIĞSPOR: 0
GOLLER: Dakika 50 Ahmet, dak. 63 Hürriyet.
İSPARTASPOR: 1 - BEYKOZ: 0
GOL: Dak. 63 Salim.

Fenerbahçe-Ziraat Fakültesi karşılaşmasında bir pota altı mücadelesi

Deplasmanlı Basketbol Liginde

Efes Pilsen 90-DSİ Spor 61
Fenerbahçe 76-Ziraat Fakültesi 74

EFES PILSEN 90 - DSİ SPOR 61

SALON: Spor Sergi Sarayı.

EFES PİLSEN: Doğan (14), Hakan (6), Erdem (0), Mehmet (26), Jeffery (21), Cengiz (5), Bily (8), Ömürden (2), Şensal (0).

DSİ SPOR: Buzz (8), Timur (10), Aydın (10), Erdinç (4) Bekir (10), Azmi (2), Mete (4), Koray (9), Polat (4).

İLK YARI: 45 - 33 Efes Pilsen lehine.

FENERBAHÇE: 76 - ZIRAAT FAKÜLTESİ: 74

SALON: Spor ve Sergi Sarayı

FENERBAHÇE: Knezjeviç (30), Majak (1), Fenhan (10), Ömer (17), Halil (8) Hakan (3), Osman (9).

ZİRAAT FAKÜLTESİ: Ali (15), Ercüment (17), Leon (8), Levent (7), Hamza (0).

İLK YARI: 45-41 Ziraat Fakültesi lehine.

Kurumlararası Judo Birinciliği sona erdi

Ankara Yaşar Doğu Spor Salonunda yapılmakta olan kurumlararası judo birinciliği final karşılaşmalarıyla sona erdi.

Finalde Ankara Karagücü'nü 5 - 2 yenen İstanbul Demirspor takımı şampiyon oldu.

Müsabakalar sonunda ilk üçe giren takımlar şöyle:

1— İstanbul Demirspor 2— Ankara Karagücü, 3 —İskenderun Demir Çelik ve Ankara Jandarmagücü.

Balkan Voleybol Şampiyonasında Vinyleks, Vardar'ı 3-1 yendi

VİNYLEKS: Dünya, Selim, Can, İsmet, Faruk, K.Selim, Şükrü Levent, Ertuğrul.

VARDAR: Doçkır, Tasevski, Zarirovski, Kuzmanovsk, Sirbinovse, Mitrevski, Tirpkovski, Malinovski

SETLER: 15/11, 9/15, 15/8, 15/2

AVRUPA ŞAMPİYON KULÜPLER ŞAMPİYONASI VOLEYBOL TURNUVASINDA MUHAFIZGÜCÜ: 0—HUTNİK: 3

Ankara'da oynayan Avrupa Şampiyon Kulüpler Şampiyonası Voleybol Turnuvası ikinci tur ilk maçında rakibi Hutnik'e 3-0 yenildi.

Deplasmanlı Voleybol Liginde

DSİ Spor İETT'yi 3-0 yendi

İETT 0 - DSİ SPOR 3

SALON: Anadolu Spor Sitesi

İETT: Erol, Ali, Osman, Bülent, Mete, Ertan, Hidayet, Turan, Suha, Sedat.

DSİ SPOR: Kahraman Burhan, Necdet, Muhsin, Serdar, Özdemir.

SETLER: 9/15, 7/15, 9/15

SSK 3 - GALATASARAY 1

SALON: Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu

SSK: Doğan, Harun, Pentenev, Merve, İlker, Ayhan,

GLATASARAY: Ender, Ahmet, Levent, Korkut, Recep,

SETLER: 17/15, 15/5, 4/15, 15/8

İstanbul Yıldızlar Halter Bölge Birinciliğinde yeni Türkiye rekorları kırıldı

İSTANBUL (THA) İstanbul Bölgesi faaliyet programında yer alan Yıldızlar Halter Bölge Birinciliği müsabakaları dün yapılan karşılaşmalarla sona erdi. 25 haltercinin katıldığı müsabakalarda yeni Türkiye rekorları kırıldı.

44 kiloda İsa Çorakyer 58.5 kilo ile silkmede, 48.5 kiloda Erdoğan Tuksavaş 68.5 kilo silkmede yeni Türkiye rekoru kırdılar.

İstanbul 1. Amatör Küme maç sonuçları

MALTEPESPOR: 1 K.AYASOFYA: 1
MECİDİYEKÖY: 2— BAĞLARBAŞI: 1
GALATASARAY: 2— DEMİRSPOR: 2
KARAGÜMRÜK: 2— PENDİK: 0
BEYKOZ: 1— ÇIRÇIR: 0
GEDİKPAŞA: 2— MALTEPE GENÇ: 1
İSTİKLAL: 0— MURADİYE: 0
A.HİSARI: 2— İSKENDERPAŞA: 0
GALATA: 0— CİBALİ: 2
ÖZENSPOR: 3— ORTAKÖY: 4
YEDİKULE: 3— EYÜP: 1
SİRKECİ: 3— DAVUTPAŞA: 0
HALİÇ: 2— EMİRGAN: 0

Mısır Bisiklet Turunda Türk Takımı, genel sıralamada birinci durumda bulunuyor

ANKARA (AA) Mısır'da yapılmakta olan uluslararası bisiklet turunda Türk bisikletçileri başla bulunuyor.

Kahire'den ulaşan haberlere göre 100 kilometrelik Giza - Fayyum birinci etabını Türk takımı kazandı.

Bireysel sıralamada ilk sıraları Türk bisikletçileri aldılar. Elde edilen sonuçlar şöyle:

1— Nurettin Kirpiksiz, 2— Şendoğan Yörük, 3— Hasan Can, 4— Tevfik Erdoğdu, 5— Sadi Ebesek

Genel takım sıralamasında Türk Milli Takımı 5.22.00 saat ile birinci, Mısır A takımı 5.26.30 ile ikinci, Mısır B takımı 5.29.11 ile üçüncü durumda bulunuyor.

Dr. Necdet Bulut'un cenazesi...

(Baştarafı 1. Sayfada)

katılanlar arasında Adalet Bakanı Mehmet Can, İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, DPT Müsteşarı Bilsay Kuruç, CHP'li bazı parlamenterler, TİP Genel Başkanı Behice Boran'da bulundu. Bu arada ODTÜ öğretim üyeleri de cenazeye siyah cübbeleriyle katıldılar.

Cenaze töreninde bir konuşma yapan TİP Genel Başkanı Behice Boran Necdet Bulut'u ve tüm devrim şehitlerini mücadelelerinde ve nihai zaferde yaşatacaklarını belirterek şunları söyledi: "Faşist terörün bilim adamlarımızı ardı ardına hedef alması sebepsiz değil. Faşizm ve tüm gericilik sömürüsüz, özgür ve eşit bir düzene düşman olduğu kadar, bilimin aydınlığına ve akılcılığına da düşmandır."

Konuşmadan sonra Tandoğan Alanına kadar topluluk tarafından getirilen cenaze buradan yakınları ve TİP'liler tarafından alınarak Karşıyaka Mezarlığına getirilerek toprağa verildi.

● Öte yandan TMMOB'a bağlı İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Medet Özbek KTÜ Öğretim Görevlisi Dr. Necdet Bulut'un ölümü ile ilgili olarak verdiği demeçte "Hükümetin faşist saldırılar karşısında aciz kaldığını" öne sürerek, "Hükümet bu cinayetlerden sorumludur" dedi.

● Öte yandan TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Samsun Şubesinin bombalanması üzerine bir bildiri yayınlayan Oda Başkanı Dr. Ali Karabulut "Faşistler tarihin her döneminde olduğu gibi, bugünde yenilgiye uğrayacaklardır" dedi.

● Ankara'nın Aktepe semtinde iki gündür süren saldırılar sonunda Mehmet Ali Bıyık (Ali Can) isimli bir devrimci kurşunla yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

30-40 kişilik bir grup halinde gelen ve mahalle halkı tarafından püskürtülen faşistlerin bir gün önceki saldırısında yaralanan olmamıştı. Dünkü olaydan sonra mahalleye gelen polis saldırıyı protesto eden halkı copladı ve Melik Doğan isimli bir devrimciyi gözaltına aldı.

Türközü bağlarında Kemal Demir ve Hüseyin Gönül adlı iki kişi, kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralanarak kaldırıldıkları hastanede öldü. Yetkililer, öldürülen iki kişinin sağ eğilimli olduğunu bildirdiler.

İSTANBUL'DA

Şehremini'de bir bakkal dükkanına giren iki kişi dükkanda müşteri olarak bulunan iki öğrenciye "Siz komünist misiniz, faşist misiniz?" diye sorarak öğrencilere tabanca ile ateş ettiler. Açılan ateş sonucu İTÜ öğrencisi Hüseyin Özturan öldü, İTİA öğrencisi Ali Doyuran yaralandı. Çapa Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılan yaralı öğrenci verdiği ifadede kendilerine ateş eden kişilerin komando olduğunu belirtti.

● Sarayburnu Ahırkapı Feneri yakınlarında dün denizden bir erkek cesedi çıkarıldı. Cesedin, 50-55 yaşlarındaki bir şahsa ait olduğu ve boğulma sonucu öldüğünün saptandığı açıklandı.

● Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekanlık Odasına dün gece patlayıcı madde atıldı. Dekanlık odasında büyük çapta maddi hasara yol açan patlamada ölen ya da yaralanan olmadı.

● Taksim'de dün akşam duvarlara slogan yazan Cevdet Aşkın ve Berna Ersoy adlı öğrenciler polis tarafından gözaltına alındı.

● Kartal Maltepe'de bir nakliyeci ile berber dükkanına önceki gece atılan patlayıcı maddeler dükkanlarda geniş hasara yol açtı.

● MHP Kocamustafapaşa lokaline önceki gece 4 kişi tarafından tabanca ile ateş edildi.

● Saraçhane'de duvarlara İran olayları ile ilgili afiş asan 6 Akıncı polis tarafından yakalanarak gözaltına alındı.

● Bakırköy Halkevinde İGD'lilerle Halkın Kurtuluşçuları çatıştı, olayın nedeni öğrenilemedi.

KAYSERİ'DE

Dört gün önce faşistler tarafından kaçırılan ortaokul öğrencisi dün öldürülmüş olarak bulundu. Dedeman Akşam Ortaokulu öğrencisi Atilla Kaytancı, dört gün önce okul çıkışında iki faşist tarafından kaçırılmıştı. Atilla Kaytancı dün yazı bağları semtinde 18 yerinden kurşunlanarak öldürülmüş durumda bulundu.

Yetkililer, olayla ilgili olarak bir kişinin gözaltına alındığını ve kimlikleri saptanan iki kişinin ise arandığını belirttiler.

ANTALYA'DA

TSİP Merkez İlçe Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Çelik'i ağır yaralayan kişilerin Büyük Ülkü Derneği üyesi Emin Kurttepe ve İmam-Hatip Lisesi öğrencileri Bayram Ali Keleş, Tahir Keleş, Osman Nalbant ve Ahmet Arslan oldukları belirlenerek yakalandılar.

ELBİSTAN'DA

Önceki gün Elbistan Cezaevinde tutukluları ziyarete gelenlere ateş eden 4 faşistin kimlikleri saptandı. Yapılan soruşturma sonunda, otomobilden ziyaretçilere ateş edenlerin Mehmet Öztürk, Recep Aktaş, Yaşar Ünal, ve Celalettin Kurt oldukları saptandı. Sanıklardan Mehmet Öztürk dün yakalanarak sevkedildiği mahkemece tutuklandı. Diğer sanıklar hakkında da gıyabi tutuklama kararı verildi.

BURSA'DA

DİSK tarafından düzenlenen ve çeşitli kuruluşların katıldığı "pahalılığı, ırkçı şöven baskıları, faşizmi ve emperyalizmi" protesto mitingi ve yürüyüşü dün Bursa'da yapıldı.

ADANA

Ziyapaşa Mahallesinde önceki gece İsmail Kalamış adlı kişinin kahvehanesine patlayıcı madde atıldı. Patlama kahvehanede büyük hasara yolaçtı.

Faşist katiller tarafından katledilen

Arkadaşımız Baki Angın, Alibeyköy'de de yapılan bir toplantı ile anıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

Elazığ'da dört yurttaş ile birlikte faşist katiller tarafından öldürülen gazetemiz çalışanlarından Baki Angın, TİKP Eyüp ilçesinde dün düzenlenen bir törenle anıldı.

Saat 15.00'de düzenlenen toplantıya Alibeyköy'de çalıştığı dönemde birlikte mücadele ettiği arkadaşları, oturduğu çevredeki dostları ve Aydınlık gazetesinde çalışanlar katıldılar. Toplantıda Baki'nin mücadelesi ve özellikleri üzerinde duruldu. Konuşmacılar Baki'nin Kontrgerillaya, faşistlere, revizyonistlere ve sahte solculara karşı kararlı mücadele azmini vurguladılar.

Yüksek...

(Baştarafı 1. Sayfada)

İki gün sürecek Yüksek Askeri Şura olağanüstü toplantısında, askerlik süresinin kısaltılması, böylece silah altındaki asker sayısının azaltılması konusunun yanısıra disiplin mahkemelerinin kurulması ve askeri yargıda değişiklikler ve öteki bazı askeri konuların gündeme alındığı belirtiliyor.

Toplantıya Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Ordu Komutanları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Yüksek Askeri Şura üyeleri ve Donanma Komutanı katılıyor.

KAYIP İTÜ Mühendislik Mimarlık Fakültesi Kimya Bölümü 1976 Ekim dönemi mezunu olduğumu gösterir 3932 sayılı 20 Temmuz 1977 tarihli mezuniyet belgemi zayi ettim, yenisini alacağımdan hükümsüzdür.

Murat GÜRLER

Konuşmacılar anarşinin kaynağının iki süper devlet...

(Baştarafı 1. Sayfada)

noktasında birleştiler ve MHP ile Rusya taraftarı akımları suçladılar. Yine bütün konuşmacılar Sovyetler Birliği'nin ülkemizdeki bölücü faaliyetine dikkat çektiler, anarşiyi önlemek için özgürlüklerin kısıtlanmasına taraftar olmadıklarını belirttiler. Toplantıya destekleme mesajları gönderenler arasında Cumhuriyet Senatosu Başkan Vekili Cengizhan Yorulmaz, Adalet Bakanı Mehmet Can ve Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi de bulunuyordu. Türkiye İşçi Köylü Partisi Başkanı Doğu Perinçek'in, AP Senatörü ve eski Emniyet Genel Müdürü Ömer Naci Bozkurt'un Hukuk ve Siyasal Bilgiler Fakültelerinden bazı öğretim üyelerinin ve bazı CHP ilçe yöneticilerinin de izlediği açık oturum başarıyla sona erdi.

"HERKESİN FİKİRLERİNİ SERBESTÇE SÖYLEYEBİLDİĞİ BİR ORTAM YARATMAK İSTİYORUZ"

Bahçelievler'de üslenen komandolar açık oturumdan önce Arı Sinemasının civarında halka baskı yaparak, toplantıya katılmaya gelenleri engellemeye çalıştılar. Otobüs duraklarında pusu kuran komandolar bir grup devrimciye saldırdılar ve iki kişiyi yaraladılar. Ancak MHP'lilerin bütün çabaları boşa çıktı. Toplantı başladığında 2000'e yakın dinleyici Arı sinemasını doldurmuştu. Toplantı salonunda M.Kemal Atatürk'ün, "Fikirler cebr-ü şiddetle, top ve tüfekle asla öldürülemez" sözleri yer alıyordu.

Toplantıyı yöneten gazetemiz sahibi Ferit İlsever açış konuşmasında herkesin fikirlerini özgürce savunabileceği bir ortam yaratmak istediklerini, bu açık oturumun da bu yolda atılmış bir adım olduğunu söyledi. Gazetemizin bundan sonra da bu tür açık oturumlar düzenlemeye devam edeceğini belirtti.

Bu açık oturuma katılarak özgür bir tartışma ortamı yaratma yolunda katkıda bulunan konuşmacılara ve bütün dinleyicilere teşekkür eden Ferit İlsever sadece böyle bir toplantı düzenlemenin dahi anarşiye indirilmiş bir darbe olduğunu belirtti. İlsever, dinleyicileri, toplantı salonundaki özgürlük havasını bütün Türkiye'ye yayma konusunda çaba sarfetmeye çağırdı.

İLK SÖZ ÖRSAN ÖYMEN'İN

Konuşmacılardan Örsan Öymen, Amerika'nın, CIA kuramcılarının Türkiye'deki faaliyetlerine değindi. "Sağ terörün" 1968-70'lerde sokağı işgal etmekle işe başladığını belirten Öymen, daha sonra 1976'larda, MC hükümetleri döneminde devleti işgal etmeye giriştiğini anlattı. Öymen bu amaçla komando kamplarının kurulduğunu ve bu faaliyetlerin devletin, zamanın iktidarının bilgisi dahilinde olduğunu söyledi. Örsan Öymen, Amerika'nın Türkiye üzerindeki bu tür faaliyetlerini bugün de sürdürdüğünü belirterek sözlerini tamamladı.

ARCAYÜREK: "AMERİKA ANARŞİNİN KAYNAĞI DA, RUSYA DEĞİL Mİ?"

İkinci konuşmacı Cüneyt Arcayürek Öymen'in görüşlerine değinerek, Amerika anarşinin kaynağı da, Rusya değil mi?" diye sordu. Sovyetler Birliği'ni ve Türkiye'deki uzantılarının da anarşiyi yarattığını söyleyen Arcayürek, aslında anarşinin sadece iki kişinin birbirine silah çekmesinden ibaret olmadığını, bu olayın bütün devlet kuruluşlarını, hatta parlamentoyu bile sardığını söyledi. Arcayürek, hükümetin anarşiyi önlemek gerekçesiyle hazırladığı yasa tasarılarına karşı çıktı ve özgürlüklerin kısıtlanamayacağını savundu.

HÜSAMETTİN ÇELEBİ'NİN KONUŞMASI

Daha sonra söz alan Hüsamettin Çelebi, anarşinin kaynağının Amerika'nın yanısıra Sovyetler Birliği, de olduğunu söyledi. Gazetemizde, yayınlanan, Bizim Radyo'nun devrimcileri "Fizik olarak ortadan kaldırmakla ilgili haberini de okuyan Çelebi, fiziki olarak ortadan kaldırmak öldürmek demektir. İşte anarşinin kaynaklarından biri de bunlardır" dedi. Çelebi, Sovyetler Birliği'nin doğuda kışkırttığı bölücülük akımlarına özellikle dikkat çekti. Türkiye'nin doğusu ile batısı arasında bir fark olmadığını söyleyen Çelebi, "ne Mutlu Türküm Diyene" diyen herkes Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşıdır" dedi. Hüsamettin Çelebi Doğu meselesiyle ilgili görüşlerini belirtirken, "bazı kimselerin devletin güçlü olduğunu anlamaları gerekir" şeklinde konuştu.

Hüsamettin Çelebi konuşmasının sonunda anarşiyi yaratan diğer iki akımın da komünizm ve faşizm olduğu görüşünü savundu. Sağdaki terör kaynağının geçmişte bir tehlikeyi önlemek amacıyla, ortaya çıktığını söyleyen Çelebi, daha sonra kendisinin de tehlike haline geldiğini belirtti. Günaydın gazetesi yazarı 141, 142 ve 163. maddelerin kaldırılmasına taraftar olduğunu, fakat Türkiye'de komünist partisi kurulmasının bir Anayasa değişikliği sorunu olduğunu söyledi.

YURDAKUL: "ANARŞİNİN KAYNAĞI MHP, KONTRGERİLLA VE SAHTE SOLCULAR"

Gazetemiz yazarı Doğan Yurdakul, konuşmasında özellikle sahte solcuların ve Kontrgerillanın yarattığı anarşi üzerinde durdu. Devrimci kisvesiyle ortaya çıkan sahte solcuların revizyonistlerle ve Moskova'yla bağlantısı olduğunu, bunların bir ayaklarının da Kontrgerillada bulunduğunu belirtti. Yurdakul sahte solcuların halka ve devrimcilere karşı nasıl tertip ve saldırılara giriştiklerini örneklerle anlattı. Hükümetin halkın özgürlüklerini kısıtlayıcı tedbirlerine karşı çıkan Yurdakul, Ecevit hükümetini Kontrgerillanın üzerine gitmemekle suçladı.

Doğan Yurdakul, hükümetin iki süper devlete karşı teslimiyetçi bir siyaset izlediği sürece, anarşiyi önlemesinin mümkün olmadığını da belirtti.

Yurdakul, Sovyetler Birliği'nin doğu bölgemizde kışkırtıcı faaliyetler yürüttüğüne dikkat çekti ve bölücülüğü önlemenin ve iki milliyetten halkın birliğini sağlamanın yolunun bu bölgedeki halka özgürlük ve eşitlik tanınmasından geçtiğini söyledi.

TARTIŞMALAR

Daha sonra, konuşmacılar kendilerine yöneltilen soruları cevapladılar. Örsan Öymen, Ferit İlsever'in, "konuşmanızda anarşinin kaynağı olarak sadece Amerika'dan söz ettiniz, diğer konuşmacılar Amerika'nın, yanısıra Sovyetler Birliği'nin de Türkiye'de anarşiyi kışkırttığını söylediler. Sizin bu konudaki görüşleriniz nelerdir?" şeklindeki sorusunu şöyle cevapladı:

"Tabii ki, Türkiye'deki anarşide kuzey komşumuzun da parmağı olmadığı söylenemez" Öymen daha sonra Sovyetler Birliği'nin solda anarşiyi körüklediği görüşüne katıldığını ifade etti.

Hüsamettin Çelebi kendisine Kontrgerilla ile ilgili olarak yöneltilen bir soruyu cevaplarken, devlet kuruluşlarının karşıya alınmasına taraftar olmadığını, fakat bunların içinde suç işleyenler olduğu zaman hükümetlerin sorumlu tutulması gerektiğini söyledi. Arcayürek ise aynı soruyu "Ben bu konuyu 1974'de ortaya attım. O günlerde Faik Türün'le yaptığım röportaj konusunda hükümet sessiz kaldı. Hükümet zamanında suçluların üstüne yürüseydi, bugünkü olaylar olmazdı. İşkenceye karşıyım. Bütün işkencecilerden hesap sorulmasını istiyorum" diye cevapladı:

Örsan Öymen'in ve Cüneyt Arcayürek'in cevapları dinleyicilerin alkışlarıyla karşılandı.

Konuşmacılar bu arada "Kanatlı-78" tatbikatı konusunda da tartıştılar. Hüsamettin Çelebi bu konudaki bir soruyu "devlet her yerde tatbikat yapar. Niçin doğuda yapılınca bu kadar gürültü çıkarılır? İçişleri Bakanının tatbikatla ilgili açıklaması ayıp olmuştur." diye cevapladı.

Aynı konuda Örsan Öymen dinleyicilerin coşkun alkışlarıyla karşılanan şu konuşmayı yaptı: "Dersim isyanında doğu halkına yönelen harekatın bir komutanının da adı verilerek yapılan bu tatbikata karşıyım. Bütün Cumhuriyet Hükümetleri doğuyu ihmal etmişlerdir. Doğu'daki halka özgürlükler tanınmalıdır."

Konuşmacılar dinleyicilerden gelen çeşitli soruları da cevapladılar.

Açık oturumun sonunda Ferit İlsever, konuşmacıların birleştikleri ve birleşmedikleri noktaları özetledi. Toplantının halkımıza yaraşır bir olgunlukla geçtiğini belirtti ve bu salondaki havanın bütün yurda götürülmesi önerisini tekrarladı.

Vietnam'ın...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yosu başkent Pnom Pen'den yaptığı yayında, Mekong deltasının batı kesimlerinde devrimci hükümetin bütün duruma tamamen hakim olduğunu bildirdi.

Ajanslar, Vietnam kuvvetlerinin, Kamboçya'nın Kampong Cham eyaletinin doğu bölgelerine, ayrıca da Kratie, Mondolkiri ve Ratankiri bölgelerine karşı sürdürdüğü saldırıları yoğunlaştırdığını belirtiyor.

VİETNAM İKİ ÇİN BALIKÇI GEMİSİNE ATEŞ AÇTI: BİR ÇİNLİ ÖLDÜ

Yeni Çin Haber Ajansı dünkü bülteninde, Vietnam'ın iki Çin balıkçı gemisine saldırarak bir balıkçının ölümüne yol açtığını bildirdi. Vietnam'ın kanlı bir tahriki olarak değerlendirilen bu olay, Güney Paisuyen adası açıklarında meydana geldi.

5 Vietnam gemisinin bölgede avlanmakta olan iki Çin gemisini kuşatarak birdenbire ateş açmaya başladığını aktaran Yeni Çin Haber Ajansı gemi başteknisyeni Şi Şing'in aldığı yaralar sonucunda öldüğünü bildirdi. Limana dönen Çin gemilerinde 25 tane mermi kovanı bulundu.

İstanbul'da...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ki mücadeleyi broşür gazete, kitap dağıtarak anlatan İranlı öğrenciler Ayetullah Homeyni'nin sözlerinden derledikleri bir de bildiri dağıttılar. Bildiride Ayetullah Homeyni "Amerika, Rus'ya İngiltere'nin Şah'ı desteklemeleri kendi çıkarları içindir. Bu boş sözlerden korkmayın, korkmuyorsunuzda, Tarih gösteriyor ki hiçbir kudret halkın kalbindeki hürriyet ve bağımsızlık ateşini söndüremedi. Rus Yeni Çarları (15 Hordat)da yani bugün Şah'ın cinayetlerini desteklemiştir. Amerikan emperyalizminin içyüzü açığa çıkmıştır.

Kendi gücümüze dayanarak doğu ve batıdan gelecek saldırılara, zulümlere, karşı birlik olalım, bağımızı daha da sağlamlaştıralım.

Şah'ın yok edilmesi için din adamları, partiler ve ordu birbiriyle sağlam ve doğru ilişki kurarak hep birlikte hareket edin. İran milleti Şah'la hiçbir zaman barışmayacak. Barıştan kim söz ederse haindir" diyor.

DOĞUM

Oğlumuz GALİP ÜSTÜN'ün doğumunu dostlara müjdeleriz.

Seher-Soner YEŞİLOVA

İstanbul...

(Baştarafı 1. Sayfada)

İstanbul Emniyet Müdürü Kozakçıoğlu, anarşiyle ilgili çeşitli soruları cevaplarken terörizmi önleyemeyeceğini öne sürdüğü bazı tedbirler üzerinde durdu. Kozakçıoğlu şöyle dedi:

"Türkiye'de terörizmle mücadelenin yapılabilmesi için gözaltında bulundurma süresinin uzatılması gerekmektedir. Polise bu yetkiyi tanımak lazımdır. Sık sık kullanılmasa dahi, ihtiyaç duyulduğu anlarda altını çizerek söylemek isterim, iyi niyetli kullanılmak üzere polisin gözaltında bulundurma süresinin uzatılması lazımdır.".

Polisin çeşitli alanlardaki yetkilerinin artırılması gerektiğini öne süren İstanbul Emniyet Müdürü, bazı yerlerin ve kişilerin dokunulmazlıklarının kaldırılmasını da istedi ve "Polise bazı yerlerin ve kişilerin aranması konusunda da yetki verilmelidir" şeklinde konuştu. Kozakçıoğlu İstanbul polisinin en son teknik araç ve gerçlerle donatılmasını, yeni polis okulları açılmasını da istedi.

İstanbul'daki polis sayısının yetersiz olduğunu bu yüzden olaylarda yeterince etkinlik gösteremediklerini öne süren emniyet Müdürü "180 bin nüfuslu Erzurum'da 600 polis görev yaparken 1 milyona yakın kişinin barındığı Kadıköy'de 200 polisin bulunması yetersizdir. Bu yetersizlik giderilmelidir" dedi.

İstanbul Emniyetindeki siyasi şubenin 2. Şubeden alınan 180 polisle son dönemde güçlendirildiğini bildiren Kozakçıoğlu İstanbul'da şu anda anarşik ve siyasal olaylar Birinci ve İkinci Şube ekipleri tarafından müştereken izlenmektedir" dedi.

İstanbul Emniyet Müdürü bankaların korunması ve banka paralarının taşınmasının Emniyete yük olduğunu, bu işleri görecek özel "güvenlik örgütleri" kurulması ve özel kuruluşların güvenlik örgütleri vasıtasıyla devlete yük olmadan işlerini görmesi gerektiğini de sözlerine ekledi.

Altun...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ye müdahale ederek Genel Başkan ve Samsun Milletvekili Ahmet Altun ile Genel Başkan Yardımcısı Adana Milletvekili Nedim Tarhan'ı istifaya zorladığı bildiriliyor. Nedim Tarhan ve taraftarları Rusya'ya yakın bir çizgi izleyerek Köy-Koop içinde birliği bozucu çalışmalara girişmişler, bunun sonucu olarak da yönetim Kurulu kararı ile bunların etkin oldukları kooperatif birliklerinin üyeliği askıya alınmıştı. Ahmet Altun Başkanlığındaki Genel Yönetim Kurulunun bu kararına karşı, mahkemeye başvuran Tarhan ve arkadaşları tedbir kararı aldırmışlardı.

Çatışmanın büyümesi ve iki milletvekilinin birbirine açıkça tavır alması, üzerine, CHP Genel Merkezinin duruma müdahale ederek her iki milletvekilinin yönetimden istifasını sağladığı ve anlaşmazlığın çözümü için de erken bir tarihte olağanüstü genel kurula gidilmesini istediği öğrenildi.

Bu durum karşısında Köy-Koop'un yönetim Kurulu bu ayın 18'inde toplanarak olağanüstü genel kurulun tarihini saptayacak. Genel Kurul'un Ocak ayı içinde yapılması bekleniyor.

Genel Kurulun öne alınması üzerine Nedim Tarhan ve taraftarlarının çalışmalarını hızlandırdıkları öğrenildi. Tarhan'ın bu amaçla Kırklareli Kooperatifler Birliği Genel Kuruluna katılmak için Kırklareli'ne gittiği belirtildi.

Buna rağmen Nedim Tarhan ve arkadaşlarının Moskova'ya yakın politikasının Köy-Koop içinde geniş tepkiye yol açtığı, bu yüzden de Ocak ayında yapılacak Genel Kurulda, bu durumunu kaybedeceği hesap ediliyor.

İran'da...

(Baştarafı 1. Sayfada)

mişti. Kortejin uzunluğu 30 kilometreyi aşıyordu.

Bu arada askerlerin kentin içinde görülmediği, ancak Şah'ın sarayı etrafında yığıldığı görüldü.

Yürüyüşe yüzbinlerce kadın katıldı. Kadın göstericilerin Şah rejimine karşı cesaret ve atılganlıkla yürüdükleri dikkat çekti.

Sıkıyönetime göre üç kişinin bir araya gelmesi yasakken milyonlarca kişinin gösteri yapması Şah'ın artık sonunun geldiği şeklinde yorumlanıyor.

YÜRÜYEN SADECE TAHRAN MI?

Dini muhalefet liderlerinin ve "Ulusal Cephe Partisi"nin çağrısı üzerine tüm İran halkı, sadece Tahran'da değil, bütün diğer kentlerde de büyük gösteri yürüyüşleri düzenledi. kutsal Kum kentinde, Şiraz, İsfahan Abadan, Tebriz, Meşhed, Mahabad'da halkın büyük coşkuyla katıldığı gösterilerde, Şah rejimi lanetlendi. Gösterilerde de "Şah'a Ölüm". Zafer yakındır" sloganları haykırıldı. Bu kentlerde de gösteri yürüyüşleri, Tahran'daki gösteriyle aynı saatlerde başladı.

İMAM MEHDİ RUHANİ ŞAH'I TAHTTAN ÇEKİLMEYE ÇAĞIRDI

Avrupa'daki Şiilerin dini lideri İmam Mehdi Ruhani Cumartesi günü Paris'te bir bildiri yayınlayarak Şah'ı tahttan çekilmeye çağırdı. Bugüne kadar uzlaşıcı bir tutum izleyen Ruhani, Şah'a gönderdiği mesajda şöyle söyledi: "İran halkı artık bir diktatör tarafından ve baskı altında yaşamak istemiyor". Siz gittikten sonra İran'da bir siyasal boşluk doğacağı da doğru değildir. Asıl sizin iktidarda kalmanız bir siyasal buhran doğuruyor"

YABANCILARIN KAÇMASI İÇİN HAVAALANI KAPATILDI

Halk Muhalefet hareketinin son derece yükselmesi karşısında, başta Amerikan askeri uzmanlarının eşleri ve çocukları ile diğer siviller ülkeyi hızla terkediyorlar. Bu yüzden meydana gelen kargaşayı önlemek için, Tahran Havaalanı trafiğe kapatıldı. Havaalanı sadece İran'dan kaçanlar için kullanılıyor.

ALANDA YAPILAN MİTİNG

8 koldan Tahran Alanına giren başkent halkı, henüz bütün yürüyüşçüler alana girmemişken, muhalefet liderlerinin yaptıkları konuşmaları dinlediler. Yüzbinlerce insanın oluşturduğu sel arasında ve "Bağımsızlık bağımsızlık" haykırışları içinde, kürsüye çıkan Ulusal Cephe ve dini muhalefet liderleri, Şah rejimini ve emperyalizmi lanetleyen coşturucu konuşmalar yaptılar. Halkın büyük bir olgunlukla dinlediği, konuşmalar sık sık "Şah'a ölüm, Zafer yakındır" sloganlarıyla kesildi. Ayetullah Talegani'nin en önde başlattığı yürüyüş sırasında, Şah rejiminin kitlenin arasına kışkırtıcılar veya sahte solcular sokması da engellendi.

DUYURU

Sendikamız, S.S.Kurumu Fatih Bölge Müdürlüğü, S.S.Kurumu Cibali Sigorta Ödeme Bürosu, S.S.Kurumu Bayrampaşa Sigorta Ödeme Bürosu, S.S.Kurumu Eyüp Sigorta Ödeme Bürosu, S.S.Kurumu Topkapı Sigorta Ödeme Bürosu ve S.S.Kurumu Gaziosmanpaşa Sigorta Ödeme Bürosu işyerleri için toplu iş sözleşmesi yapılacaktır.

Bu husus 275 sayılı yasa gereğince duyurulur.

TEKSİS GENEL BAŞKANLIĞI

Basın: 8639-1654

DOĞUM

Arkadaşımız Baki ANGIN'ın faşistler tarafından kahpece katledildiği gün oğlumuz Baki dünyaya geldi.

Hatice-Erkan ILDIZ

Cesur ve büyük politika

(Baştarafı 1. Sayfada)

yük fırtınaların haberini veren bulutlar, Orta Doğu, Balkanlar ve Doğu Akdeniz'i gittikçe daha büyük ölçüde kaplamaktadır.

Bugün bütün dünyada, özellikle çelişmelerin keskin olduğu bölgelerde, günübirlik politikalar yerlerini cesur ve köklü politikalara terkediyor. Herkes fırtınaya hazırlanıyor, rehavete ve miskinliğe yaşama hakkı yok.

Yurdumuzda birçokları dünyanın altüst oluşlara gittiğini anlamadığı için, çeşitli ülkelerin tutumlarını ağzı açık hayretler içinde seyrediyor. "Şu Çavuşesku'ya bakın, nasıl da kafa tutuyor Moskova'ya, yahu bu adam hiç korkmuyor mu, çıldırmış mı acaba? Ya Çin? Japonya ve Avrupa ile hegemonyacılığa karşı bağlarını güçlendirmek için, cümle aleme parmak ısırtan cesur siyasetler izliyor. Japonya desen gene öyle. Sovyet sosyal-emperyalizminin tehdidinin ağırlaşması bu ülkeyi de kararlı siyasetler izlemeye zorluyor. Aynı şekilde Enver Sedat gidip Begin'le görüşmeler yapıyor. Bu da bir cesaret değil mi? Brejnev de her zamankinden daha cesur. Şartlar, onu "sosyalizm" ve "barış" maskelerini atmaya zorluyor. Artık her zamankinden daha kabadayı. "Sosyal-emperyalist" yüzünü daha açıkça gösteriyor. Üstelik o herkesten daha cesur olmak zorunda, çünkü dünyanın tek efendisi olmak hırsı ile, bunu başarma imkanı arasında büyük bir dengesizlik var.

Dünyadaki çeşitli ülkelerin ve siyasi güçlerin tutumlarında bir berraklaşma var. Herkes yeni tarihi şartların gerektirdiği saftaki yerini alıyor. Kararlı siyasetler elbette ilkönce kutuplar da beliriyor. Örneğin Sovyetler Birliği'nin Hitler'in izinden giden saldırgan emperyalist politikası ile Çin'in devrimci ve barışçı dış politikası.

İki ara bir derede olan güçler ise, adım adım bulanıklıktan kurtulmak ve kararlı bir tutuma doğru kaymak zorundalar. Örneğin gerileyen süper devlet olan ABD, yumuşama politikası ile Sovyetler Birliği'ne karşı dişe diş mücadele arasında bir seçim yapmak zorunda. Yumuşama politikasını terkederse, Kore'nin güneyinden ve Çin'in toprağı olan Tayvan'dan çekilmesi ve Avrupa ülkeleri ile daha saygılı ve daha eşit ilişkiler geliştirmesi gerekecek. Avrupa ülkeleri de aynı şekilde, ya yumuşamaya devam edecek ve Sovyetler Birliği önünde boyun eğecek veya barışı ve bağımsızlığını savunmak için saldırgana karşı direnme siyasetini benimseyecek.

Türkiye'deki sınıflar ve siyasi güçler için de, kararsız siyasetler her geçen gün geçerliğini yitirmektedir. Baksanıza şu sahte TKP'ye her yerde yırtınırcasına "Yaşasın Sovyetler Birliği" diye bağırmaktan çekinmiyor. Çünkü onu Türkiye'de Sovyetler Birliği'nin müdahalesi dışında hiçbir şey iktidara getiremez. Türkeş ise askeri darbe çağrılarını artık açıkça ilan etmektedir. Dağılma ve parçalanmasını önlemek için, askeri faşist bir darbe tezgahlamaya cesaret etmekten başka bir çaresi yoktur. Bunlara karşı halk da gittikçe daha cesur ve kararlı bir tutum alıyor. İşte TİKP bu tutumun temsilcisidir. TİKP'nin her politikası cesurdur. Baş düşmanlarla mücadele ederken de cesurdur. Dostlarıyla birleşmeye çalışırken de cesurdur. Çünkü içine girdiğimiz dönemin gerçeklerini berrak bir şekilde görebilmektedir.

Bugün Türkiye'de bağımsızlıktan yana olduğunu söyleyen herkes, cesur bir tutum almak zorundadır. Ülkemizin fırtınalara göğüs gerebilmesi ve halkımızın geleceği kararlı siyasetler izlenmesine bağlıdır. Gün, idare-i maslahatçılığın değil, cesur ve büyük politikaların günüdür.

Nedir bu politikalar?

1. Türkiye, Kıbrıs'ta iki toplumunun barışçı bir çözüm bulmaları için adanın bağımsızlığına saygı göstermelidir. Kıbrıs'ın kaderini Kıbrıslılar tayin etmelidir.

2. İki süper devletin yurdumuz üzerindeki hegemonya mücadelesinden kaynaklanan gerici teröre son vermek için, Sovyetler Birliği ve ABD'nin müdahale, yıkıcılık, sızma ve yayılmasına karşı açık tavır alınmalıdır.

3. 45 milyonluk Türkiye'yi iki süper devlete karşı birleştirmek için halkın özgürlükleri gerçekleştirilmeli, 141. ve 142. maddeler kaldırılmalıdır.

4. Sovyet sosyal-emperyalistlerinin Türkiye'de milli boğazlaşmalar kışkırtmak için hazırladığı tertipler boşa çıkarılmalı, bunun için her türlü milli baskı ve ayrıcalığa son verilmeli, milli özgürlük ve eşitlik gerçekleştirilmelidir.

5. Mezhep ve milliyet çatışmalarına zemin olan ve geniş köylü yığınlarını baskı altında tutup parçalayan toprak ağalığına ve ortaçağ karanlığına son verilmelidir.

İşte cesur ve büyük politikalar bunlardır.

Bugünkü hükümet ise, "çok yönlülük" adı altında, bu politikalar dışında her şeye sarılmaktadır. Bütün yönler birbirini götürmekte ve hükümetin politikası sıfıra inmektedir. Ecevit, hiçbir şeyin üzerine yürümemektedir, hiçbir şeye yön verememektedir ve kendini akıntıya terketmiştir.

Yaşadığımız dönemde idare-i maslahatçılıkta direnmek, fırtına kopmuş bir denize dümensiz ve küreksiz bir kayıkla açılmaya benzemektedir. Ecevit'in ne belirli bir rotası, ne dümeni, ne de küreği vardır. Bu durumda kayığın üzerine "Allaha emanet" yazmaktan başka bir çare olabilir mi? Kendimizi dalgaların ve rüzgarın insafına terkederek kurtuluşa ulaşabilir miyiz?

Türkiye, Ecevit'in idare-i maslahatçılığıyla değil, cesur ve büyük politikalarla fırtınalara göğüs gerer ve aydınlığa ulaşır.

TELEVİZYON

11 ARALIK 1978 PAZARTESİ

18.30 HABERLER

18.33 KUM KUM
Çizgi dizi filmin "Kırılan Kalp" adlı bölümü yayınlanacak.

19.00 DÖNME DOLAP
İlkokul çocukları için hazırlanan bu programda İnsan Hakları beyannamesininkabul ediliş yıldönümü ile ilgili bir belgesel yer alıyor.

19.30 BEKLENMEYEN OLAYLAR
"Uçak Kazaları" adlı bu bölümde çok miktarda hayat kaybına neden olan uçak kazaları anlatılıyor.

20.00 TÜRK HALK MÜZİĞİ TOPLU PROĞRAMI

20.30 HABERLER

21.10 MİNİK KONSER
Programda Rossini'nin Andente'sini dinleyeceğiz.

21.15 TEKERLEKLER
Arthur Hailey'in en çok satan kitaplarından biri olan Tekerlekler'in TV uyarlaması, 45'er dakikalık bölümleriyle on hafta ekranlarda kalacak.

22.15 SPOR

23.00 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
06.02 Günaydın
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
09.02 Tatil Sabahı
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 HABERLER
15.01 Spor Magazin
19.00 HABERLER
20.15 Ocakbaşı
21.02 Dinleyici İstekleri
21.30 Spor Dergisi
22.30 Bilin Çalalım
23.00 HABERLER
23.10 Türküler Geçidi
00.02 Sevilen Eserler
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.30 Şarkılar
10.00 Çocuğun Dünyası
11.30 Radyo Sözlüğü
12.15 Klasik Koro
13.15 Oyun Havaları
13.45 Şarkılar
14.20 Hafif Müzik
14.30 Türküler
17.45 Şarkılar
18.15 Yurttan Sesler
19.30 Haftanın Olayı
20.30 Açık Oturum
22.00 Türküler Geçidi
23.00 Caz Dünyasından
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
08.00 Sabah İçin
09.00 Meltem
10.00 Unutulmayanlar
11.00 Müzik Magazin
11.45 Küçük Konser
13.00 Tangolar
14.00 Büyük Eserler
15.15 Hafif Batı Müzigi
16.00 Çagdaş Sanatçılarımız
18.15 Caz Müzigi
19.00 Konser Saati
20.30 Çeşitli Hafif Müzik
22.00 Opera Dünyasından
23.00 Gecenin Getirdikleri
24.00 Samanyolu
01.00 Kapanış

Aydınlık
BAYAŞ / Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857.Sok. Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493.

YURT DIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4 6 Frankfurt M/1 Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00322 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11358 Stockholm Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr-53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens (V.D) Lozan

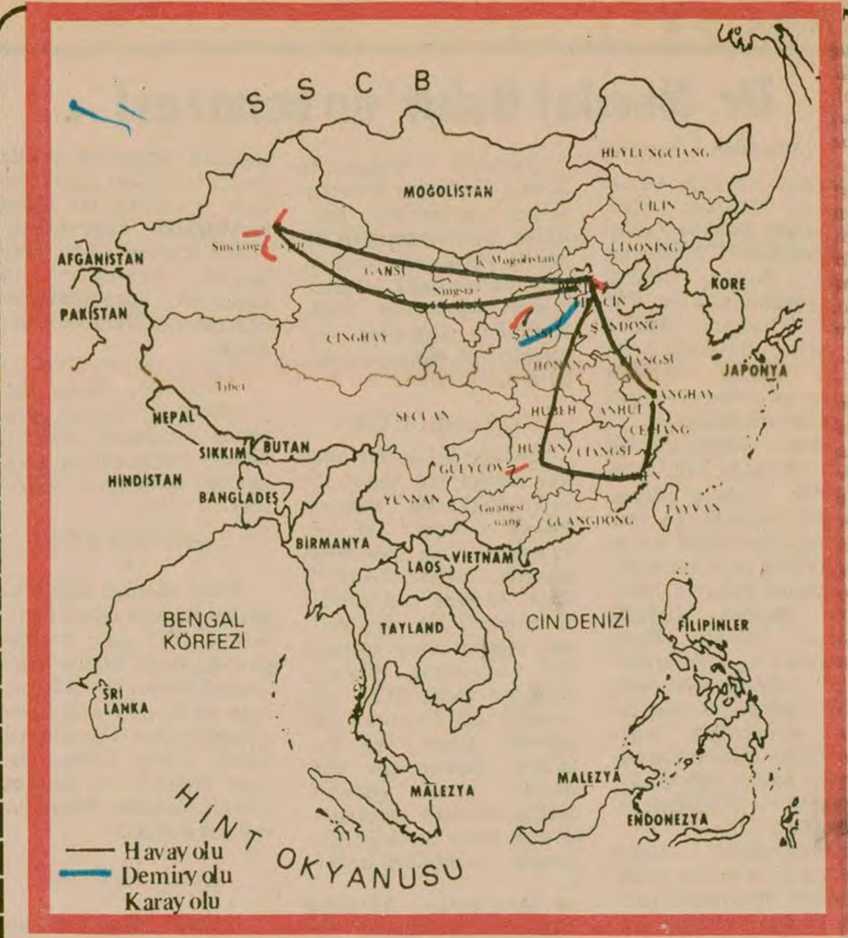
ABONE ÜCRETLERİ: Yurt içi		Yurt Dışı
90 TL.	(1 Aylık)	30 DM (1 Aylık)
270 TL.	(3 Aylık)	90 DM (3 Aylık)
540 TL.	(6 Aylık)	160 DM (6 Aylık)
1080 TL.	(1 Yıllık)	310 DM (Yıllık)

İLAN TARİFESİ		
2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" " (Yayın Sayfasında		30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Santim)		350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340 262

- Bütün dünya basını, radyoları, televizyonu Çin'den söz ediyor
- Çin'in yeni yöneticileri "Mao olmasaydı, Yeni Çin'de olmazdı" diyorlar
- Dörtlü Çete, 8 piyes, 3 film ve 8 şarkı dışında bütün sanat eserlerini yasaklamış
- "Si ren ban", yani "Dörtlü Çete" ... Çin'de herkes onlara karşı hınç dolu

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

ÇİN'DE NELER OLUYOR?

Gazeteler, radyolar, televizyonun haber bültenleri, günlerdir, haftalardır, aylardır, Çin haberleriyle dolu...

"Çin'de olaylar.....

"Çin'e yabancı turistler akıyor"

"Çin'de Coca Cola üretimi başlıyor"

"Çin'de diskotekler açılıyor"

"Çin'de Mao'nun kitapları yasaklanıyor"

"Çin'de Mao'yu kınayan duvar ilanları asıldı"

"Çin'de mini etek modası başladı"

"Çin'de gösteriler yapıldı"

"Çin'de şu..."

"Çin'de bu..."

Amerikan dergileri, Fransız gazeteleri, İngiliz televizyonu ve hatta gözlerini dünyaya kapamış TRT bile Çin'den sözetmeden haber bültenlerini kapatmaz oldu.

Sokaktaki insandan, meclisteki parlamentere, dostumuz gazetecilerden aile sohbetlerine kadar hep aynı soru:

"Çin'de neler oluyor?"

Bu soruyla en çok karşılaşanlar arasında bizler de varız.

Öyle ya, Çin'e yaptığımız dört haftalık bir geziden döneli az bir zaman geçti. Çin'de kaldığımız bu süre içinde, olanaklar oranında oldukça geniş bir bölgeyi gezebildik. Çeşitli işlerde çalışan insanlarla, çeşitli düzeylerdeki sorumlularla konuşma olanağı bulduk. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Büro üyesi ve Başbakan Yardımcısı Geng Biao ile görüştük. Bu durumda böyle bir soruyla karşılaşmamız doğaldı.

Gerçekten Çin'de neler oluyordu?

Çin'de olup bitenler

Gezimiz boyunca bir de bu soruya çevap aramıştık.

Başta Batı basını olmak üzere, çeşitli ülkelerin basını, Çin'de Stalin' in ölümünden sonra olup bitenlerin tekrarlandığı izlenimini vermeye çalışıyordu. Bunlar Çin Devriminin büyük önderi, çağımızın büyük Marksist-Leninisti Mao Zedung'un ölümünden sonra Çin'de yeni bir dönem açıldığı, Mao Zedung'un inkarının başladığı havasını yaymaya çabalıyorlardı. Böylece Çinve Çin'deki olaylar hakkında bir güvensizlik havası yaratılması amaçlanıyor.

Oysa bizim 28 günlük gezimiz boyunca tanık olduğumuz şey, Mao Zedung'un bayrağının yükseklerde dalgalandığıydı.

Çin halkı, Mao Zedung'un ölümünden sonra, iktidarı gaspetmeye çalışan "Dörtlü Çete" olarak adlandırılan grubu sırtından atmış, bunların Çin toplumuna takmak istedği at gözlüklerini bir kenara fırlatmış, gözlerini 21. yüzyıla dikmiş, yeni bir Uzun Yürüyüş başlatmış.

"Si ren ban"

Çin'de ziyaret ettiğimiz her köy komününde, her fabrikada, her okulda, her kuruluşta, Çinlilerle konuşurken, Çince sözlerin arasında "Si ren ban" sözcüklerini kolaylıkla seçer olmuştuk.

"Si" Çince "dört" demek, "ren" "insan", "ban" ise "güruh". Yani "Dört kişilik güruh", yani "Dörtlü Çete"...

Merkez Komitesi eski Başkan Yardımcısı Vang Hung-ven, Başbakan eski yardımcısı Çang Çung-ciao, Siyasi Büro eski üyeleri Ciang Cing ve Yao Ven-yuan'dan oluşan bu "dörtlü çete", çeşitli dönemlerde devlet ve parti mekanizması içinde bulundukları mevkileri kullanarak, devlet ve parti yönetimini ele geçirmek için planlar düzenlemiş. Mao Zedung' un ölümünden sonra da "vaktin geldiğine" inanarak harekete geçmiş. Ancak Hua Guo-feng önderliğinde birleşen Merkez Komitesi ve onu destekleyen halk yığınları bir hamlede bunları etkisiz hale getirmişler. Halk içinde hiçbir destekleri, dayanakları olmadığından silinip gitmişler. Ama Çin halkı bunların başta bulundukları dönemde yaptıklarını anlatmakla bitiremiyor,

Çin halkı, Mao Zedung'un ölümünden sonra iktidarı gaspetmeye çalışan "Dörtlü Çete" olarak adlandırılan grubu sırtından atmış, bunların Çin toplumuna takmak istediği at gözlüklerini bir kenara fırlatmış, gözlerini 21. yüzyıla dikmiş, yeni bir Uzun Yürüyüş başlatmış.

Sırtımızdaki dört kene

Sanghay'daki Hodung tersanesi işçileri de Dörtlü Çete'nin elinden çok çekenlerden. Ve de bunların esas yığınak yerleri Şanghay olduğu için, burada çok zarar vermişler.

Yaşlı bir işçi biz tersaneyi gezerken, burnunun üzerine doğru düşen gözlüğü parmağıyla geriye doğru iterek şöyle konuşuyor:

"Dörtlü Çete tekniği reddetti. Çok çalışanlara "beyaz uzman", yani burjuva teknisyen yaftası astı. Tersanemiz tecrübeli teknik elemanlarını, gün görmüş işçilerini terzilik filan gibi kendi uzmanlık alanları dışındaki işlerde çalıştırdı. Düzenli çalışma kurallarını baltaladı. Üretim düzeni bozuldu. Fabrikadaki otorite sarsıldı. Sonunda sırtımızdaki bu dört keneyi söküp attık. Dört elle işimize sarıldık. Sosyalizmi ilerletmek, Çin'i bu yüzyılın sonundan önce modern, bir sosyalist ülke haline getirmek için mücadeleye atıldık."

8 piyes, 3 film ve 8 şarkı

Pekin Radyosunun yöneticilerinden Şı Jicun, "Halk radyo, televizyon dinlemez olmuştu" diye konuşuyor. "Halkın bütün sanat zevkini öldürmeye çalıştılar. Yıllar yılı sabahtan akşama radyolarımız, televizyonumuz 8 piyes, 3 film, ve 8 şarkı yayınladı. Düşünebiliyor musunuz? 8 piyes, 3 film ve 8 şarkı... Bunların dışındaki herşey yasaktı. Halk bunları dinleye dinleye bıktı, gına geldi. Yatıp kalkıp bunları dinliyorduk. Boğulduk, bunaldık."

Ru Ma ise şair. Uzun yıllar Çin devrimini, Çin halkının mücadelelerini dile getiren eserler vermiş. Dörtlü Çete'nin sanat anlayışını anlatırken, elini öfkeyle koltuğun kenarına vuruyor.

Kitapları hapsettiler" diyor. "Kültür ve sanat alanında bir diktatörlük uyguladılar. "Boşluk doktrini"ni ortaya attılar. Onların "boşluk doktrini" ne göre, onlar işin başına geçene kadar Çin'de sanat ve edebiyat alanında bir boşluk vardı. Bu doktrine göre, Lu Sün, Gorki, Başkan Mao'nun şiirleri, çeşitli ülkelerdeki halkın devrimci sanat eserleri yok sayılıyordu. Onlar nihilistti. Kendilerinden önceki herşeyi, klasikler inkar ettiler. Dante'yi, Tolstoy'u ve Shakespeare'i yok saydılar. Dünya kendileriyle ortaya çıkmıştı sanki."

Çin halkı sırtındaki kamburu atıyor

Uygur köylüsü Sıraeddin ise Dörtlü Çete hakkında şunları söylüyor:

"Biz Orta Asya'da yaşıyoruz. Sinciang-Uygur' da. Ama Pekin'den esen Dörtlü Çete'nin kötü rüzgarı bizim buralara kadar ulaştı. Geldiler, parti komitemizin çalışmalarını baltaladılar. partinin iktidarının yerine kendi iktidarlarını koymak istediler. Çin toplumunu ilerletmek, halka birşeyler vermek isteyenleri "üretime çok önem veriyor" diye karalamaya çalıştılar. Halkın kafasını kendi hurafeleri ile doldurmaya çalıştılar. Olan bize, halka oldu. Çok kötü günler yaşattılar bize. Ama kanserli bir uzuv gibi koparıp attık onları.'

İşte Çin halkı, Dörtlü Çete'nin bu inkarcı, dar görüşlü, dogmatik bakış açısını reddediyor Kafalara çizilmek istenen sınırları yıkıyor. Kendine kör kütük ezberletilmek istenen kalıpları parçalıyor. Düşüncesine vurulmak istenen zincirleri parçalıyor.

Çin'de bugün çiçekler açıyor, yeni yeni filizler fışkırıyor. İnsanlar Dörtlü Çete'nin yarattığı kör karanlığı yırtıyor, güne, ışığa kavuşuyor. Bunun coşkusu sarıyor Çin toplumunu.

Tanrı Dağı'nın tepesinde ki Kazak Obası' nın dumbraları, Şandung kıyısındaki balıkçıların türküleri, Gvancov'daki pirinç tarlalarındaki genç kızların şarkıları, hep Dörtlü Çete'ye karşı kazanılan zaferi dile getiriyor.

Çin halkı sırtındaki kamburu atmanın mutluluğunu yaşıyor.

"Başkan Mao'nun bayrağı, Çin Halk Devriminin zaferinin bayrağıdır"

Peki ya Mao Zedung, Dörtlü Çete ile birlikte o da hedef mi alınıyor? Dörtlü Çete'ye yöneltilen eleştiriler Mao Zedung'a da mı yöneliyor?

Durum tam tersini gösteriyor. Çin'deki bütün yöneticiler, bütün halk Mao Zedung'a sahip çıkıyor, bütün yaratılmak istenen tablonun aksine.

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Başkanı Hua Guo-feng, partinin 11. Kongresinde yaptığı konuşmada şunları söylüyor:

"Yoldaşlar, büyük önderimiz ve öğretmenimiz Başkan Mao aramızdan ayrılalı neredeyse bir yıl oluyor... Başkan Mao, büyük, şanlı, ve doğru Çin Komünist Partisini kurdu ve geliştirdi; kahraman Halk Kurtuluş Ordusunu kurdu ve çelikleştirdi. Bir proletarya ulkesi olan sosyalist yeni Çin'i kurdu ve inşa etti. Çin Komünist Partisinin yarım yüzyılı aşkın tarihi bütün başarılarımızı, Başkan Mao'nun önderliğine ve onun devrimci çizgisinin rehberliğine borçlu olduğumuzu ortaya koyar. Başkan Mao'nun bayrağı, Çin Halk devriminin zafer bayrağıdır."

Mao olmasaydı, yeni Çin de olmazdı

Emperyalistlerin, sosyal-emperyalistlerin ve bütün diğer gericilerin yaymak istediği diğer bir söylenti de Deng Siao-ping konusunda. Bu söylentilere göre, Deng Siao-ping, Mao Zedung'a karşı çıkıyormuş, onu inkar ediyormuş, Hua Guo-feng'in yerine Başbakan olmak istiyormuş filan..

Buna cevabın en iyisini ise bizzat Deng Siao-ping veriyor. Geçen ay bir Amerikan gazetesi olan Washington Post'un sorularını cevaplayan Deng şunları söylüyor:

"Başkan Mao olmasaydı, yeni Çin de olmazdı"

Deng, aynı demeçte, kendisinin başbakanlığa atanacağı yolundaki söylentileri de kesin bir dille yalanlıyordu.

"Kızıl Kitap" ne oldu?

Peki o halde "Kızıl Kitap" diye adlandırılan, "Başkan Mao'dan Seçme Sözler" adlı kitabın satışı neden durduruldu?

Çinli yetkililer bu soruyu şöyle cevaplıyorlar?

"Bu kitapta Başkan Mao'nun sözleri kendi muhtevalarından koparılıyordu. Her cümle kendinden önceki ve sonraki cümleye fikirlerle bağlantılıdır. Lin Biao tarafından hazırlanan bu kitap, Başkan Mao'nun bu sözleri hangi koşullarda nasıl söylendiğinin okuyan tarafından anlaşılmasını olanaksız kılıyor. Başkan Mao'nun düşüncelerini yaşamayan, kaba, kuru bir laf yığını haline getiriyor. Bunların hangi şartlarda söylendiğini bilmeden ezberlemek insana hiçbir şey kavratmaz. Mao Zedung düşüncesi ancak hayat içinde yaşayan bir biçimde kavranabilir.

Biz Mao Zedung'un eserlerini okumayı yasaklamak şöyle dursun, tam tersine bunların daha yaygın bir biçimde okunmasını sağlamaya çalışıyoruz. Onlara hayat kazandırmaya, kendi hayatımız içinde kavramaya çalışıyoruz."

Gördüklerimiz

İşte biz bu Çin'e tanık olduk. Mao Zedung Düşüncesinin işçinin tezgahında, köylünün tarlasında, öğrencinin okulunda yaşadığı, canlandığı, toplumu ve dünyayı değiştirmek için bir silah haline geldiği Çin'e...

Sizlere de bu Çin'i anlatmaya çalışacağız.

Çin'de komünlerde, fabrikalarda okullarda, ordu birliklerinde neler yapıldığını, Marksizm-Lenizm'in nasıl hayata uygulandığını, sosyalizmin işçilerin köylülerin elinde nasıl bir oya nakışı gib işlendiğini anlatmaya gayret edeceğiz.

Kısacası, bugün başında Hua Guo-feng'in bulunduğu Çin Komünist Partisi önderliğinde Çin Halkının yeni Uzun Yürüyüş'ünü yazacağız.

YARIN: Çin Halk Kurtuluş Ordusu 196. Tümeninde

Çin'de 4 hafta

Çin'de yayınlanan Remnin Ribao (Halkın Günlüğü) gazetesinin davetlisi olarak Çin Halk Cumhuriyeti'ne dört haftalık bir ziyaret yaptık. 16 Ağustos sabahı Pekin saati ile 9.45'te başlayan ziyaretimize 9-16 Eylül tarihleri arasında bir hafta ara vererek Demokratik Kamboçya'ya gittik. Dönüşümüzde gene Pekin' de iki gün kaldıktan sonra 18 Eylül akşamüstü Pekin Havaalanından ayrıldık.

Çin'de kaldığımız bu süre içinde bir özerk bölge, üç belediye, üç eyaleti görme olanağı bulduk. Çin gibi 9.5 milyon kilometrekarelik bir ülke için dört haftalık bir ziyaret çok uzun sayılmazdı, Buna rağmen, bugün Çin'de milli mesele, sanayi, tarım, savunma konusunda yapılan çalışmalara bizzat tanık olma olanağı bulduk. Çin halkıyla yakından temas edebildik, aklımıza gelen her soruyu sorduk. Halkın yaşayışını, sürdürülen sınıf ve üretim mücadelesini yakından gördük.

Bize bu olanağı sağlayan Renmin Ribao gazetesine bütün okuyucularımız önünde teşekkür etmek isteriz. Ayrıca bu dört hafta boyunca bizim için ellerinden geleni yapıp, Çin hakkında birinci elden bilgi almamızı mümkün kılan çevirmenlerimiz Gao Fu-yuan ve Ren Çuan-sin ile bütün organizasyonu omuzlayan Tay Çi-şeng arkadaşlara çok şey borçlu olduğumuzu belirtmek isteriz.

Çin gezimizle ilgili izlenimlerimizi gazetemizde yayınlamamızın Türkiye halkının Çin gerçeğini daha yakından öğrenmesine ve Türkiye ve Çin halkları arasındaki mevcut dostluğu daha da güçlendireceğine inanıyoruz.

MEHMET ATABERK-
NURİ ÇOLAKOĞLU

Çevirmenlerimiz Gao Fu - yuan (sağdan 2.) ve Ren Çuan - sin (soldan 1.) ile organizasyon işleriyle görevli arkadışımız Tay Çi - şang (ortada) ve Pekin' deki şöför arkadaşlarımızla birlikte Pekin havaalanının önünde...

MAO ZEDUNG :

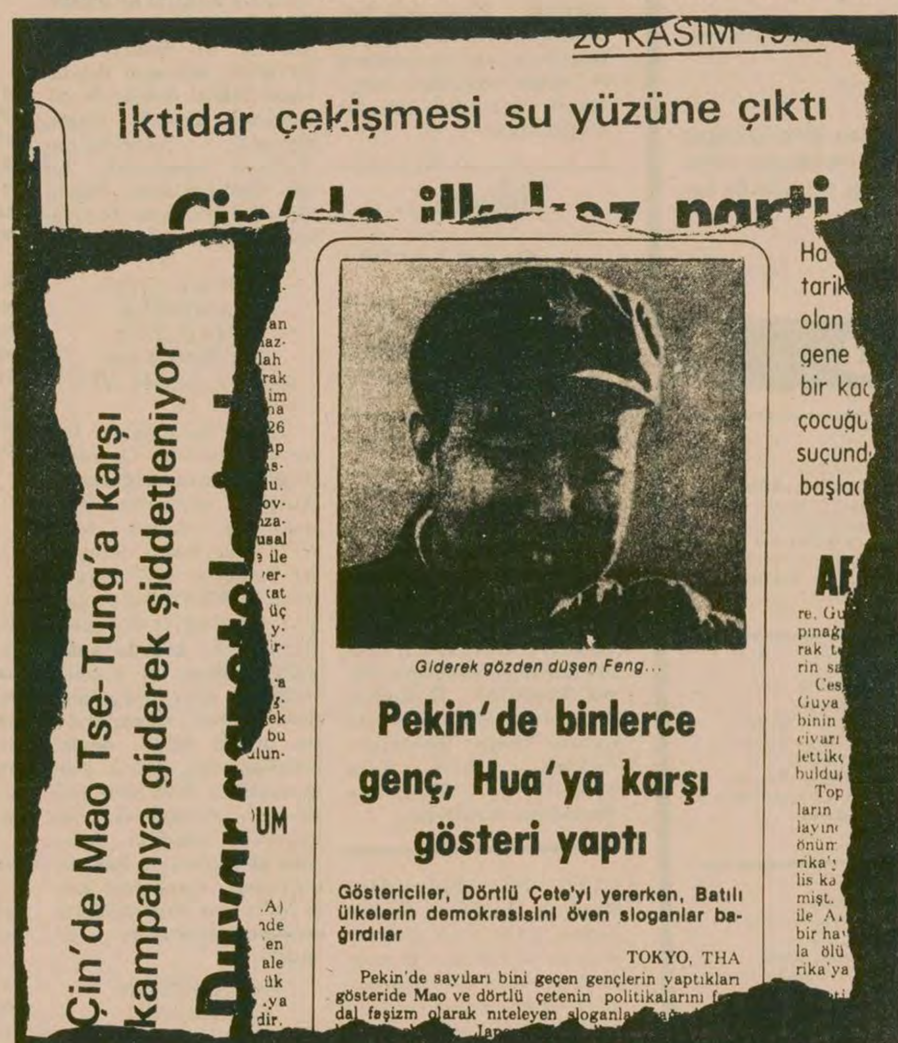
Halkın çoğunluğuna yürekten güvenin

13 EKİM 1957

Seçme Eserler
V.Cilt (S.575-576
Aydınlık Yayınları

İş serbestçe konuşmaya, görüşleri tam olarak açıklamaya, büyük tartışmalar açmaya, ve büyük duvar afişleri yazmaya gelince, başlıca iki korku çıkıyor ortaya. Biri , düzenin bozulması korkusu. Siz düzenin bozulmasından korkuyor musunuz? Bana kalırsa birçok insan bundan korkuyor. Ötekisi de, içine düştüğü durumdan kurtulamama korskusu. Fabrika ya da kooperatif yöneticisi, yüksek okul müdürü, ya da Parti Komitesi Sekreteri görevlerinde bulunanların hepsi de, görüşler bir kez açıklandı mı ya da yangın tutuştu mu işin içinden sıyrılamayacaklarından korkuyorlar. Şimdi insanları korkacak birşey olmadığına ikna etmek kolay, ama Mayıs'ta bu oldukça zor bir işti. Pekin'in otuz dört yüksek eğitim kurumunda, ancak birçok toplantı yapıldıktan sonra görüşlerin serbestçe açıklamasına izin verildi. Neden korkulacak birşey yoktur? Görüşlerin açıklanması neden bizim yararımızadır? Hangisi bizim yararımızadır. Görüşleri geniş bir şekilde açıklamak mı, biraz açıklamak mı, yoksa hiç açıklamamak mı? Görüşlerin hiç açıklanmaması bizim yararımıza değildir, görüşleri biraz açıklamak ise hiç bir sorunu çözmez. Bu nedenle görüşler geniş bir şekilde açıklanmalıdır. Birincisi , bu , düzenin bozulmasına yol açmaz, ikincisi de, insanın işin içinden sıyrılmasını olanaksız hale getirmez. Elbette bazı kimseler için farklı bir durum sözkonusudur, Örneğin, Ting Ling işin içinden sıyrılamaz, Komünist Partisini yakıp yıkmak için bir yangın çıkaran Feng Suehfeng de öyle. Onlar bir avuçtan ibarettir ve sağcıdırlar. Başkalarının kaygılanmasına gerek yok, işin içinden sıyrılmayı başarabilirler. En kötü hataları olsa olsa bürokrasi, sekterlik ya da öznelciliktir ve böyle hataları varsa, yapacakları şey yalnızca bunları düzeltmektir; onun için korkulacak bir durum yoktur. Esas olan, halkın çoğunluğuna güvenmek, çoğunluğun iyi olduğu gerçeğine güvenmektir.. İşçilerin çoğunluğu iyidir, köylülerin çoğunluğu da öyle. Komünist Partisinin ve Gençlik Birliğinin çoğu üyesi de iyidir. Hiçbiri ülkemizde düzenin bozulmasını istemez. Burjuva aydınlarının, kapitalistlerin ve demokratik partilerin üyelerinin çoğu yeniden kalıba dökülebilir. Bu yüzden, korkmamıza gerek yok, çünkü düzen bozulmayacaktır ve bozulamaz. Çoğunluğa güvenmeliyiz, peki böyle derken yüzde 51'imi kastediyoruz? Hayır, yüzde 90'ı 98'i kastediyoruz.

26 KASIM 197

İktidar çekişmesi su yüzüne çıktı

Çin'de Mao Tse-Tung'a karşı kampanya giderek şiddetleniyor

Giderek gözden düşen Feng...

Pekin'de binlerce genç, Hua'ya karşı gösteri yaptı

Göstericiler, Dörtlü Çete'yi yererken, Batılı ülkelerin demokrasisini öven sloganlar bağırdılar

TOKYO, THA

Pekin'de sayıları bini geçen gençlerin yaptıkları gösteride Mao ve dörtlü çetenin politikalarını

Başta Batı basını olmak üzere çeşitli ülkelerin basını Çin devriminin büyük önderi çağımızın büyük Marksist-Leninisti Mao Zedung'un ölümünden sonra Çin'de yeni bir dönem açıldığı Mao Zedung'un inkarının başladığı havasını yaymaya çabalıyorlardı. Böylece Çin ve Çin'deki olaylar hakkında bir güvensizlik havası yaratılması amaçlanıyor. Diğer bir söylenti de Deng Siao-ping'in Mao Zedung'u inkar ettiği ve Hua Guo-feng'in yerine başbakan olmak istediği. Buna cevabın en iyisini bizzat Deng Siao-ping "Başkan Mao olmasaydı, yeni Çin'de olmazdı" diyerek veriyor ve başbakanlık konusundaki söylentileri kesin bir dille valanlıyor...